

СЛУЖ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА Ф

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватскохрватски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик — Огласи според тарифата — Жиро-сметка кај Службата на општествено книговодство 60802-603-1125

Четврток, 8 февруари 1973

БЕЛГРАД

БРОЈ 6

ГОД. XXIX

Цена на овој број е 10 динари — Претплатата за 1973 година изнесува 270 динари — Редакција: Улица Јована Ристика бр 1 Пошт факс 226 — Телефони: централа 653-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Комерцијален сектор 651-871; телекс 11756

55.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА МЕЃУНАРОДНАТА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТА НА ПТИЦИТЕ

Се прогласува Законот за ратификација на Меѓународната конвенција за заштита на птиците, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 30 јануари 1973 година.

ПР бр. 172

31 јануари 1973 година

Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровик, с. р.

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

ЗАКОН

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА МЕЃУНАРОДНАТА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТА НА ПТИЦИТЕ

Член 1

Се ратификува Меѓународната конвенција за заштита на птиците, склучена на 18 октомври 1950 година во Париз, во оригинал на француски јазик.

Член 2

Текстот на Меѓународната конвенција за заштита на птиците на француски јазик и во превод на македонски јазик гласи:

CONVENTION INTERNATIONALE

POUR LA PROTECTION DES OISEAUX

Les Gouvernements signataires de la présente Convention,

conscients du danger d'extermination qui menace certaines espèces d'oiseaux, inquiets d'autre part de la diminution numérique d'autres espèces et, notamment des migratrices,

considérant que du point de vue de la science, de la protection de la nature et de l'économie propre à chaque nation, tous les oiseaux doivent, en principe, être protégés,

ont reconnu la nécessité de modifier la Convention internationale pour la Protection des Oiseaux Utiles à l'Agriculture signée à Paris le 19 mars 1902, et sont convenu des dispositions suivantes:

МЕЃУНАРОДНА КОНВЕНЦИЈА

ЗА ЗАШТИТА НА ПТИЦИТЕ

Владите потписнички на оваа конвенција,

свесни за опасноста од истребување што ги застрашува извесни видови птици, загрижени, од друга страна, поради бројното намалување на другите видови птици, а посебно на преселните птици,

сметајќи дека од гледиштето на науката, заштитата на природата и сопственото стопанство на секој народ, сите птици, во принцип, треба да бидат заштитени,

ја прифатија потребата од измена на Меѓународната конвенција за заштита на птиците корисни за земјоделството, потпишана на 19 март 1902 година и се спогодија за следните одредби:

Article 1er

La présente Convention a pour objet la protection des oiseaux vivant à l'état sauvage.

Article 2

Sauf les exceptions prévues aux articles 6 et 7 de la présente convention, doivent être protégés:

a — au moins pendant leur période de reproduction tous les oiseaux et, en outre, les migrateurs pendant leur trajet de retour vers leur lieu de nidification, notamment en mars, avril, mai, juin et juillet,

b — pendant toute l'année les espèces menacées d'extinction ou présentant un intérêt scientifique.

Article 3

Sauf les exceptions prévues aux articles 6 et 7 de la présente convention, il est interdit d'importer, d'exporter, de transporter, de vendre, de mettre en vente, d'acheter, de donner ou de détenir pendant la période de protection de l'espèce, tout oiseau vivant ou mort ou toute partie d'un oiseau qui aura été tué ou capturé en contravention avec les dispositions de la présente convention.

Article 4

Sauf les exceptions formulées aux articles 6 et 7 de la présente convention, il est interdit pendant la période de protection d'une espèce déterminée, notamment durant sa période de reproduction, d'enlever ou de détruire les nids en voie de construction ou occupés, de prendre ou d'endommager, de transporter, d'importer ou d'exporter, de vendre, de mettre en vente, d'acheter ou même de détruire les oeufs ou leurs coquilles ainsi que les couvées de jeunes oiseaux vivant à l'état sauvage.

Ces prohibitions toutefois, ne s'appliquent pas d'une part, aux oeufs licitement récoltés et accompagnés d'un certificat établissant qu'ils sont destinés soit au repeuplement soit à des fins scientifiques ou bien qu'ils proviennent d'oiseaux détenus en captivité, d'autre part, aux oeufs de vanneaux, ceci pour les Pays-Bas seulement, eu égard à des motifs exceptionnels et locaux antérieurement admis.

Article 5

Sauf les exceptions prévues aux articles 6 et 7 de la présente convention, les Hautes Parties Contractantes s'engagent à prohiber les procédés ci-dessous énumérés qui sont susceptibles d'entraîner la destruction ou la capture massives d'oiseaux ou d'infliger à ceux-ci des souffrances inutiles.

Toutefois, dans les pays où pareils procédés sont actuellement légalement autorisés, les Hautes Parties Contractantes s'engagent à introduire progressivement dans leur législation les mesures propres à en interdire ou à en restreindre l'usage:

a) les collets, les glus, les pièges, les hameçons, les filets, les appâts empoisonnés, les stupéfiants, les appellants aveuglés,

b) les canardières à filets,

c) les miroirs, torches et autres lumières artificielles,

d) les filets ou engins de pêche pour la capture des oiseaux aquatiques,

e) les fusils de chasse à répétition ou automatiques susceptibles de contenir plus de deux cartouches,

f) en général toutes les armes à feu autres que celles susceptibles d'être épaulées,

Член 1

Оваа конвенција се однесува на заштита на животните дивни птици.

Член 2

Освен исклучоците предвидени во чл. 6 и 7 на оваа конвенција, треба да се заштитат:

a — барем во времето на размножувањето сите птици, а освен тоа и преселните птици за време на нивното враќање на местата каде што прават гнезда, посебно во март, април, мај, јуни и јули,

b — во текот на целата година видовите птици што се загрозуваат и што исчезнуваат или се интересни за науката.

Член 3

Освен исклучоците предвидени во чл. 6 и 7 на оваа конвенција, е забрането да се увезува, извезува, пренесува, продава, излага на продажба, да се купува, дава или држи во времето на заштитата на видовите птици, секоја птица, жива или мртва, или некој дел на отепана или фатена птица, противно на одредбите на оваа конвенција.

Член 4

Освен исклучоците предвидени во чл. 6 и 7 на оваа конвенција, е забрането во периодот на заштитата на одреден вид птици, посебно во периодот на нивното размножување, да се вадат или уништаваат гнездата чие правење е во тек или се населени да се земаат или да им се нанесува штета, да се пренесуваат, увезуваат или извезуваат, да се продаваат, излагаат на продажба, да се купуваат или уништаваат јајцата или нивната лушпа или гнездата на млади дивни птици.

Овие забрани не се однесуваат, од една страна, на јајца чие собирање е дозволено со потврда дека се наменети за размножување или за научни цели или дека произлегуваат од птици што се држат затворени и, од друга страна, на јајцата од вивак, и тоа само за Холандија, имајќи ги предвид посебните локални причини што порано се прифатени.

Член 5

Освен исклучоците предвидени во чл. 6 и 7 на оваа конвенција, високите страни договорнички се обврзуваат да ги забранат подолу наведечите постапки што можат да доведат до уништување или масовно заробување на птици или до нивно непотребно мачење.

Меѓутоа, високите страни договорнички се обврзуваат дека во законодавството на земјите во кои сличните постапки се со закон дозволени постепено ќе воведуваат погодни мерки со кои нивната употреба би била забранета или ограничена:

a) замки, лепила, мамки, мрежи, мамки со отров, дроги, заслепувачки вабила;

b) мали куќички со мрежа;

b) огледала, факели и други вештачки светла;

г) мрежи или оружје за риболов за фаќање водени птици;

д) ловечки пушки, со репетирање или автоматски, кои можат да содржат повеќе од два куршума;

ф) воопшто сите огнени оружја што не можат да се носат преку рамо;

g) la poursuite et le tir des oiseaux au moyen de bateaux à moteur sur les eaux intérieures et du 1er mars au 1er octobre sur les eaux territoriales et côtières,

h) l'utilisation de véhicules à moteur ou d'engins aéronautiques permettant de tirer ou de rabattre les oiseaux,

i) l'institution de récompenses pour la capture ou la destruction d'oiseaux,

j) le privilège de la chasse à tir et au filet, pratiquée sans restriction sera réglementé pendant toute l'année et suspendu pendant la période de reproduction sur mer, le long des rivages et des côtes,

k) toutes autres méthodes destinées à la capture ou à la destruction d'oiseaux en masse.

Article 6

Si dans une région déterminée, une espèce venait, soit à compromettre l'avenir de certaines productions agricoles ou animales par des dommages qu'elle causerait aux champs, aux vignobles, aux jardins, aux vergers, aux bois, au gibier et aux poissons, soit à menacer d'extinction ou de simple diminution une ou plusieurs espèces dont la conservation est souhaitable, les autorités compétentes peuvent par des autorisations individuelles lever les interdictions prononcées aux articles 2 à 5 en ce qui concerne ces espèces. Il est toutefois illégal d'acheter ou de vendre les oiseaux ainsi tués et de les transporter hors de la région où ils ont été tués.

S'il existe dans les législations nationales d'autres dispositions permettant de limiter les dégâts commis par certaines espèces d'oiseaux dans des conditions garantissant la perpétuation de ces espèces, ces dispositions peuvent être maintenues par les Hautes Parties Contractantes.

Les conditions économiques de la Suède, de la Norvège, de la Finlande et des Iles Féroé revêtant une importance particulière, les autorités compétentes de ces pays peuvent faire des exceptions et accorder certaines dérogations aux dispositions de la présente convention. Dans le cas où l'Islande adhérerait à cette convention, les dérogations précitées lui seraient applicables sur sa demande.

Il ne peut être pris, dans un pays déterminé, aucune mesure susceptible de provoquer la destruction totale des espèces indigènes ou migratrices dont il est question dans le présent article.

Article 7

Des exceptions aux dispositions de la présente convention peuvent être accordées par les autorités compétentes dans l'intérêt de la science, de l'éducation, ainsi que dans l'intérêt du repeuplement et de la reproduction des oiseaux gibier et de la fauconnerie, selon les circonstances et sous réserve que toutes les précautions nécessaires seront prises, afin d'éviter les abus. Les dispositions relatives au transport prévues aux articles 3 et 4 ne s'appliquent pas au Royaume-Uni.

Dans tout pays les interdictions énumérées à l'article 3 ne s'appliquent pas aux plumes des espèces d'oiseaux qu'il est permis d'y tuer.

Article 8

Chaque Partie Contractante s'engage à dresser une liste des oiseaux qu'il est licite de tuer ou de capturer dans son propre territoire, tout en respectant les conditions prévues dans la présente convention.

e) терање птици и пукање на нив со помош на моторни бродови на внатрешните води и од 1 март до 1 октомври на територијалните и крајбрежните води;

ж) користење на моторни возила или на астро-наутички машини што овозможуваат пукање или соборување на птици;

з) воспоставување на награди за фаќање или уништување на птици,

с) правото на лов со огнено оружје и мрежа кој се врши без ограничување, ќе биде регулирано во текот на целата година и забрането во периодот на размножувањето на морето, на прибрежните области и на бреговите;

и) сите други методи наменети за масовно фаќање и уништување на птици.

Член 6

Ако во одредена област некој вид птици случајно ги загрози извесни земјоделски производи или иднината на животните нанесувајќи им штета на нивите, лозјата, градините, овоштарниците, шумите, дивечот и рибите, или застраши со истребување или просто со намалување на еден или повеќе видови чие зачувување би било пожелно, надлежните власти можат со посебни дозволи да ја укинат забраната што е предвидена во чл. 2 до 5 во врска со овие видови. Недозволно е, меѓутоа, да се купуваат или продаваат така отепани птици и да се пренесуваат надвор од областа во која се отепани.

Ако во националното законодавство постојат други одредби кои дозволуваат да се ограничат штетите што ги прават извесни видови птици во услови што го гарантираат продолжувањето на видот, високите страни договорнички можат да ги задржат овие одредби.

Економските услови на Шведска, Норвешка, Финска и островот Фероје имаат посебно значење и надлежните власти на овие земји можат да направат исклучок и да дозволат извесни отстапувања од одредбите на оваа конвенција. Во случај Исланд да ѝ пристапи на оваа конвенција, тој, по свое барање, би можел да ги применува наведените отстапувања.

Во ниедна одредена земја не можат да се преземаат никакви мерки што би можеле да доведат до целосно уништување на домашните видови птици или на преселните птици за кои станува збор во овој член.

Член 7

Надлежните власти можат да одобрат исклучоци во однос на одредбите на оваа конвенција, во интерес на науката, просветата, како и во интерес на птиците за лов и на ловот со соколи, според приликите и со резерва на преземање на сите претпазливости за да се избегне злоупотребата. Одредбите во врска со транспортот, предвидени во чл. 3 и 4, не се применуваат врз Обединетото Кралство.

Во ниедна земја забраните наведени во член 3 не се однесуваат на пердувот од птиците чие отепување е дозволено.

Член 8

Секоја земја договорничка се обврзува да состави список на птици чие отепување и фаќање е дозволено на нејзината сопствена територија, при почитување на условите што ги предвидува оваа конвенција.

Article 9

Chaque Partie Contractante a la faculté d'établir une liste des espèces d'oiseaux indigènes et migrateurs susceptibles d'être maintenus en captivité par des particuliers et doit déterminer les méthodes de capture qui peuvent être autorisées ainsi que les conditions dans lesquelles les oiseaux peuvent être transportés ou maintenus en captivité.

Chaque Partie Contractante doit réglementer le marché des oiseaux protégés par la présente convention et prendre toutes les mesures nécessaires pour limiter l'extension de celui-ci.

Article 10

Les Hautes Parties Contractantes se chargent d'étudier les moyens propres à prévenir la destruction des oiseaux par les hydrocarbures et autres causes de pollution des eaux, par les phares, câbles électriques, insecticides, poisons et par toute autre cause. Elles s'efforceront d'éduquer les enfants et l'opinion publique pour les convaincre de la nécessité de préserver et de protéger les oiseaux.

Article 11

Pour atténuer les conséquences de la disparition rapide par le fait de l'homme, des lieux favorables à la reproduction des oiseaux, les Hautes Parties Contractantes s'engagent à encourager et à favoriser immédiatement, par tous les moyens possibles, la création de réserves aquatiques ou terrestres, de dimensions et de situations appropriées où les oiseaux puissent nicher et élever leurs couvées en sécurité et où les oiseaux migrateurs puissent également se reposer et trouver leur nourriture en toute tranquillité.

La présente convention sera ratifiée et les instruments de ratification seront déposés auprès du Ministère des Affaires Etrangères de la République Française qui en notifiera le dépôt à tous les Etats signataires et adhérents.

Tout Etat non signataires de la présente convention pourra y adhérer. Les adhésions seront notifiées au Ministère des Affaires Etrangères de la République Française qui en avisera tous les Etats signataires et adhérents.

La présente convention entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour qui suivra la date du dépôt du sixième instrument de ratification ou d'adhésion. Pour chacun des Etats qui ratifiera la convention ou y adhèrera après cette date, elle entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour qui suivra la date du dépôt par cet Etat de son instrument de ratification ou d'adhésion.

La présente convention est conclue pour une durée illimitée, mais toute partie contractante pourra la dénoncer à tout moment, cinq ans après son entrée en vigueur, telle qu'elle est fixée au présent article. Cette dénonciation prendra effet un an après la date de sa notification au Ministère des Affaires Etrangères de la République Française.

La présente convention remplace entre les pays qui la ratifieront ou y adhèreront, les dispositions de la Convention internationale de 1902.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé la présente convention.

Fait à Paris, le 18 octobre 1950.

Член 9

Секоја страна договорничка има право да изработи список на видовите домашни птици и на преселни птици што поединци можат да ги држат затворени и треба да ги одреди методите за нивното фаќање што можат да се одобрат, како и условите во кои птиците можат да се транспортираат или да се држат затворени.

Секоја страна договорничка треба да го регулира пазарот на птиците заштитени со оваа конвенција и да ги преземе сите потребни мерки за да го ограничи

Член 10

Високите страни договорнички се обврзуваат да ги проучат и прифатат средствата што можат да го спречат уништувањето на птици со јагленоводороди и со загадување на водите, со фарови, електрични кабли, инсектициди, отрови и со сите други начини. Тие ќе настојуваат да ги воспитуваат децата и јавното мнение за да ги убедат во потребата од зачувување и заштита на птиците.

Член 11

За да се ублажат последиците на наглоото исчезнување, по пат на човечка дејност, на поволни места за размножување на птиците, високите страни договорнички се обврзуваат да го поттикнуваат и овозможат веднаш, на сите можни начини, создавањето на резервати на вода и на копно, од соодветни големини и положби, каде што птиците би можеле да се ведат и да ги одгледуваат своите млади во безбедност и каде што преселните птици исто така би можеле да се одмораат и да наоѓаат храна и потполн мир.

Оваа конвенција ќе биде ратификувана и ратификационите инструменти депонирани кај француското Министерство на надворешните работи кое ќе ги извести за овој депозит сите држави потписнички и оние што ѝ пристапиле.

Секоја држава што не е потписничка на оваа конвенција ќе може да ѝ пристапи. Пристапувањето ќе му биде соопштено на Министерството на надворешните работи на Република Франција кое ќе ги извести за тоа сите држави потписнички и оние што ѝ пристапиле.

Оваа конвенција ќе влезе во сила деведесеттиот ден од денот на депонирањето на шесттиот ратификационен или пристапен инструмент. За секоја држава што ќе ја ратификува оваа конвенција или ќе ѝ пристапи по тој ден, таа ќе влезе во сила деведесеттиот ден од денот кога таа држава ќе го депонира својот ратификационен или пристапен инструмент.

Оваа конвенција е склучена на неограничено време, но секоја страна договорничка ќе може да ја откаже во секој момент, пет години по нејзиното влегување во сила, како што е одредено во овој член. Ова откажување ќе стапи во дејство по истекот на една година од денот кога Министерството на надворешните работи на Република Франција ќе биде известено за тоа.

Оваа конвенција ги заменува одредбите на Меѓународната конвенција од 1902 година за сите земји што ќе ја ратификуваат или ќе ѝ пристапат.

Во потврда на што долупотпишаните, прописно овластени од страна на своите влади, ја потпишаа оваа конвенција.

Составено во Париз, на 18 октомври 1950 година.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

56.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

У К А З

**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СОВЕТОТ
ЗА РАБОТИТЕ НА НАРОДНАТА ОДБРАНА НА
ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА
ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА**

Се прогласува Законот за Советот за работите на народната одбрана на Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 30 јануари 1973 година.

ПР бр. 167

31 јануари 1973 година
Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Миљалко Тодоровиќ, с. р.

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

ЗАКОН

**ЗА СОВЕТОТ ЗА РАБОТИТЕ НА НАРОДНАТА
ОДБРАНА НА ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА
ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА**

Член 1

Советот за работите на народната одбрана (во натамошниот текст: Советот) е советодавно тело на Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија (во натамошниот текст: Претседателството) за прашањата од областа на народната одбрана.

Член 2

Советот ги разгледува и им дава мислење и предлози на Претседателството и на Претседателот на Републиката за следните прашања од областа на народната одбрана:

1) за основите на системот на народната одбрана;

2) за основите на плановите и на подготвителните мерки за одбрана на земјата;

3) за основите на подготовките на државните органи, на стопанството и на општествените служби за нивното функционирање во војна;

4) за насоките за преземање мерки на подготовки и мобилизација на изворите и силите на земјата за одбрана и за усогласување на плановите и мерките на општествено-политичките заедници, на организациите на здружениот труд и на други организации;

5) за потребите на народната одбрана во општествениот план на Југославија и за обезбедувањето на стоковни резерви за потребите на земјата во војна;

6) за плановите за развој на организацијата и подготвувањето на Југословенската народна армија и на територијалната одбрана, како единствени оружени сили на земјата.

Советот дава мислење и предлози и за други прашања од народната одбрана што пред Советот ќе ги изнесе Претседателството или Претседателот на Републиката.

Член 3

Советот го сочинуваат претседател и одреден број членови.

Претседателот на Републиката е претседател на Советот.

Во случај на отсутност или спреченост, претседателот на Советот го заменува потпретседателот на Претседателството.

Член 4

Претседателството именува по два члена на Советот од секоја република и по еден член од секоја автономна покраина.

Членови на Советот по положбата се: потпретседателот на Претседателството на СФРЈ, претседателот на Сојузната скупштина, претседателот на Сојузниот извршен совет, претседателите на републичките и покраинските извршни совети, сојузниот секретар за надворешни работи, сојузниот секретар за народна одбрана, сојузниот секретар за внатрешни работи, началникот на Генералштабот на Југословенската народна армија, како и други функционери и старешини во оружените сили на Југославија, кои ќе ги одреди Претседателството.

Член 5

Претседателството именува секретар на Советот, на предлог од претседателот на Советот.

Член 6

Советот за работите на народната одбрана работи во седници.

Претседателот на Советот ги свикува седниците на Советот, им претседава и ја раководи работата на Советот.

Член 7

Советот за работите на народната одбрана донесува деловник за својата работа.

Член 8

За проучување на одделни прашања од својот делокруг и за подготвување на предлози и мислења за тие прашања, Советот може да формира посебни комисии.

Работата на комисијата ја раководи членот на Советот кого ќе го одреди Советот.

Член 9

Средствата за работа на Советот се обезбедуваат во буџетот на федерацијата во рамките на средствата на Претседателството.

Член 10

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат Законот за Советот на народната одбрана на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 18/67) и одредбите на други прописи што се во спротивност со одредбите на овој закон.

Член 11

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

57.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

У К А З

**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АРХИВОТ
НА ЈУГОСЛАВИЈА**

Се прогласува Законот за Архивот на Југославија, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 го-

дина и на седницата на Просветно-културниот собор од 27 декември 1972 година.

ИП бр. 113

31 јануари 1973 година

Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН ЗА АРХИВОТ НА ЈУГОСЛАВИЈА

I. Општи одредби

Член 1

Архивот на Југославија е установа која, во согласност со одредбите на овој закон, ја евидентира, одбира, собира, средува, обработува, одржува, чува, објавува и дава на користење архивската граѓа (изворен и репродуциран документационен материјал од трајна вредност пишан, печатен, фотографираан, филмуван, фонографиран, механографиран или на друг начин забележен) што настанала во работата на органите на федерацијата и на установите основани заради зршење работа од интерес за остварување на функциите на органите на федерацијата, како и на централните органи на општествено-политичките и други организации и здруженија на граѓани на ниво на федерацијата.

Работите од став 1 на овој член се работи од интерес за остварување на функциите на органите на федерацијата.

Член 2

Покрај архивската граѓа од член 1 на овој закон, Архивот на Југославија ја собира, чува, средува, обработува, одржува, објавува и дава на користење архивската граѓа настаната во работата на централните државни органи и установи, на централните органи на политичките партии и на другите организации и на стручните и други здруженија на бившото Кралство на Србите, Хрватите и Словенците односно на бившото Кралство Југославија.

Архивот на Југославија врши и други работи што со закон и други прописи донесени врз основа на закон ќе му бидат ставени во делокруг.

Член 3

Во вршењето на својата дејност, Архивот на Југославија соработува со архивите и другите сродни установи во земјата и во странство, како и со соодветни домашни, странски и меѓународни стручни здруженија.

Член 4

Седиштето на Архивот на Југославија е во Белград.

Член 5

Архивот на Југославија има својство на правно лице.

Член 6

Организацијата и работата на Архивот на Југославија се уредуваат со статутот на Архивот.

Статутот на Архивот на Југославија се донесува во согласност со Сојузниот извршен совет.

Член 7

Архивската граѓа од член 1 на овој закон ѝ става достапна на јавноста по истекот на роковите што ги утврдува органот и организацијата во чија работа настанала односно кај кои таа граѓа се наоѓа, со тоа што тие рокови да не можат да бидат подолги од триесет години, сметајќи од денот на настанувањето на архивската граѓа.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, на предлог од сојузен орган односно организација од член 1 на овој закон, Сојузниот извршен совет може да одреди одделна архивска граѓа да ѝ стане достапна на јавноста и во рокови подолги од триесет години.

Архивската граѓа од член 2 став 1 на овој закон ѝ е достапна на јавноста и се чува во Архивот на Југославија.

Член 8

Со Архивот на Југославија управуваат членовите на работната заедница непосредно и преку Советот на Архивот, како и преку други органи на управување предвидени со статутот на Архивот.

Член 9

Кога се одлучува за работи од интерес за остварување на функциите на федерацијата, во работата на Советот на Архивот на Југославија, покрај членовите што ги избира работната заедница од својата средина, учествуваат и претставници на заинтересираните органи на федерацијата, како и претставници на заинтересираните општествено-политички и други организации и стручни здруженија, одредени со статутот на Архивот.

Со статутот на Архивот на Југославија се утврдуваат работите во чие решавање учествуваат претставниците на органите и организациите од став 1 на овој член.

Член 10

Директорот раководи со работењето на Архивот на Југославија, ги извршува одлуките на Советот и на другите органи на управувањето, го претставува Архивот и врши други работи утврдени со законот и со општите акти на Архивот.

Директорот на Архивот на Југославија го назначува и го разрешува од должност Сојузниот извршен совет.

Член 11

Надзор над законитоста на работата на Архивот на Југославија врши Сојузниот секретаријат за правосудни и општи управни работи.

Во вршењето на надзорот Сојузниот секретаријат за правосудни и општи управни работи може да ги запре од извршување општите акти на органите на управувањето на Архивот на Југославија, ако најде дека се во спротивност со законот.

Сојузниот секретаријат за правосудни и општи управни работи ќе покрене постапка пред Уставниот суд на Југославија заради оцена на законитоста на запрениот општ акт.

Ако Сојузниот секретаријат за правосудни и општи управни работи не покрене постапка за оценување на законитоста во рок од 30 дена од денот на запирањето, престанува да важи актот за запирање на општиот акт.

Член 12

За извршување на работите од интерес за остварувањето на функциите на органите на федерацијата, Архивот на Југославија склучува договор со Сојузниот секретаријат за правосудни и општи управни работи со кој се утврдуваат задачите и работите што ќе ги врши Архивот во наредната година.

Средствата за финансирање на работите и задачите што се утврдуваат со договорот од став 1 на овој член се обезбедуваат во буџетот на федерацијата.

Член 13

Покрај работите од чл. 1 и 2 на овој закон, Архивот на Југославија, во согласност со природата на својата дејност, може да врши и други работи за потребите на други органи, организации и граѓани.

За услугите што ги дава според одредбата на став 1 од овој член, Архивот на Југославија од корисниците наплатува надоместок. Височината на овој надоместок ја одредува Архивот.

Член 14

Архивската граѓа од чл. 1 и 2 на овој закон може да се изнесува или извезува во странство само ако тоа, по претходно прибавено мислење на Архивот на Југославија, ќе го одобри Сојузниот извршен совет односно органот што тој ќе го одреди.

Член 15

Имателот на архивска граѓа од член 1 на овој закон е должен да му ја предава на Архивот на Југославија архивската граѓа настаната во неговата работа.

Архивската граѓа од член 1 на овој закон му се предава на Архивот на Југославија тогаш кога нема да биде повеќе потребна за работата на органот односно на организацијата во чија работа настанала или кај кои се наоѓа, а најдоцна кога, во согласност со одредбите од овој закон, ќе ѝ стане достапна на јавноста.

По исклучок од одредбата на став 2 од овој член Кабинетот на Претседателот на Републиката, Сојузниот секретаријат за народна одбрана, Сојузниот секретаријат за надворешни работи, Сојузниот Секретаријат за внатрешни работи и Претседателството на Сојузот на комунистите на Југославија архивската граѓа настаната во нивната работа можат да ја задржат и, во согласност со одредбите на овој закон, да ја чуваат и одржуваат и откако таа ќе ѝ стане достапна на јавноста, ако тоа го налагаат нивните потреби.

Член 16

Ако сојузен орган или организација престанат со работа, а нивните работи не ги преземе друг сојузен орган односно организација, архивската граѓа му се предава на Архивот на Југославија.

Член 17

Ако при предавањето на архивската граѓа се утврди дека таа не е средена или одбрана, Архивот на Југославија може да бара од имателот на таа граѓа да ја среди односно да ја одбере во одреден рок, а може и сам да ја среди и да ја одбере на трошок на имателот.

Член 18

Архивот на Југославија се грижи за подготовките за заштита на архивската граѓа од чл. 1 и 2 на овој закон во случај на воена состојба, по согласност со прописите што за тоа ги донесува Сојузниот извршен совет.

II. Собирање, евидентирање и одржување на архивската граѓа**Член 19**

Архивот на Југославија води евиденција за архивската граѓа од чл. 1 и 2 на овој закон.

Имателите на архивската граѓа од чл. 1 и 2 на овој закон се должни на Архивот на Југославија да му достават податоци за таа граѓа што му се потребни заради водење на евиденцијата од став 1 на овој член.

Член 20

Имателите на архивската граѓа од чл. 1 и 2 на овој закон се должни таа граѓа да ја обезбедуваат од оштетување, уништување или снемвање.

Сојузниот извршен совет ги утврдува условите што имателите на архивската граѓа од чл. 1 и 2 на овој закон се должни да ги обезбедат заради нејзино правилно чување и одржување.

Архивот на Југославија е должен повремено да проверува како се чува и одржува архивската граѓа од чл. 1 и 2 на овој закон што се наоѓа кај други иматели.

Член 21

Ако Архивот на Југославија со проверување утврди дека имателот на архивската граѓа од чл. 1 и 2 на овој закон немарно и нестручно ја одржува, ќе му наложи во одреден рок да обезбеди услови за правилно и стручно одржување на архивската граѓа.

Ако имателот во одредениот рок не ги обезбеди условите за правилно и стручно одржување на архивската граѓа од чл. 1 и 2 на овој закон, Архивот на Југославија архивската граѓа од таквиот имател ќе ја преземе на чување и одржување.

Член 22

Архивската граѓа од чл. 1 и 2 на овој закон се добива со одбирање на тој начин што од регистратурскиот материјал (списи, фотографски и фонографски снимки и механографски материјал и на друг начин составени записи и документи, книги и картотеки и други канцелариски книги за евиденцијата на тие списи и документи), што настанал во работата на органите и организациите од член 1 и член 2 став 1 на овој закон, се излачуваат оние делови на тој материјал што повеќе не се значајни за тековната работа и што немаат својства поради кои би требало трајно да се чуваат како архивска граѓа.

Одбирањето се врши врз основа на листите на категории на регистратурскиот материјал што содржат и рокови за чување на одделни категории од тој материјал.

Листата на категории на регистратурскиот материјал со роковите за нивното чување ја утврдуваат, во согласност со важечките прописи, имателот на архивската граѓа по чија работа тој материјал настанал или кај кого се наоѓа, а категориите на регистратурскиот материјал што треба трајно да се чуваат имателот на архивската граѓа ги утврдува во согласност со Архивот на Југославија.

Одбирањето на архивската граѓа од член 1 на овој закон го врши имателот на архивската граѓа кај кого таа граѓа се наоѓа, по истекот на роковите до кои одделни категории регистратурски материјал мораат да се чуваат.

Архивската граѓа од член 2 на овој закон може да ја одбира само Архивот на Југославија.

За излачените делови регистратурски материјал имателот на архивската граѓа составува записник и список на материјалот што трајно се чува.

Излачените делови на регистратурскиот материјал не можат да се отуѓат ниту да се уништат додека Архивот на Југославија со проверка не утврди дали во тој материјал се наоѓа и материјал што би требало трајно да се чува.

Поблиски упатства за одбирањето на архивската граѓа од член 1 на овој закон дава, по потреба, Архивот на Југославија.

Член 23

Имателите на архивската граѓа од чл. 1 и 2 на овој закон се должни, во согласност со одредбите на овој закон и со прописите донесени врз основа на него, со свои општи акти да ги утврдат начинот и условите под кои таа граѓа може да се користи. Со тие акти може да се предвиди одделна архивска граѓа да може да се користи за одредени цели и, во согласност со одредбите на овој закон, пред да ѝ стане таа достапна на јавноста.

III. Казнени одредби**Член 24**

Организацијата на здружениот труд или друго правно лице ќе се казни за прекршок со парична казна до 5.000 динари:

1) ако во одреден рок не ја предаде архивската граѓа (член 15 став 2);

2) ако на Архивот на Југославија не му достави податоци за архивската граѓа што му се потребни за водење на евиденцијата (член 19 став 2);

3) ако на Архивот на Југославија не му дозволи да проверува како се чува и одржува архивската граѓа (член 20 став 3).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна до 500 динари и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друго правно лице.

IV. Преодни и завршни одредби**Член 25**

Архивот на Југославија продолжува со работа под истиот назив.

Член 26

Имателот на архивска граѓа што архивската граѓа од чл. 1 и 2 на овој закон ја држи противно на одредбите од овој закон е должен во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон да му ја предаде на Архивот на Југославија.

Член 27

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за Архивот на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 48/64 и 42/69).

Член 28

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

58.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

УКАЗ**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕМИНУВАЊЕ НА ДРЖАВНАТА ГРАНИЦА И ЗА ДВИЖЕЊЕ ВО ГРАНИЧНИОТ ПОЈАС**

Се прогласува Законот за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 30 јануари 1973 година.

ПР бр. 163

31 јануари 1973 година

Белград

Претседател
на Републиката,

Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН**ЗА ПРЕМИНУВАЊЕ НА ДРЖАВНАТА ГРАНИЦА И ЗА ДВИЖЕЊЕ ВО ГРАНИЧНИОТ ПОЈАС****I. Општи одредби****Член 1**

Со овој закон се регулираат преминувањето на државната граница и движењето и престојот на лица во граничниот појас.

Член 2

Граничниот појас опфаќа дел од територијата на Југославија на копното, на реките и на езерата до длабочина од сто метри по должината на граничната линија.

Граничниот појас на морето опфаќа дел од територијалното море во широчина од две милји по должината на граничната линија.

Ако е важно за одбраната на земјата, за безбедноста на границата или за заштитата на јавниот поредок, Сојузниот извршен совет, по предлог од сојузниот секретар за внатрешни работи или по предлог од сојузниот секретар за народна одбрана, може да одреди граничниот појас на одделни делови да опфаќа територија до длабочина и над сто метри.

Граничниот појас на копното се обележува со видни ознаки на природните патишта. Поставувањето и одржувањето на тие ознаки го обезбедуваат органите одредени со републички пропис.

Член 3

Граничните премини се места одредени за преминување на државната граница.

Член 4

Контрола на преминувањето на државната граница и контрола на движењето и престојот во граничниот појас вршат органите на внатрешните работи, ако со сојузен закон не е поинаку одредено.

Член 5

Како контрола на преминувањето на државната граница, во смисла на овој закон, се подразбира утврдувањето на исправноста на патната исправа при преминувањето на државната граница и идентитетот на лицето што ја преминува државната граница, и прегледот на лицето и на превозното средство, од страна на овластено службено лице на надлежниот орган на внатрешните работи.

Член 6

Заради усогласување на вршењето на одделни работи од заеднички интерес за повеќе државни органи, организации на здружениот труд и други организации во областа на контролата на преминувањето на државната граница и на контролата на движењето и престојот во граничниот појас, сојузниот секретар за внатрешни работи, во спогодба со старешините на заинтересираните државни органи, организации на здружениот труд и други организации, може да формира заеднички комисији и други работни тела.

II. Преминување на државната граница**Член 7**

Државната граница може да се преминува само на граничниот премин со важечка патна исправа и во времето што е одредено за вршење на сообраќај.

Границата може да се преминува вон од граничниот премин само во случај на виша сила или врз основа на меѓународен договор.

Член 8

Граничните премини можат да бидат отворени за вршење на меѓународен сообраќај (во натамошниот текст: граничните премини за меѓународен сообраќај) и за вршење на пограничен сообраќај (во натамошниот текст: граничните премини за пограничен сообраќај).

Граничните премини за меѓународен сообраќај се: железнички, друмски, поморски, речни, езерски и аеродромски.

Граничниот премин за пограничен сообраќај е премин преку кој југословенски државјани ја преминуваат границата заради престој во одредена зона на соседната држава односно преку кој државјаните на соседната држава ја преминуваат границата заради престој во одредена зона на Југославија, врз основа на меѓународен договор.

Член 9

Граничните премини за меѓународен сообраќај и граничните премини за пограничен сообраќај ги одредува Сојузниот извршен совет.

Граничниот премин за меѓународен друмски, железнички, речен и езерски сообраќај и граничниот премин за пограничен сообраќај се одредуваат во согласност со меѓународниот договор.

Сојузниот секретар за внатрешни работи, во согласност со сојузниот секретар за сообраќај и врски, ги одредува подрачјата и објектите што ги опфаќаат граничните премини за меѓународен сообраќај и граничните премини за пограничен сообраќај.

Сојузниот секретар за внатрешни работи, во согласност со директорот на Сојузната управа за царини, за одредено време може да одобри преминување на државната граница на граничните премини за пограничен сообраќај и на патниците во меѓународниот патнички сообраќај.

Член 10

Воздухопловот во меѓународниот сообраќај што доаѓа од странство или оди во странство, и странскиот воздухоплов што од југословенско воздухопловно пристаниште е отворено за меѓународен сообраќај оди на југословенско воздухопловно пристаниште што не е отворено за меѓународен сообраќај, може да летнува и да слетува само по посебно одобрение што го издава сојузниот орган на управата надлежен за работите на безбедноста на воздушната пловидба, во согласност со републичкиот односно покраинскиот орган на управата надлежен за внатрешни работи.

Заповедникот на воздухоплов во меѓународен сообраќај кој поради виша сила со воздухопловот ќе се спушти вон од воздухопловно пристаниште е должен за слетувањето на воздухопловот веднаш да ја извести најблиската единица на милицијата.

Воздухопловот од став 2 на овој член може да летнува само врз основа на одобрение што го издава надлежниот орган на службата за контрола на летањето, во согласност со републичкиот или покраинскиот орган на управата надлежен за внатрешни работи.

Член 11

Воздушни патишта не можат да се одредат по должината на граничната линија.

Цивилните воздухоплови можат да летаат над граничниот појас само врз основа на одобрение што го издава републичкиот односно покраинскиот орган на управата надлежен за внатрешни работи, по претходно прибавено мислење од надлежната воена команда.

Член 12

Контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница врши органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница.

Преминувањето на државната граница се забележува на патната исправа со печат, и тоа на југо-

словенските државјани само при излегување од Југославија, а по нивно барање и при влегувањето, а на странците при влегувањето во Југославија, ако со меѓународна спогодба не е поинаку одредено.

Печатот го содржи називот на граничниот премин и датумот на преминувањето на државната граница.

Член 13

Лицата што ја преминуваат државната граница преку граничните премини за меѓународен сообраќај односно преку граничните премини за пограничен сообраќај се должни да имаат патна исправа пропишана со закон или со меѓународен договор и при преминувањето на границата да му ја стават на увид на овластеното службено лице на органот на внатрешните работи што врши контрола на патните исправи на лицата што ја преминуваат државната граница.

Лицата од став 1 на овој член се должни на овластеното службено лице на надлежниот орган на внатрешните работи да му дадат известувања и да извршат други дејствија што се во врска со преминувањето на државната граница, а кои тоа лице ги бара од нив.

Член 14

Лицето кое управува со превозно средство што ја преминува државната граница е должно да пристапне односно да го запре превозното средство на одреден простор на граничниот премин на кој се врши контрола.

Член 15

Покрај контролата на патните исправи на патниците и на персоналот вработен на одржување на меѓународниот сообраќај, овластеното службено лице на надлежниот орган на внатрешните работи, при вршењето на контрола на патните исправи, може да изврши и преглед на лицата, на предметите што тие лица ги носат и на превозното средство, заради спречување на неовластеното преминување на државната граница и пренесување на огнено оружје, експлозив, забранет печат и други предмети чие внесување во Југославија или изнесување од Југославија е забрането.

За прегледот на превозното средство, по барање на лицето што го управува превозното средство, се издава потврда.

Член 16

Југословенско и странско превозно средство не смее да го напушти граничниот премин пред да биде извршена контрола на патните исправи и друга контрола пропишана со овој закон.

По исклучок, контрола на патните исправи во возовите, на воздухопловите и на поморските и речните пловила може да се врши и за време на нивното движење вон од граничниот премин.

Член 17

Организациите на здружениот труд за искористување на луѓи односно за искористување на речни, езерски и воздухопловни пристаништа и железничките транспортни претпријатија, како и сопственикот односно корисникот на сообраќајното средство односно лицето што го управува превозното средство, се должни за време на вршењето на контролата на патничкиот сообраќај преку државната граница на граничниот премин односно во сообраќајното средство да ги обезбедат условите потребни за работа на органите што вршат контрола.

Член 18

Заповедникот на југословенско или странско пловило при доаѓањето од странство и при заминувањето во странство е должен на овластеното службено лице на органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната

граница да му предаде препис на пописот на екипажот и список на патниците на пловилото и да му ги стави на увид патните исправи на членовите на екипажот и на патниците и пописот на екипажот.

При доаѓањето од странство, членовите на екипажот и патниците на југословенско или странско пловило не смеат да го напуштат пловилото пред извршената контрола пропишана со овој закон.

Членовите на екипажот и патниците на југословенски или странски воздухоплов не смеат да го напуштат граничниот премин пред извршената контрола пропишана со овој закон.

Член 19

Заповедникот на југословенско или странско пловило по пристанувањето во луката односно во пристаништето е должен на овластеното службено лице на органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница односно на општинскиот орган на управата надлежен за внатрешните работи да му го пријави секое лице без патна исправа што се наоѓа на пловилото.

Заповедникот на југословенско или странско пловило не смее да дозволи лице без важечка патна исправа да счезе од пловилото во луката односно во пристаништето без одобрение од органот од став 1 на овој член.

Член 20

Заповедникот на југословенско или странско пловило не смее во крајбрежното море, ниту на реките и езерата на кои се врши меѓународна пловидба, да прими и качи лице без патна исправа ниту да качи лице со патна исправа вон од граничниот премин.

Член 21

Преку државната граница југословенски и странски државјани можат да ги пренесуваат само оние видови оружје и муниција што според републичките односно покраинските прописи можат да се набавуваат, држат и носат во Југославија.

Член 22

Југословенските државјани што внесуваат во Југославија оружје и муниција при преминувањето на државната граница се должни да му ги пријават оружјето и муницијата на органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница и за тоа оружје и муниција, во рок од 15 дена од денот на преминувањето на границата, да го известат надлежниот орган на управата на општината на чија територија имаат живеалиште за поседувањето на оружје и муниција и да бараат издавање на оружен лист.

За внесување во Југославија на огнено оружје и муниција за такво оружје е потребно одобрение од надлежниот општински орган на управата.

Ако за оружјето и муницијата од став 2 на овој член не е издадено одобрение, органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница привремено ќе го одземе оружјето и муницијата и ќе ги достави до надлежниот општински орган на управата на трошок на сопственикот. Сопственикот на оружјето од овој орган може, да побара издавање на оружен лист за оружјето што му е одземено привремено, во рок од 15 дена од денот на одземањето на оружјето.

Член 23

Југословенските државјани можат да изнесуваат од Југославија оружје за кое имаат оружен лист и муниција за тоа оружје.

Југословенските државјани кои постојано престојуваат во странство и југословенските државјани што се иселуваат од Југославија а немаат оружен лист, можат да набавуваат и изнесуваат од Југославија оружје и муниција само врз основа на одо-

брение од надлежниот општински орган на управата.

Член 24

Странците кои постојано престојуваат во Југославија или кои имаат одобрение за привремен престој во Југославија за време подолго од шест месеци, можат да внесуваат оружје и муниција во Југославија под условите од член 22 на овој закон.

Странците што минуваат низ Југославија можат да внесуваат во Југославија и да носат оружје и муниција, ако за тоа имаат одобрение од југословенското дипломатско или конзуларно претставништво или одобрение од органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница.

Странците кои привремено престојуваат во Југославија или минуваат низ Југославија, или кои биле постојано населени во Југославија па ја напуштаат Југославија, заради изнесување од Југославија можат да набавуваат оружје и муниција само врз основа на одобрение од надлежниот општински орган на управата.

Член 25

Членовите на странски воени и други слични делегации што доаѓаат во Југославија заради привремен престој, а според прописите на својата служба носат огнено оружје или тоа е составен дел од нивната униформа, таквото оружје можат да го внесуваат во Југославија и да го држат и носат за време на својот престој во Југославија без одобрение и без оружен лист.

Член 26

Странските државјани што доаѓаат во Југославија заради лов се должни при преминувањето на државната граница своето ловечко оружје и муниција да му ги пријават на органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница.

На странските државјани од став 1 на овој член органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница ќе им издаде одобрение за држење и носење на ловечко оружје за време на ловот во Југославија, ако ловечкото оружје и муниција што ги носат не им се запишани во пасошот.

Член 27

Членовите на стрелачки организации кои групно или поединечно патуваат во странство заради учествување на стрелачки натпревари или заради подготовки за такви натпревари, преку државната граница можат да пренесуваат оружје и муниција за тие потреби по прибавено одобрение од надлежниот општински орган на управата.

На членовите на странски стрелачки организации кои доаѓаат во Југославија на стрелачки натпревари или на подготовки за такви натпревари, се применуваат одредбите на член 26 од овој закон.

Член 28

Домашните организации на здружениот труд и други организации и странските превозници можат да вршат транспорт на оружје и муниција преку државната граница односно преку територијата на Југославија (транзит) само врз основа на одобрение што го издава Сојузниот секретаријат за внатрешни работи, по претходно прибавено мислење од Сојузниот секретаријат за надворешни работи и од Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Одредбата на став 1 од овој член не се однесува на транспортот на оружје и муниција што го врши Југословенската народна армија.

Член 29

Ловечкото и спортското оружје и муницијата за тоа оружје, што ќе ги запленаат царинските органи, тие органи ќе им ги продаваат по пат на јавно надавање на организациите на здружениот труд

што се занимаваат со промет на оружје и муниција на мало и на лицата што имаат одобрение за набавување на оружје.

Другото оружје и муницијата што ќе ги запленаат, царинските органи ќе му ги предаваат на органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница.

Член 30

Оружје или муниција не можат да се промислуваат преку граничните премини отворени за пограничен сообраќај, ако со меѓународен договор не е поинаку одредено.

III. Движење и престој во граничниот појас

Член 31

Југословенските државјани можат да се движат и да престојуваат во граничниот појас само ако за тоа имаат дозвола.

Не се должни да имаат дозвола за движење и престој во граничниот појас:

- 1) југословенски државјани постојано населени во граничниот појас — на подрачјето на своето живеалиште;
 - 2) членови на претставничките тела на општествено-политичките заедници — на подрачјето на својата изборна единица;
 - 3) работници на органот на внатрешните работи и воените лица што вршат служба во граничниот појас;
 - 4) работници на службата за безбедност на пловидбата, на царината и на установите за одржување на пловните патишта, кога вршат служба во граничниот појас;
 - 5) работници на државните органи, на организациите на здружениот труд и на други организации, кога во итни случаи или од причини на вистина сила вршат работи од делокругот на органите или организациите во граничниот појас;
 - 6) југословенски државјани кои рибарат во граничниот појас на морето, ако риболовот им е главно занимање;
 - 7) југословенски државјани кои врз основа на важечка патна исправа ја преминуваат границата.
- Сојузниот секретар за внатрешни работи, во согласност со сојузниот секретар за народна одбрана, може да пропише да можат југословенските државјани да се движат и престојуваат во одделни делови на граничниот појас и без дозволата од став 1 на овој член

Член 32

Странецот може да се движи и да престојува во граничниот појас само ако за тоа добие дозвола. Дозвола може да му се издаде на странец само заради посета на лице што има живеалиште во граничниот појас и важи за движење и престој во живеалиштето на лицето што странецот го посетува.

Дозвола за движење и престој во граничниот појас не е должен да има странец:

- 1) што е постојано населен во граничниот појас — на подрачјето на своето живеалиште;
- 2) што привремено престојува во Југославија врз основа на меѓународен договор за пограничен сообраќај — во населени места или на свој имот;
- 3) кога тоа е одредено со меѓународен договор;
- 4) кој врз основа на важечка патна исправа ја преминува границата.

Сојузниот секретар за внатрешни работи, во согласност со сојузниот секретар за народна одбрана, може да пропише да можат странци да се движат и престојуваат во одделни делови на граничниот појас и без дозволата од став 1 на овој член.

Член 33

Дозвола за движење и престој во граничниот појас издава надлежниот орган на управата на општината на чија територија има живеалиште југословенскиот државјанин односно постојано населениот странец кој бара издавање на дозвола.

На странецот кој привремено престојува во Југославија дозвола за движење и престој во граничниот појас му издава надлежниот орган на управата на општината на чија територија има живеалиште лицето кое странецот има намера да го посети.

Дозвола за движење и престој во граничниот појас за воени лица и за граѓански лица на служба во Југословенската народна армија издава воената команда што ќе ја одреди Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Член 34

Дозволата за движење и престој во граничниот појас може да биде постојана или привремена.

Постојана дозвола за движење и престој во граничниот појас им се издава на работниците на државните органи и на организациите на здружениот труд и на други организации кои во вршењето на службата постојано вршат одредени работи во граничниот појас, и на други југословенски државјани што вршат земјоделски работи во тој појас.

Постојаната дозвола за движење и престој во граничниот појас се издава со рок на важење до две години и може да се продолжува со истиот рок на важење.

Привремена дозвола за движење и престој во граничниот појас се издава, по правило, за едно доаѓање во граничниот појас.

Привремената дозвола за движење и престој во граничниот појас може да биде индивидуална или колективна. Во колективната дозвола се запишуваат имињата на сите корисници.

Во дозволата за движење и престој во граничниот појас мора да се означат подрачјето во кое може да се движи и да престојува лицето односно лицата на кои дозволата им е издадена.

Член 35

Лице што има дозвола за движење и престој во граничниот појас може да се движи во населено место и на јавен пат во граничниот појас во секое време.

Движењето во граничниот појас вон од населено место и од јавен пат е дозволено само дење, и тоа во време од еден час пред излегувањето на сонцето па до еден час по заѓањето на сонцето, ако со меѓународен договор не е поинаку одредено.

Член 36

Југословенски државјанин може да добие дозвола за движење и престој во граничниот појас заради лов или риболов само ако според општите прописи за лов или риболов има право на лов односно риболов.

Југословенскиот државјанин кој доаѓа во граничниот појас заради лов или риболов, е должен претходно да ѝ се пријави на најблиската надлежна воена единица.

Член 37

Југословенски државјанин може да лови во граничниот појас само дење, и тоа:

- 1) во јануари, февруари, октомври, ноември и декември — од седум до шеснаесет часот;
- 2) во март, април и септември — од шест до осумнаесет часот;
- 3) во мај, јуни, јули и август — од четири до дваесет часот.

Член 38

Лицето што се движи и престојува во граничниот појас е должно да се придржува кон одредбите

на меѓународните договори што го регулираат режимот на границата.

Член 39

Дозвола за движење и престој во граничниот појас нема да се издаде:

1) на лице кое со правосилна пресуда е осудено на казна строг затвор или на безусловна казна затвор, додека не ја издржи казната;

2) на лице против кое е отворена истрага или е подигнат обвинителен акт;

3) ако тоа е со цел за спречување на ширењето на заразни болести, а е предвидено со посебни прописи.

Дозволата за движење и престој во граничниот појас ќе се одземе ако настапи некој од случаите од став 1 на овој член.

Член 40

Барањето за издавање на дозвола за движење и престој во граничниот појас може да се одбие кога постојат причини за заштита на безбедноста на границата.

Издавањето на дозвола за движење и престој во граничниот појас може да се одбие и на лице што во прекршочна постапка со правосилно решение е казнето со казна затвор, додека оваа казна не ја издржи.

Дозволата за движење и престој во граничниот појас може да се одземе ако настапи некоја од причините од ст. 1 и 2 на овој член.

Член 41

Во граничниот појас можат да се населуваат само југословенски државјани.

За населување во граничниот појас е потребно одобрение. Одобрението го издава републичкиот односно покраинскиот орган на внатрешните работи.

Одобрение за населување во граничниот појас може да не се даде кога постојат причини за заштита на безбедноста на границата.

Член 42

За изградба на објекти во граничниот појас и на подрачјето на граничниот премин е потребно одобрение. Одобрението го издава републичкиот односно покраинскиот орган на внатрешните работи, во согласност со надлежната воена команда.

Одредбата од став 1 на овој член не се однесува на изградбата на објекти за потребите на органите на внатрешните работи и на органите на царината на граничните премини, ниту на објектите на Југословенската народна армија и на органите на службата за безбедност на пловидбата.

Одобрение од став 1 на овој член нема да се издаде ако се оцени дека објектите би го попречувале спроведувањето на мерките за безбедност на границата.

Член 43

Во решението за одбивање на издавањето на дозвола односно на одобрение од чл. 40 до 42 на овој закон поради безбедност на границата, надлежниот орган не мора да ги наведе причините од кои се раководел при донесувањето на таквата одлука.

Против конечното решение од став 1 на овој член не може да се води управен спор.

Член 44

Работите во врска со одредувањето и обележувањето на граничната линија и со разграничувањето спаѓаат во делокругот на Сојузниот секретаријат за надворешни работи.

Член 45

Работите во врска со утврдувањето и решавањето на граничните инциденти и на други повреди

на државната граница ги вршат органите на внатрешните работи во соработка со органите на народната одбрана и со Сојузниот секретаријат за надворешни работи.

Се овластува сојузниот секретар за внатрешни работи, во согласност со сојузниот секретар за народна одбрана и со сојузниот секретар за надворешни работи, да донесува поблиски прописи за начинот на утврдување и решавање на граничните инциденти и на други повреди на државната граница.

Член 46

Граничните воени единици ја обезбедуваат државната граница и вршат контрола на движењето и на престојот на лица во граничниот појас вон од населените места и граничните премини заради спречување на неовластеното преминување на границата и на повредите на граничната линија.

Член 47

Заради видливост на граничната линија, на одделни делови на граничниот појас сојузниот секретар за народна одбрана може да ја забрани сеидбата на одредени видови земјоделски култури односно саденето на одредени видови овошки и други дрвја и да нареди прочистување на граничниот појас.

Прочистување на граничниот појас во смисла на став 1 на овој член може да се врши само вон од населените места и најмногу во длабочина до сто метри.

Сопствениците на земјоделски имоти во граничниот појас, по барање на надлежната воена команда, се должни на засените површини да остават патека за движење на воените лица што вршат обезбедување на границата.

Член 48

Сојузниот секретар за народна одбрана, кога постојат причини за одбрана на земјата, може да го забрани за одредено време движењето и престојот на одделни подрачја на граничниот појас.

Забраната на движењето според став 1 од овој член не се однесува на лицата што се постојано населени во граничниот појас, и тоа само за движење и престој во нивното живеалиште.

Член 49

Сојузниот извршен совет, на предлог од сојузниот секретар за внатрешни работи или од сојузниот секретар за народна одбрана, од причините на безбедноста на државната граница или на одбраната на земјата, може да го забрани односно да го ограничи движењето и населувањето во одделни гранични подрачја на копното, на реките и на езерата во длабочина до десет километри односно на одделни делови на морскиот брег и на островите или на делови од островите.

Член 50

Лицата кои со пловилата доаѓаат во Југославија или од Југославија заминуваат во странство можат да се симнат од пловилото односно да се качат на пловилото само на поморски, речен односно езерски граничен премин.

Член 51

Слегувањето на лица од пловило во меѓународниот сообраќај што поради виша сила, пристанало вон од одредениот поморски, речен односно езерски граничен премин заповедникот на пловилото е должен веднаш да му го пријави на најблискиот орган на внатрешните работи односно на станицата на милицијата.

При станувањето на пловилото во меѓународниот сообраќај вон од одредениот поморски, речен односно езерски граничен премин, освен во случај на виша сила, го одобрува надлежната лучка односно пристанишна капетанија, во согласност со органот на внатрешните работи надлежен за контрола на пре-

минувањето на државната граница и со надлежната царинарница.

Член 52

Странска јахта или странски чамец, наменети за разонода или спорт, можат да крстосуваат и да се задржуваат во крајбрежното море на Југославија и на реките и езерата на кои се врши меѓународна пловидба, ако за тоа добијат одобрение.

Одобрението од став 1 на овој член го издава најблиската лучка односно пристанишна капетанија или нејзина испостава во луката односно во пристаништето отворено за меѓународен сообраќај по вловувањето на странското пловило од тој став во југословенските води, во согласност со органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница.

Одобрението од став 1 на овој член мора да содржи податоци за странската јахта односно за странскиот чамец, наменети за разонода или спорт, за членовите на екипажот и патниците и за рокот на неговото важење.

Поблиски прописи за доаѓањето и престојот на странски јахти и странски чамци, наменети за разонода или спорт, во крајбрежното море на Југославија и на реките и езерата донесува Сојузниот извршен совет.

Член 53

Одобрение од член 52 на овој закон може да им се издаде на странска јахта или странски чамец, наменети за разонода или спорт, само ако членовите на екипажот и патниците имаат важечки исправи а пловилото пропишани исправи.

Член 54

Странски рибарски брод може да се задржува во зоната за риболов само ако неговиот сопственик односно корисник има дозвола за риболов што за таа зона ја издал органот одреден со меѓународен договор.

Дозволата од став 1 на овој член ја заверува Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Странскиот рибарски брод до зоната за риболов мора да плови низ територијалното море на Југославија по најкус пат.

Член 55

Сојузниот секретар за народна одбрана, од причините на одбраната на земјата, може да пропише на одделни делови од реките и езерата привремено да се забрани или ограничи пловидбата.

Заради безбедност на државната граница, за спречување на предизвикувањето инциденти на границата и за обезбедување одредени објекти на границата, сојузниот секретар за внатрешни работи може да пропише на одделни делови од реките и езерата привремено да се забрани или ограничи пловидбата.

Со забраната или со ограничувањето на пловидбата од став 2 на овој член не се засогнува режимот на пловидбата установен со меѓународен договор.

Член 56

Во граничниот појас на морето, на реките и на езерата граничните воени единици и органите на управата надлежни за внатрешните работи вршат контрола на пловилата и на лицата заради спречување на погрешките на државната граница, на неовластеното преминување на границата, на недозволената пловидба и на недозволения риболов и на други со закон забранети дејствија. Другите државни органи можат да вршат работи од својот делокруг во тој појас, ако е тоа одредено со сојузен закон.

Заради спречување на недозволеното преминување на државната граница и на други недозволен дејствија одредени со поморските прописи, надлежните државни органи можат да вршат контрола и во надворешниот морски појас.

Член 57

Движење и задржување на граничниот премин е дозволено само со дозвола од органот на управата надлежен за внатрешните работи, ако со меѓународен договор не е поинаку одредено.

Член 58

Дозвола за движење и задржување на граничниот премин може да му се издаде на југословенски државјанин што е гостојано или привремено вработен на граничниот премин, а дозвола за движење и задржување на поморскиот, речниот, езерскиот или аеродромскиот граничен премин — и во други оправдани случаи.

Член 59

Дозвола за движење и задржување на граничниот премин може да му се издаде на странец:

1) што е постојано или привремено вработен на граничниот премин;

2) кој е член на екипажот на странско пловило — за време на задржувањето на пловилото на граничниот премин;

3) кој е член на екипажот на странско пловило што се наоѓа во зимовник — за време на задржувањето на пловилото во зимовникот.

Дозвола за движење и задржување на граничниот премин може да му се издаде на странец и во други оправдани случаи.

Дозволата што му се издава на странец според точ. 2 и 3 на став 1 на овој член важи за движење и задржување во местото на граничниот премин.

Дозвола за движење и задржување на граничниот премин не му е потребна на заповедник на пловило и на воздухоплов односно на член на екипажот кој го заменува кога поднесува пријава за вловување на пловилото односно за слетување и летнување на воздухопловот.

Член 60

Дозвола за движење и престој вон од местото на граничниот премин, во исклучителни случаи, може да му се издаде на странец, кој има исправа со која може да се утврди неговиот идентитет, и тоа:

1) на член на екипажот на странско пловило и воздухоплов;

2) на странски железнички и поштенски службеник кој врши служба на југословенски дел на граничниот премин;

3) на член на екипажот на странско пловило што се наоѓа во зимовник.

Член 61

На Југословенски државјанин и на странец што е постојано вработен на граничниот премин му се издава постојана дозвола за движење и задржување на граничниот премин со рок на важење до две години. Важењето на дозволата може да се продолжи со истиот рок.

На членовите на екипажот на странски пловила им се издава постојана дозвола за движење и задржување на граничниот премин со рок на важење до пет години.

На други југословенски државјани и на странците што не се опфатени со одредбите на ст. 1 и 2 од овој член, и на странците од член 60 на овој закон, дозвола за движење и задржување на граничниот премин односно дозвола за движење и престој вон од местото на граничниот премин им се издава за времето додека трае потребата за движење и задржување на тие лица на граничниот премин односно за движење и престој вон од местото на граничниот премин.

Член 62

Дозволата за движење и задржување на граничниот премин и дозволата за движење и престој вон од местото на граничниот премин ја издава органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница.

Член 63

Дозвола за движење и задржување на граничниот премин нема да се издаде кога постојат причини за безбедност на границата или кога дејноста на лицето на кое му се издава дозвола би го попречувала вршењето на контролата на преминувањето на границата.

Дозвола за движење и престој вон од местото на граничниот премин нема да му се издаде на странец кој во Југославија бил осуден поради кривично дело кое се гони по службена должност, кој во Југославија бил казнет поради девизни или царински прекршоци или кому му е откажан престој во Југославија.

Дозволата за движење и задржување на граничниот премин и дозволата за движење и престој вон од местото на граничниот премин ќе се одземат кога ќе престанат причините поради кои тие се издадени или кога тоа е во интерес на заштитата на јавниот поредок односно во интерес на одбраната на земјата.

Во решението за одбивање на барањето за издавање односно за одземање на дозволата од став 1 односно од став 3 на овој член органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница не мора да ги наведе причините од кои се раководел при донесувањето на таквата одлука.

Против конечното решение од став 4 на овој член не може да се води управен спор.

Член 64

Органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница може да го ограничи движењето на граничниот премин за времето додека се врши контролата пропишана со овој закон.

Член 65

Поблиски прописи за контролата на преминувањето на државната граница, за водењето на евиденција и за известувањето донесува сојузниот секретар за внатрешни работи, а за движењето, престојот, наредувањето, ловот и риболовот во граничниот појас — сојузниот секретар за внатрешни работи, во согласност со сојузниот секретар за народна одбрана.

Сојузниот секретар за внатрешни работи, во согласност со сојузниот секретар за народна одбрана и со сојузниот секретар за сообраќај и врски, донесува поблиски прописи за вршење на подводните активности во крајбрежното море на Југославија, на реките и на езерата и за забранетите зони во внатрешните морски води.

Сојузниот секретар за внатрешни работи ќе ги пропише обрасците на дозволите предвидени во чл. 31, 32, 58, 59 и 60 од овој закон.

Член 66

Се овластуваат сојузниот секретар за народна одбрана и сојузниот секретар за внатрешни работи во прописите, што ги донесуваат врз основа на овластувањето од овој закон, да можат да ги одредуваат прекршоците и за тие прекршоци да ги пропишуваат казните.

IV. Надзор

Член 67

Во работите на контролата на преминувањето на државната граница, на движењето и престојот во граничниот појас и на граничните премини и на утврдувањето и решавањето на граничните инциденти и на други повреди на државната граница, сојузниот секретар за внатрешни работи може да им издава упатства за извршување на овој закон на орга-

ните на управата надлежни за внатрешните работи во републиката и во автономната покраина.

Во работите од став 1 на овој член Сојузниот секретар за внатрешни работи може да врши инспекција над спроведувањето на сојузните прописи.

Органот во кој се врши инспекција е должен да овозможи увид во предметите што се однесуваат на спроведувањето на сојузните прописи во оваа област и да ги даде потребните податоци и известувања.

Ако утврди дека органот во кој се врши инспекција не ги извршува сојузните закони и другите сојузни прописи од оваа област или ако во извршувањето на тие прописи утврди други неправилности, работникот кој ја врши инспекцијата за тоа ги запознава старешините на тој орган и сојузниот секретар за внатрешни работи и предлага мерки што треба да се преземат.

V. Казнени одредби

Член 68

Со парична казна до 10.000 динари ќе се казни за прекршок:

1) организација на здружениот труд или друго лице чиј воздухоплов лета над граничниот појас без одобрение (член 11 став 2);

2) организација на здружениот труд или друго лице чие превозно средство ќе го напушти граничниот премин пред да извршената контрола на патните исправи или друга контрола (член 16 став 1);

3) организација на здружениот труд односно друго лице ако на граничниот премин не ги обезбеди условите потребни за работа на органите што вршат контрола на преминувањето на границата (член 17);

4) организација на здружениот труд односно друго лице од чие пловило ќе слезе лице без одобрение, а нема патна исправа (член 19 став 2);

5) организација на здружениот труд односно друго лице на чие пловило е качено лице без патна исправа или со патна исправа вон од граничниот премин (член 20);

6) организација на здружениот труд или друга организација и странски превозник, кои без одобрение од надлежниот орган вршат транспорт на оружје и муниција преку државната граница односно транзит на оружје и муниција преку територијата на Југославија (член 28 став 1).

Со парична казна до 1.000 динари ќе се казни за прекршок од став 1 на овој член и одговорното лице во организацијата на здружениот труд и во друга организација односно заповедникот на странско пловило или на странски воздухоплов и возачот на друго превозно средство.

За прекршок од точка 6 на став 1 на овој член, покрај парична казна, може да се изрече и заштитната мерка одземање на оружјето и муницијата.

Член 69

Со парична казна до 1.000 динари или со казна затвор до 30 дена ќе се казни за прекршок:

1) тој што ќе ја мине или ќе се обиде да ја мине државната граница вон од местото одредено за преминување, или тој што ќе ја мине или ќе се обиде да ја мине државната граница на местото одредено за преминување, без патна исправа (член 7 став 1);

2) заповедникот на воздухоплов, ако воздухопловот без одобрение слета или летне од воздухопловното пристаниште што не е отворено за меѓународен воздушен сообраќај (член 10 став 1);

3) заповедникот на воздухоплов што не ќе го пријави слетувањето вон од воздухопловното пристаниште во случај на виша сила (член 10 став 2);

4) заповедникот на воздухоплов, ако воздухопловот без одобрение од надлежниот орган летне од воздухопловното пристаниште на кое слетал поради виша сила (член 10 став 3);

5) заповедникот на пловило, ако при доаѓањето на пловилото од странство односно при заминувањето на пловилото во странство не постапи според одредбата на член 18 став 1 од овој закон;

6) тој што ќе го напушти пловилото односно граничниот премин пред извршената контрола на патните исправи (член 18 ст. 2 и 3);

7) заповедникот на пловило, ако не го пријави на надлежниот орган лицецо што се наоѓа на пловилото без патна исправа (член 19 став 1);

8) тој што при преминувањето на државната граница не ќе му ги пријави на надлежниот орган оружјето и муницијата што ги пренесува преку границата (чл. 22 и 23);

9) тој што не ќе го извести во пропишаниот рок надлежниот орган за оружјето и муницијата што од странство ги ввел во Југославија (член 22 став 1);

10) тој што без одобрение од надлежниот орган изнесува од Југославија оружје и муниција кога за изнесување на оружје и муниција е потребно одобрение (чл. 23 и 27);

11) тој што се движи и престојува во граничниот појас без дозвола (член 31 став 1 и член 32 став 1);

12) тој што во граничниот појас се движи ноќе вон од населените места и јавните патишта (член 35 став 2);

13) тој што лови или рибари во граничниот појас без дозвола за движење и престој во граничниот појас (член 36 став 1);

14) тој што лови во граничниот појас вон од пропишаното време (член 37);

15) тој што при движењето и престојот во граничниот појас не се придржува кон одредбите на меѓународните договори што го регулираат режимот на границата (член 38);

16) тој што ќе се насели во граничниот појас без одобрение (член 41 став 2);

17) тој што ќе изгради објект во граничниот појас или на подрачјето на граничниот премин без одобрение (член 42 став 1);

18) заповедникот на пловило, ако качи или симне лице вон од граничниот премин отворен за меѓународен сообраќај (член 50);

19) заповедникот на пловило, ако веднаш не го пријави на надлежниот орган слеѓувањето на лица од пловилото кое поради виша сила пристанало во луката односно во пристаништето што не е отворено за меѓународен сообраќај (член 51 став 1);

20) сопственикот односно корисникот на странска јахта или чамец, наметети за разонода или спорт ако без одобрение крстосува или се задржува во крајбрежното море на Југославија или на реките и езерата на кои се врши меѓународна пловидба (член 52 став 1);

21) заповедникот на странски рибарски брод, ако бродот го задржува вон од зоната одредена во дозволата за риболов или ако до таа зона не плови по најкус пат (член 54 ст. 1 и 3).

За прекршоците од точ 8 и 9 на став 1 на овој член, покрај паричната казна или казната затвор, може да се изрече и заштитната мерка одземање на оружјето и муницијата.

Член 70

Со парична казна до 500 динари или со казна затвор до 20 дена ќе се казни за прекршок:

1) тој што ќе одбие да му ја стави на увид патната исправа на овластеното службено лице на органот на внатрешните работи (член 13 став 1);

2) тој што при доаѓањето во граничниот појас не ќе ѝ се пријави на надлежната воена единица (член 36 став 2);

3) тој што во граничниот појас, по барање на надлежната воена команда, не ќе остави патека за движење на воените лица што вршат обезбедување на границата (член 47 став 3);

4) тој што без дозвола се движи или се задржува на граничниот премин или вон од него (чл. 57 и 60).

VI. Завршни одредби

Член 71

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас („Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/65 и 12/67) и одредбите на чл. 26 до 34 од Законот за набавување, држење и носење на оружје („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/67).

Одлуката за проширување на граничниот појас на одделни делови на државната граница („Службен лист на СФРЈ“, бр. 54/65 и 10/69), Одлуката за забрана и ограничување на движењето и настанувањето во одделни делови од морскиот брег, острови и делови од острови („Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/67, 15/68, 28/69 и 21/70), Правилникот за подрачјата и објектите што ги опфаќаат граничните премини за меѓународен сообраќај и граничните премини за пограничен сообраќај („Службен лист на СФРЈ“, бр. 26/66), Правилникот за начинот на утврдување и решавање на граничните инциденти и другите повреди на границата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 6/66), Правилникот за контрола на преминувањето на државната граница и за движење, престој и населување во граничниот појас („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/65 и 18/67) и Наредбата за определување на деловите од граничниот појас во кои југословенски државјани можат да се движат и да престојуваат без дозвола („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/66) престануваат да важат по истекот од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 72

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

59.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПАТНИТЕ ИСПРАВИ НА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ ДРЖАВЈАНИ

Се прогласува Законот за патните исправи на југословенските државјани, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 30 јануари 1973 година.

ПР бр. 164

31 јануари 1973 година

Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Миланко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН ЗА ПАТНИТЕ ИСПРАВИ НА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ ДРЖАВЈАНИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Југословенскиот државјанин има право на патна исправа и на виза за преминување на државната граница и за престој во странство, под условите пропишани со овој закон.

Патната исправа и визата се издаваат според одредбите на овој закон, ако со меѓународен договор поинаку не е одредено.

Член 2

Југословенскиот државјанин може да патува со патна исправа без југословенска виза во земјите со кои Југославија склучила спогодба за укинување на визи.

Сојузниот извршен совет може да одреди да може да се патува без југословенска виза и во други земји.

Член 3

Патната исправа, за време на престој во странство, му служи на нејзиниот имател и за утврдување на идентитетот и како доказ за југословенското државјанство.

Член 4

Патни исправи се: пасош, заеднички пасош, детски пасош, дипломатски пасош, службен пасош, патен лист и патни исправи што се издаваат врз основа на меѓународен договор.

Како патна исправа за патување во странство, на членовите на екипажот на пловилата во поморскиот и речниот сообраќај им служи поморската односно бродарската книшка снабдена со виза во смисла на овој закон.

Југословенски државјанин може да има само еден пасош од ист вид.

Член 5

Пасош, заеднички пасош и детски пасош издава надлежниот орган на управата на општината на чија територија е живеалиштето на лицето кое поднесува барање за патна исправа.

Пасош, детски пасош и патен лист издава во странство дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија надлежно според местото на постојаниот односно привремениот престој на подносителот на барањето.

Дипломатски пасош и службен пасош издава Сојузниот секретаријат за надворешни работи.

Поморска и бродарска книшка се издаваат врз основа на посебни прописи

Член 6

Виза издаваат органите што со овој закон се одредени за издавање на патни исправи.

Визата се внесува во патната исправа.

Член 7

Визата што се внесува во поморската и во бродарската книшка, во пасошот на членовите на екипажот на воздухопловот и во патните исправи на службениот персонал во меѓународниот сообраќај, издадени врз основа на меѓународен договор, ги издаваат органите на внатрешните работи надлежни за контрола на преминувањето на државната граница.

Органите на внатрешните работи надлежни за контрола на преминувањето на државната граница

во исклучително итни случаи на граничниот премин можат да издадат виза и на секоја друга патна исправа.

Член 8

Во патната исправа, освен визата и заверката на преминувањето на државната граница, можат да се внесуваат само пропишаните податоци.

II. ИЗДАВАЊЕ НА ПАТНИ ИСПРАВИ И ВИЗИ

1. Поднесување на барање

Член 9

Барањето за издавање на патна исправа и виза се поднесува до органот надлежен за нивното издавање.

Барање за издавање на патна исправа и виза може да поднесе лице кое наполнило 18 години живот, како и лице помладо од 18 години кое склучило брак или се наоѓа во работен однос.

Барање за издавање на патна исправа и виза на лице кое не наполнило 18 години живот поднесува родителот односно старателст.

Член 10

Барањето за издавање на патна исправа и виза се поднесува на пропишаниот образец.

Кон барањето за издавање на патна исправа се прилагаат две фотографии во пропишаната големина што верно го прикажуваат подносителот на барањето.

Член 11

Во барањето за издавање на виза подносителот на барањето ја означува земјата во која има намера да патува.

Во барањето за постојан престој во странство подносителот на барањето ја наведува земјата во која се иселува.

Кон барањето од ст. 1 и 2 на овој член се прилага патната исправа.

Член 12

Кон барањето за издавање или продолжување на рокот на важењето на патната исправа или за издавање на виза заради патување и привремен престој во странство, воениот обврзник е должен да го приложи одобрението за патување предвидено со прописите за воената обврска.

Военото лице и граѓанското лице на служба во Југословенската народна армија е должно кон барањето за издавање на патна исправа или виза заради патување и привремен престој во странство да приложи одобрение од Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Сојузниот секретар за народна одбрана ќе пропише во кои случаи не ќе се издаде одобрение од став 2 на овој член.

Член 13

Кон барањето за издавање на патна исправа или виза за постојан престој во странство, подносителот на барањето прилага докази:

1) дека ги намирал должните придонеси, даноци и други обврски спрема општествено-политичката заедница, државниот орган односно организацијата на здружениот труд или друга организација;

2) дека ги регулирал имотно-правните обврски од брачниот однос и од односот на родителите и децата спрема лицата што живеат во Југославија.

Кон барањето за издавање на патна исправа или виза за постојан престој во странство, воениот обврзник е должен да приложи одобрение за тоа патување предвидено со прописите за воената обврска.

Член 14

Барањето за издавање на патна исправа и виза мора да содржи точни податоци.

Член 15

Органот на кој му е поднесено барањето за издавање на патна исправа односно виза, е должен да издаде патна исправа односно виза во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето, ако се исполнети условите предвидени со овој закон.

Пред издавањето на патната исправа се утврдува идентитетот на лицето кое бара издавање на патна исправа.

2. Обрасци на патни исправи и издавање на патни исправи

Член 16

Образецот на пасошот содржи: назив: „Пасош“; натпис: „Социјалистичка Федеративна Република Југославија“, со втиснат грб на СФРЈ; место за запишување на називот на органот надлежен за издавање на пасошот; ознака на серијата и сериски број; место за запишување на рокот на важењето на пасошот; место за фотографија и пропишан број листови за внесување визи.

Во пасошот се запишуваат личните податоци на имателот на пасошот, и тоа: име и презиме; ден, месец и година на раѓањето; место и општина на раѓањето; живеалиште и адреса. На фотографијата во пасошот се става сув жиг. Во пасош се става и печат на органот кој го издал пасошот и се запишува датумот на издавањето. Пасошот го потпишува овластеното службено лице.

Детскиот пасош, покрај податоците од ст. 1 и 2 на овој член, содржи и податоци за родителите на имателот на пасошот.

Член 17

Пасошот за привремен престој во странство се издава со рок на важење од две години.

По истекот на секои две години, рокот на важењето на пасошот може да се продолжи за наредните две години, со тоа што неговото вкупно важење да не може да биде подолго од десет години.

Пасошот за постојан престој во странство се издава со рок на важење од десет години.

Член 18

Пасош за привремен престој во странство можат да користат и членовите на потесното семејство на лицето на кое му е издаден пасошот, ако во пасошот се запишани нивните имиња и се залепени нивните фотографии, а тие патуваат заедно со лицето на кое му е издаден пасошот. За дете помладо од пет години не е потребна фотографија.

Пасош за постојан престој во странство можат да користат лица помлади од 18 години, ако во пасошот се запишани нивните имиња и се залепени нивните фотографии, а тие патуваат заедно со лицето на кое му е издаден пасошот.

Детски пасош се издава на лица помлади од 14 години и тој важи две години. По истекот на рокот на важењето пасошот се заменува.

Лице помладо од 14 години ќе користи детски пасош, по правило, во придружба на родителот. Ако патува со друго лице, потребно е одобрение на родителот односно старателот.

Член 19

Органот надлежен за издавање на патна исправа ќе му го замени пасошот на неговиот имател пред истекот на рокот на важењето, ако пасошот е во таква состојба што да не може да служи за својата намена.

Член 20

Заеднички пасош се издава за најмалку 5 а најмногу 50 лица кои заедно патуваат во странство и заедно се враќаат во Југославија.

Образецот на заедничкиот пасош содржи: назив: „Заеднички пасош“; натпис: „Социјалистичка Федеративна Република Југославија“, со втиснат грб на СФРЈ; место за запишување на називот на органот надлежен за издавање на заедничкиот пасош, сериски број; место за запишување на рокот на важењето на пасошот; место за фотографија и место за внесување на визи.

Во заедничкиот пасош се запишуваат податоци за секој корисник на пасошот, и тоа: име и презиме; ден, месец и година на раѓањето; место и општина на раѓањето; живеалиште и адреса на станот. Во пасошот се залепува фотографија за секој корисник на пасошот. На фотографијата се втиснува сув жиг. Во пасошот се втиснува печат на органот кој го издал пасошот и се запишува датумот на издавањето. Пасошот го потпишува овластеното службено лице.

Заедничкиот пасош важи само за едно патување.

Заеднички пасош се издава со рок на важење до една година.

Член 21

Надлежниот општински орган во итни случаи (лекување, болест, односно смрт на член на потесно семејство, службени работи) може да му издаде пасош односно да го продолжи рокот на важењето на пасошот за привремен престој во странство или да му издаде виза на лице кое има живеалиште на територијата на друга општина, со претходна согласност на надлежниот орган на управата на општината на чија територија има живеалиште лицето што го поднесува барањето.

Член 22

Рокот на важењето на пасошот го продолжува надлежниот општински орган односно дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија во странство.

Рокот на важењето на дипломатскиот пасош и на службениот пасош го продолжува Сојузниот секретаријат за надворешни работи односно дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија во странство.

Член 23

Дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија во странство, на барање на југословенски државјанин кој постојано живее во странство а нема пасош, ќе му издаде пасош ако ги исполнува условите предвидени со овој закон.

Дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија ќе му издаде на југословенскиот државјанин кој постојано живее во странство, на негово барање, нов пасош, ако истекол рокот на важењето на пасошот што го поседува.

Член 24

Се овластува сојузниот секретар за надворешни работи, во спогодба со сојузниот секретар за внатрешни работи, да пропише постапка за издавање на патни исправи и визи и за водење на евиденција и за известување за патните исправи и визи издадени на југословенски државјани во дипломатските и конзуларните претставништва на Југославија во странство.

Член 25

Лицето кое ќе отпатува во странство на постојан престој е должно за своето доаѓање во странство да го извести најблиското дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија, најдоцна во рок од три месеци од денот на доаѓањето во местото на постојаниот престој.

Лицето што ќе отпатува во странство на привремен престој подолг од една година е должно за своето доаѓање во странство да го извести најбли-

ското дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија, во рок од 30 дена од денот на доаѓањето.

Член 26

Дипломатски пасош им се издава на одредени функционери на државните органи и на општествено-политичките организации, како и на работници на дипломатски или конзуларни претставништва на Југославија (вклучувајќи ги и постојаните мисии во странство) и на членови на државни делегации.

Дипломатски пасош може да им се издаде и на членови на потесното семејство на лицето од став 1 на овој член.

Службен пасош се издава:

1) на работници на Сојузниот секретаријат за надворешни работи, на работници вработени во дипломатски или конзуларни претставништва на Југославија и во други мисии на Југославија во странство, а кои не се опфатени во став 1 на овој член,

2) на работници на други државни органи и на други лица кога патуваат во странство по службена работа што бара поседување на службен пасош.

Се овластува сојузниот секретар за надворешни работи, во согласност со сојузниот секретар за внатрешни работи, да донесе поблиски прописи на кои лица и во кои случаи ќе им се издаваат дипломатски и службен пасош и визи на тие пасоши, и да ги пропише образецот и рокот на важењето на тие патни исправи и визи, образецот на барањето за нивно издавање и начинот на издавање на дипломатските и службените пасоши.

Член 27

Патен лист се издава на југословенски државјанин кој се наоѓа во странство без патна исправа, а се враќа во Југославија.

Образецот на патниот лист содржи: назив: „Патен лист“; натпис: „Социјалистичка Федеративна Република Југославија“, со втиснат грб на СФРЈ; место за запишување на називот на дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија што го издава патниот лист; место за запишување на рокот на важењето на патниот лист; место за фотографија и место за внесување на визи.

Во патниот лист се запишуваат податоците на имателот на патниот лист, и тоа: име и презиме; ден, месец и година на раѓањето и место и општина на раѓањето. На фотографијата во патниот лист се втиснува сув жиг. На патниот лист се става печат на дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија што го издало патниот лист и се запишува датумот на издавањето. Патниот лист го потпишува овластеното службено лице.

Патен лист можат да користат и брачниот другар на имателот на патниот лист и неговите деца помлади од 18 години, ако во патниот лист се запишани нивните имиња и се залепени нивните фотографии.

Патен лист се издава со рок на важење од триесет дена, односно за времето што е потребно за враќање во Југославија.

Член 28

Поморската и бродската книшка, ако се снабдени со виза, му служат на членот на екипажот на поморскиот брод односно на пловилото на внатрешната пловидба како патна исправа за патување во странство, или како патна исправа за патување во странство заради качување на брод, или како патна исправа за враќање во Југославија по слегување од бродот.

Член 29

Се овластува сојузниот секретар за внатрешни работи да ги пропише обрасците на: пасошот, заедничкиот пасош, детскиот пасош, патниот лист, ви-

зата и барањето за издавање на патни исправи и визи, и начинот на водење на евиденцијата за издадените патни исправи и визи и на регистарот на загубените или сменените патни исправи.

Член 30

Обрасците на пасошот, заедничкиот пасош, детскиот пасош, дипломатскиот пасош, службениот пасош и патниот лист ги изработува организацијата што за тоа ќе ја овласти сојузниот секретар за внатрешни работи.

Сојузниот секретаријат за внатрешни работи ќе ја одреди цената што надлежните органи ќе ја наплатуваат за обрасците на исправите од став 1 на овој член.

3. Снемување или губење на патна исправа

Член 31

Снемувањето или губењето на патна исправа во Југославија нејзиниот имател е должен веднаш да му го пријави на органот што ја издал патната исправа или на надлежниот орган на управата на општината на чија територија има живеалиште.

На лицето што ја загубило патната исправа или на друг начин останало без неа, може да му се издаде нова откако ќе се утврдат околностите на губењето или снемувањето и ако загубената патна исправа се огласи за неважечка во „Службен лист на СФРЈ“.

Член 32

Тој што ќе најде туѓа патна исправа мора веднаш да му ја предаде на лицето на чие име гласи на работник на милиција или на најблиск надлежен општински орган на управата.

Член 33

Лицето на кое му ја снемало патната исправа или ја загубило патната исправа во странство, е должно тоа веднаш да му го пријави на најблиското дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија, а по враќањето во Југославија — на органот кој ја издал патната исправа или на надлежниот орган на управата на општината на чија територија има живеалиште.

Член 34

На лицето кое привремено престојува во странство а на кое му го снемало пасошот или го загубило, на лицата на кои им го снемало заедничкиот пасош или го загубиле, и на лицето на кое му ја снемало поморската односно бродарската книшка или ја изгубило, дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија, на нивно барање, ќе им издаде патен лист.

Член 35

На лицето на кое за време на привремен престој во странство му го снемало пасошот или го загубило, а мора да остане во странство заради лекување, службена работа, специјализација, студии или од други оправдани причини, дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија, на негово барање, ќе му издаде нов пасош.

Дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија ќе му издаде нов пасош на барање и на лицето кое постојано живее во странство, а на кое пасошот му го снемало или го загубило во странство.

Член 36

Забрането е да се даде својата патна исправа на друг на послуга или да се послужи со туѓа патна исправа како со своја.

4. Визи**Член 37**

Виза за привремен престој во странство се издава со рок на важење од две години.

Виза на поморска или бродска книшка се издава со рок на важење од три години.

Виза за постојан престој во странство се издава со рокот на важењето на пасошот, а виза за патување со заеднички пасош — со рок на важење од една година.

Виза на пасош за привремен односно постојан престој во странство и на поморска или бродска книшка се издава за неограничен број патувања, а виза на заеднички пасош — за едно патување.

Член 38

Визата содржи: број и датум на издавањето на визата; назив на земјата за која се издава визата; рок на важење на визата; отпечаток на печатот на органот што ја издал визата и потпис на овластеното службено лице на тој орган, ако со меѓународен договор поинаку не е одредено.

Член 39

Во патната исправа со која патуваат повеќе лица се внесува една виза, со тоа што во визата се назначува бројот на лицата што ја користат таа патна исправа.

Член 40

Виза може да се внесе само во патна исправа на која не ѝ истекол рокот на важењето.

Член 41

Лицето кое привремено престојува во странство е должно да се врати во Југославија во рокот на важењето на пасошот односно на визата.

Член 42

Дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија во странство издава виза и на оние патни исправи што ги продолжило или издало врз основа на чл. 22, 23, 34 и 35 на овој закон.

Член 43

Патна исправа нема да се издаде, рокот на важењето на патната исправа нема да се продолжи, ниту виза ќе се издаде на лицето:

1) против кое е покрената истрага или е решено да се подигне обвинителен акт без спроведување на истрага — за кривични дела за кои е пропишана казна строг затвор;

2) на кое му е изречена безусловна казна затвор над три месеци или казна строг затвор, без оглед дали пресудата станала правосилна — додека не ја издржи казната;

3) од кое судот зел ветување дека нема да го напушти престојувалиштето;

4) на писмено барање на надлежниот орган на општествено-политичката заедница — ако спрема неа или спрема лица во Југославија не ја намирило својата втасана обврска, а на писмено барање на организацијата на здружениот труд или на друга организација — ако поради неговото заминување во странство би се довело во прашање извршувањето на обврската за која постои извршен наслов;

5) кое со своја активност за време на престојот во странство им нанело штета на меѓународните или други интереси на Југославија;

6) ако тоа го бараат интересите на безбедноста или интересите на народната одбрана.

Во случаите од точ. 1 до 3 на став 1 на овој член, судот за донесената одлука, а јавното обвинителство за подигнатиот обвинителен акт, веднаш ќе

го известат органот надлежен за издавање на патни исправи.

На молба на обвинетиот, во случаите од точ. 1 до 3 на став 1 на овој член, судот може од оправдани причини да одобри издавање на патна исправа, продолжување на рокот на нејзиното важење односно издавање на виза.

За сите одлуки што имаат за последица престанување на причините наведени во точ. 1 до 3 на став 1 на овој член, судот ќе го известат органот надлежен за издавање на патни исправи.

Во решението со кое се одбива барањето за издавање или за продолжување на рокот на важењето на патната исправа или се одзема веќе издадената патна исправа односно во решението со кое се одбива барањето за издавање виза, донесено врз основа на точка 6 на став 1 на овој член, належниот орган не мора да ги наведе причините од кои се раководел при донесувањето на таквото решение.

Член 44

По жалбата против решението на дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија во странство со кое се одбива барањето за издавање односно за продолжување на рокот на важењето на патната исправа односно за издавање на виза решава Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Член 45

Ако причините од член 43 на овој закон постоеле пред издавањето односно пред продолжувањето на рокот на важењето на патната исправа или пред издавањето на визата, а надлежниот орган за нив узнал подоцна или причините настапиле по издавањето односно по продолжувањето на рокот на важењето на патната исправа или по издавањето на визата, патната исправа ќе се одземе односно визата ќе се поништи.

Решение за одземање на патната исправа односно за поништување на визата донесува органот надлежен за издавање на патни исправи односно визи.

Член 46

Сојузниот секретар за внатрешни работи во поглед на вршењето на работите за издавање на патни исправи и визи на југословенски државјани може да им издава упатства на органите на управата во републиката и во автономната покраина за спроведувањето на овој закон.

III. Казнени одредби**Член 47**

Со парична казна до 1.000 динари или со казна затвор до 30 дена ќе се казни за прекршок:

1) тој што патува без виза во земји за кои е потребна виза (член 2);

2) тој што покрај поседување на важечкиот пасош ќе прибави друг пасош (член 4 став 3);

3) тој што во барањето за издавање на патна исправа или виза намерно ќе внесе неточни податоци (член 14);

4) тој што својата патна исправа ќе ја даде на послуга на друго лице или ќе се послужи со туѓа патна исправа како со своја (член 36).

За прекршокот од став 1 на овој член и без изрекување на казна, може, да се изрече заштитна мерка одземање на патната исправа до 3 години.

Член 48

Со парична казна до 500 динари ќе се казни за прекршок поединец кој без оправдана причина не ќе се врати во Југославија во рокот на важењето на пасошот односно на визата (член 41).

Член 49

Со парична казна до 200 динари ќе се казни за прекршок:

1) тој што веднаш не ќе го пријави снемането односно губењето на патната исправа во Југославија (член 31 став 1);

2) тој што својата снемана односно загубена патна исправа во странство не ќе му ја пријави веднаш на најблиското дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија, а по враќањето во Југославија и на надлежниот општински орган на управата (член 33).

IV. Завршни одредби

Член 50

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за патните исправи на југословенските државјани („Службен лист на СФРЈ“, бр. 53/67 и 27/69).

Одлуката за укинување на југословенската виза за патување на југословенски државјани во земји со кои Југославија не склучила спогодба за укинување на визите („Службен лист на СФРЈ“, бр. 46/68), Правилникот за обрасците на патните исправи и визи на југословенските државјани („Службен лист на СФРЈ“, бр. 30/67 и 19/69) и Решението за определување цените на обрасците на патните и други исправи на југословенски државјани и странци („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/67) престануваат да важат по истекот на 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 51

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

60.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДВИЖЕЊЕ И ПРЕСТОЈ НА СТРАНЦИ ВО ЈУГОСЛАВИЈА

Се прогласува Законот за движење и престој на странци во Југославија, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 30 јануари 1973 година.

ПР бр. 162
31 јануари 1973 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ДВИЖЕЊЕ И ПРЕСТОЈ НА СТРАНЦИ ВО ЈУГОСЛАВИЈА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се регулираат движењето и престојот, личното име, здружувањето, набавувањето и носењето на оружје на странци во Југославија, ако со меѓународен договор поинаку не е одредено.

Како странец, во смисла на овој закон, се смета секое лице што не е југословенски државјанин.

Член 2

На странец што е прогонет поради своето залагање за демократските погледи и движења, за социјалното и националното ослободување, за слободата и правата на човечката личност или за слобода на научното или уметничкото творештво, може да му се одобри азил во Југославија.

На странци на кои им е признаен статус на бегалец поради тоа што се прогонети поради своите напредни политички стремежи, припадноста на одредена националност, раса или вера, во Југославија им се обезбедуваат заштита, сместување и неопходно материјално обезбедување.

Член 3

За време на престојот во Југославија странците се должни да се придржуваат кон важечките прописи и да ги извршуваат одлуките на државните органи, засновани врз законите на Југославија и врз нејзините обврски од меѓународните договори.

Член 4

Странци можат да ја минуваат државната граница на Југославија, да се движат на територијата на Југославија, привремено да престојуваат или постојано да се населат во Југославија и да основаат здруженија во Југославија, под условите одредени со овој закон.

Одредбите на овој закон нема да се применуваат ако со меѓународен договор помеѓу Југославија и странска држава поинаку е регулирано преминувањето на југословенската државна граница од страна на државјани на односната странска држава, нивноото движење и престој во Југославија.

Член 5

На странци може да им се забрани влегување во Југославија, да им се ограничи или забрани движењето на одредено подрачје, да им се откаже престојот во Југославија или да им се забрани постојано населување во одредени места заради заштита на јавниот поредок или одбрана на земјата и од причина на реципрочитет или од други причини кои произлегуваат од меѓународните односи.

Организациите на здружениот труд и други организации и државни органи, со свои акти ќе го утврдат режимот на движењето и престојот на странци во тие организации односно органи, најдоцна во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Организациите на здружениот труд и други организации и државни органи што повикуваат, организираат и подготвуваат посети на припадници на странски оружени сили и служби за безбедност се должни за тоа да го известат надлежниот орган за внатрешни работи.

II. ПРЕМИНУВАЊЕ НА ДРЖАВНАТА ГРАНИЦА

1. Патни исправи на странци

Член 6

Странец може да доаѓа во Југославија и да престојува на нејзината територија ако има важечка странска патна исправа или важечка патна исправа за странци издадена од југословенски орган, снабдена со југословенска виза.

Странци кои во Југославија престојуваат врз основа на заедничка (колективна) патна исправа, можат да се движат одвоено од групата само врз основа на писмено одобрение од надлежниот општински орган на управата.

Член 7

Како странска патна исправа, во смисла на овој закон, се смета пасош (личен, семеен и заеднички), дипломатски пасош и службен пасош, поморска

книшка, бродарска книшка или друга патна исправа, признаена според меѓународните договори, врз основа на која може да се утврди идентитетот на нејзиниот имател, на која рокот на важењето не ѝ истекло и која е издадена според прописите за издавањето на патните исправи на странската држава.

Патната исправа на одредена држава нема да се признае во Југославија, ако таа држава не ја признава соодветната југословенска патна исправа.

Член 8

На странец на кој во Југославија му е признаен статус на бегалец или статус на лице без државјанство му се издава за патување во странство патна исправа за бегалци односно патна исправа за лице без државјанство, предвидена со меѓународните договори.

Член 9

Патната исправа за бегалци и патната исправа за лица без државјанство ги издава надлежниот орган на управата на општината на чија територија бегалецот или лицето без државјанство има престојувалиште односно живеалиште.

Патната исправа за бегалци и патната исправа за лица без државјанство се издаваат со рок на важење од една година.

Член 10

Патниот лист за странец е патната исправа што му се издава на странец кој нема важечка патна исправа, и тоа;

1) кој ужива азил во Југославија — за патување во странство;

2) кој добил заштита на Југославија — за доаѓање во Југославија;

3) кој добил отпуст од југословенско државјанство — за одење во странство;

4) кој ја загубил или на друг начин останал без патната исправа, а државата чиј државјанин е тој нема свое претставништво во Југославија ниту нејзините интереси во Југославија ги застапува друга држава — за одење во странство;

5) кој во странство ја загубил патната исправа за странци издадена од југословенски орган — за враќање во Југославија.

Патен лист за странец може да му се издаде и на друг странец, ако за тоа постојат оправдани причини.

Патниот лист за странец се издава со рок на важење до една година.

Член 11

Патниот лист за странец содржи: натпис: „Социјалистичка Федеративна Република Југославија“; број на патниот лист; втиснат грб на СФРЈ; назив: „Патен лист за странец“; место за фотографија; место за запишување податоци за имателот на исправата, и тоа: име и презиме, ден, месец и година на раѓањето, место на раѓањето, живеалиште, државјанство; место за запишување податоци за малолетни деца што патуваат со имателот на исправата (име и презиме, роднинство и година на раѓањето); место за запишување рокот на важењето на патната исправа; назив на органот што ја издава патната исправа, датум на издавањето на исправата, отпечаток на печатот на органот што патниот лист го издал и потпис на овластеното службено лице.

На фотографијата се втиснува сув жиг.

Член 12

Патен лист за странец му издава:

1) на странецот од член 10 став 1 точ. 1, 3 и 4 на овој закон — надлежниот општински орган на управата;

2) на странецот од член 10 став 1 точка 2 на овој закон — дипломатското или конзуларното прет-

ставништво на Југославија во странство;

3) на странецот од член 10 став 1 точка 3 на овој закон — дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија во странство, со претходна согласност од Сојузниот секретаријат за внатрешни работи;

4) на странецот од член 10 став 2 на овој закон — надлежниот општински орган на управата односно дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија во странство, со претходна согласност од Сојузниот секретаријат за внатрешни работи

Член 13

Патна исправа за бегалци, патна исправа за лица без државјанство и патен лист за странец им се издаваат на лица што наполниле 18 години возраст.

За лица помлади од 18 години личните податоци се внесуваат во патната исправа на родителот односно старателот.

Член 14

На странец кој во Југославија доаѓа заради туристичка посета, на граничниот премин може да му се издаде туристичка пропусница врз основа на патната исправа или друга исправа за идентитетот, со право на престој до триесет дена.

На странци на кружно патување во поморскиот, речниот или воздушниот сообраќај може да им се издаде туристичка пропусница и врз основа на список на патниците што го составил заповедникот на бродот односно на воздухопловот. Списокот содржи име и презиме, година на раѓањето, државјанство и број на исправата.

Туристичката пропусница ја издава органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница.

Член 15

Туристичката пропусница содржи: натпис: „Социјалистичка Федеративна Република Југославија“; назив на органот што ја издава пропусницата; назив: „Туристичка пропусница“; место за запишување бројот на патната исправа или на друга исправа за идентитетот на странецот; број на пропусницата; простор за заверка на влегувањето во Југославија; отпечаток на печатот на органот што ја издал пропусницата и упатство за користење на пропусницата.

Член 16

Барањето за издавање патна исправа на странец од чл. 8 и 10 на овој закон може да се одбие кога тоа е во интерес на заштитата на јавниот поредок или во интерес на безбедноста на земјата.

Во решението за одбивање на барањето од став 1 на овој член надлежниот орган не е должен да ги наведе причините од кои се раководел при донесувањето на таквата одлука.

Против решението од став 2 на овој член не може да се води управен спор.

2. Визи

Член 17

За влегување во Југославија на странец му се издава виза.

Визата се издава за едно патување или за неограничен број патувања.

Рокот на важењето на визата не може да биде подолг од една година.

Виза не може да се издаде ако рокот на важењето на патната исправа истекло ниту може да се издаде со рок на важење подолг од рокот на важењето на патната исправа.

Член 18

На семеен или заеднички пасош се издава една виза.

Во визата која се издава на семеен пасош се означува бројот на лицата што патуваат заедно со имателот на пасошот, а во визата која се издава на заеднички пасош — име и презиме на водачот на групата и бројот на членовите на групата.

На странци кои врз основа на важечка патна исправа привремено престојуваат во Југославија, а одат на излет во соседна земја, на барање на југословенската туристичка организација може да им се издаде виза на списокот на лицата што патуваат. Визата содржи име и презиме на водачот на групата и број на членовите на групата.

Во списокот се внесуваат имињата и презимињата на членовите на групата и броевите на нивните патни исправи.

Член 19

На странец што ќе побара виза за влегување во Југославија заради постојано населување, ќе му се издаде таа виза ако претходно добил одобрение за постојано населување во Југославија.

Член 20

На странец што ќе побара да мине преку територијата на Југославија ќе му се издаде транзитна виза само ако има влезна виза на држава која се граничи со Југославија, ако со меѓународниот договор не е ослободен од обврска да има таква виза.

Член 21

Дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија во странство му издава на странец виза за влегување во Југославија заради привремен престој или постојано населување или заради минување преку територијата на Југославија.

Дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија во странство му издава виза и на странец кој има дипломатски или службен пасош.

Дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија во странство му издава виза и му ја внесува во поморската книшка или во бродарската книшка на странски поморец или бродарски:

- 1) кој патува во Југославија, заради качување на брод во југословенска лука или пристаниште;
- 2) кој минува преку територијата на Југославија, заради качување на брод во странска лука или пристаниште или по слегувањето од брод во странска лука или пристаниште се враќа преку територијата на Југославија во својата земја.

Член 22

Органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница му издава виза:

- 1) на странец што во Југославија ќе влезе со транзитна виза, па ќе поднесе барање да му се одобри привремен престој во Југославија;
- 2) на странец што ја напушта Југославија, а на кој му истекол рокот на важењето на визата со која влегол во Југославија;
- 3) на странец што ќе слезе од брод во југословенска лука или пристаниште за да се врати во својата земја или да оди во некоја друга земја;
- 4) на странски сообраќаен поштенски или друг персонал вработен на одржување меѓународен сообраќај.

Сојузниот секретар за внатрешни работи може да пропише органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница да им издава визи и на други странци.

Член 23

Надлежниот општински орган на управата му издава виза на странец:

- 1) кој ја напушта Југославија, а му истекол рокот на важењето на визата;
- 2) кој за време на привремен престој или постојано населување во Југославија ќе побара да замине во странство и да се врати во Југославија;

3) кој се иселува од Југославија;

4) кој доаѓа во Југославија врз основа на договор за пограничен сообраќај помеѓу Југославија и странска држава;

5) кој во Југославија ќе ја загуби или на друг начин ќе остане без патната исправа и оди во странство со нова патна исправа или со патен лист за странец;

6) на кој му издал патен лист за странец според одредбите на член 10 став 2 од овој закон.

Надлежниот општински орган на управата му издава виза за излегување од Југославија и на странец кој влегол во Југославија со транзитна виза, а му е одобрен привремен престој.

На странец што се иселува од Југославија ќе му се издаде виза ако кон барањето приложи докази дека ги намирал должните придонеси, даноци и други обврски спрема општествено-политичката заедница и организацијата на здружениот труд во Југославија и дека ги регулирал имотно-правните обврски од брачниот однос и од односите на родителите и децата спрема лицата што живеат во Југославија.

Член 24

Сојузниот секретар за надворешни работи им издава визи на членови на дипломатски и конзуларни мисии на странски држави во Југославија или на други странски мисии што имаат дипломатски статус во Југославија.

Член 25

Виза или туристичка пропусница нема да му се издаде односно влегување во Југославија нема да му се одобри на странец:

1) кој сторил воено злосторство или друго тешко кривично дело против човечноста и меѓународното право;

2) кој е протеран од Југославија — за времето за кое оваа мерка е изречена;

3) кој е отстранет од територијата на Југославија — за времето за кое оваа заштитна мерка е изречена;

4) на кој му бил откажан престојот во Југославија — за времето за кое оваа мерка е изречена;

5) кој се води во југословенската евиденција на меѓународните престапници;

6) кој не е државјанин на државата што му ја издала патната исправа, освен ако на патната исправа не е изречно назначено дека има право на враќање во државата што му ја издала патната исправа или виза.

Виза или туристичка пропусница нема да му се издаде односно влегување во Југославија нема да му се одобри ниту на странец за кој, од други причини за заштита на јавниот поредок, за безбедност на земјата, и од причина на реципроцитет или од други причини што произлегуваат од меѓународните односи, тоа ќе го одлучи сојузниот секретар за внатрешни работи.

Член 26

Издавање виза или туристичка пропусница односно влегување во Југославија може да му се одбие на странец:

1) кој во Југославија бил осуден поради кривично дело кое се тони по службена должност;

2) кој во Југославија бил казнет поради девизни или царински прекршоци;

3) кој нема средства за издржување или на друг начин не му е обезбедено издржување во Југославија, освен кога му е признаен статус на бегалец.

Сојузниот секретар за внатрешни работи може да одреди да може да им се издаде виза или туристичка пропусница односно да им се дозволи влегување во Југославија на одредени странци, по претходно прибавена согласност од Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Член 27

Заради обезбедување водење на кривична постапка или прекршочна постапка поради потешки прекршоци, на странец нема да му се издаде виза за заминување во странство, ако тоа го побара органот што ја води постапката.

Во случајот од став 1 на овој член општинскиот орган на управата надлежен за издавање визи може привремено да му ја задржи на странецот патната исправа или друга исправа врз основа на која овој влегол во Југославија.

На странецот на кој привремено му се задржува или одзема исправата му се издава потврда за задржувањето или за одземањето на исправата.

Член 28

Визата ќе се поништи ако се утврди дека во времето или по нејзиното издавање настапила некоја од причините од член 25, а може да се поништи — ако настапила некоја од причините од член 28 на овој закон.

Во случајот од став 1 на овој член визата може да ја поништи секој орган на управата надлежен за издавање визи.

Член 29

Во решението за одбивање на барањето за издавање на визата или во решението за поништување на издадената виза надлежниот орган не мора да ги наведе причините од кои се раководел при донесувањето на таквата одлука.

Против решението од став 1 на овој член не може да се води управен спор.

III. ПРЕСТОЈ НА СТРАНЦИ

1. Привремен престој

Член 30

Странец кој во Југославија ќе дојде со важечка патна исправа може, за време на важењето на визата, привремено да престојува во Југославија до три месеци, а ако минува преку територијата на Југославија — до седум дена, сметајќи од денот на преминувањето на државната граница.

На странецот од став 1 на овој член, на негово барање, може да му се одобри привремен престој и над три месеци односно над седум дена. Во овој случај странецот, на барање од надлежниот општински орган на управата, е должен да поднесе доказ за причините поради кои бара продолжување на привремен престој и доказ дека располага со средства за издржување односно дека издржувањето во Југославија на друг начин му е обезбедено.

Одобрението за привремен престој во случајот од став 2 на овој член го издава надлежниот орган на управата на општината на чија територија странецот има престојувалиште.

Член 31

Барањето за продолжување на одобреното за привремен престој од член 30 став 2 на овој закон странецот го поднесува пред истекот на времето за кое му е одобрен привремен престој.

По барањето за продолжување на одобреното за привремен престој на странец му се издава одобрение за привремен престој, чиј рок на важење не може да биде подолг од една година. Ако рокот на важењето на патната исправа на странец е покос од една година, одобреното може да се издаде со важење до рокот на важењето на патната исправа.

Одобрението за привремен престој, по барање на странецот, може да се продолжува, и тоа секој пат со роковите на важењето од став 2 на овој член.

Странец што доаѓа во Југославија заради школување, специјализација, научно истражување, вработување, или вршење на одредена професионална дејност, мора веднаш по влегувањето во Југославија да побара одобрение за привремен престој.

Ако странецот од став 4 на овој член доаѓа во организација на здружениот труд или во друга организација, одобрение за привремен престој на странецот е должна, во рок од седум дена, да побара односната организација.

Член 32

Привремен престој нема да му се одобри на странец:

1) на кој според одредбата на член 25 од овој закон не можело да му се одобри влегување во Југославија;

2) кој за себе дал лажни податоци или се послужил со лажна исправа;

3) кој се послужил со туѓа патна исправа или својата патна исправа му ја дал на друг да се послужува со неа;

4) кој влегол во Југославија без важечка патна исправа, а не му е признаен статус на бегалец односно не му е признаено право на азил;

5) кој нема средства за издржување или на кој издржувањето во Југославија не му е обезбедено на некој друг начин, освен ако му е признаен статус на бегалец односно ако му е признаено право на азил;

6) кој му помогнал или го поттикнал друг да ја премине државната граница без важечка патна исправа.

Член 33

Странец на кој му е одобрен привремен престој во Југославија го губи правото на тој престој:

1) ако спрема него е изречена мерката на безбедност протерување или заштитна мерка отстранување од територијата на Југославија;

2) ако му е откажан натамошниот престој во Југославија;

3) ако на одобреното за привремен престој му истекол рокот на важењето, а истото не е продолжено.

Член 34

Привремен престој може да му се откаже на странец кога тоа е во интерес на јавниот поредок или во интерес на безбедноста на земјата, или ако не се придржува кон важечките прописи, или не ги извршува одлуките на државните органи, или ако остане без средства за издржување а издржувањето на некој друг начин не му е обезбедено, или се занимава со скитништво односно со просење.

Решение за откажување на привремен престој во случајот од став 1 на овој член донесува надлежниот орган на управата на општината на чија територија странецот престојува. Во решението се одредува рокот во кој странецот мора да ја напушти Југославија и времето за кое не може повторно да дојде во Југославија.

Жалба против решението од став 2 на овој член се поднесува во рок од три дена од денот на приемот на решението.

Член 35

Во решението со кое се одбива издавањето на одобрение за привремен престој или за откажување на привремен престој од причини за заштита на јавниот поредок или на безбедноста на земјата, надлежниот орган не мора да ги наведе причините од кои се раководел при донесувањето на таквата одлука.

Против решението за одбивање издавањето на одобрение за привремен престој или за откажување на привремен престој на странец не може да се води управен спор.

2. Постојано населување

Член 36

Странец може постојано да се насели во Југославија само ако добил одобрение за постојано населување во Југославија.

Одобрението за постојано населување на странец во Југославија престанува да важи ако странецот кој добил одобрение не се насели во Југославија во рок од една година од денот на доставувањето на одобрението.

Член 37

Постојано населување во Југославија ќе му се одобри на странец кој добил азил во Југославија. Постојано населување во Југославија може да му се одобри на странец:

1) на кој потесното семејство (брачен другар, деца, родители) му е постојано населено во Југославија;

2) кој склучил брак со југословенски државјанин;

3) кој е од југословенско потекло;

4) кој е член на потесното семејство на странец од југословенско потекло на кое му е одобрено постојано населување во Југославија.

Постојано населување во Југославија по исклучок може да им се одобри и на други странци.

Во случаите од ст. 2 и 3 на овој член за добивање на одобрение за постојано населување странецот е должен да даде докази дека има обезбедени средства за издржување.

Член 38

Одобрението за постојано населување во Југославија го дава Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Ако Сојузниот секретаријат за внатрешни работи одбие да му издаде одобрение за постојано населување во Југославија на странецот од член 37 на овој закон, во решението не мора да ги наведе причините од кои се раководел при донесувањето на таквата одлука.

Против решението од став 2 на овој член не може да се води управен спор.

Член 39

Одобрението за постојано населување во Југославија ќе му се поништи на странец:

1) кој ќе се отсели од Југославија;

2) кој престојува во странство непрекинато повеќе од една година, ако престојот над една година не му е одобрен;

3) спрема кој е изречена мерката на безбедност протерување или заштитната мерка отстранување од територијата на Југославија;

4) на кој му е откажан натамошниот престој во Југославија.

Ако настани некој од случаите од став 1 на овој член, решението за поништување на одобрението за постојано населување го донесува Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Член 40

На странец кој постојано е населен во Југославија може да му се откаже натамошниот престој, ако тоа го бараат интересите на безбедноста на земјата или интересите на народната одбрана, или ако е осуден поради кривично дело против народот и државата или поради друго потешко кривично дело, или ако останал без средства за издржување а издржувањето на некој друг начин не му е обезбедено, или ако се вработи во странство.

Решение за откажување на натамошниот престој на странец кој постојано е населен во Југославија донесува надлежниот орган на управата на општината на чија територија странецот има живеалиште.

Во решението за откажување на натамошниот престој на странец кој постојано е населен во Југославија се одредува и рокот во кој странецот мора да ја напушти Југославија. Овој рок не може да биде покос од 30 дена ниту подолг од шест месеци.

На странец на кој му е признаено правото на азил во Југославија може да му се поништи одобрението за постојано населување односно да му се откаже престојот само по одземање на правото на азил.

3. Азил

Член 41

За признавање односно за одземање на правото на азил одлучува сојузниот секретар за внатрешни работи.

За признавање односно за одземање на правото на азил се донесува писмено решение.

Член 42

Правото на азил може да му се одземе на странец кој дејствува против со Уставот утврдениот поредок во Југославија или пројавува активности противни на уставните начела за меѓународната соработка.

4. Бегалци

Член 43

На странец кој ја напуштил државата чиј државјанин е или во која бил постојано населен како лице без државјанство за да го одбегне прогонувањето поради своите напредни политички стремежи или национална, расна или верска припадност, во Југославија може да му се признае статус на бегалец.

За признавање односно одземање на статусот на бегалец одлучува Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Сојузниот секретаријат за внатрешни работи води општа грижа за прифаќањето, сместувањето и материјалното обезбедување на бегалците.

Член 44

На странец на кој му е признаен статус на бегалец му се одобрува привремен престој до заминувањето во друга земја и му се дава здравствена заштита, нужно сместување и материјално обезбедување до добивањето со услови за самостојно издржување, најдолго 2 години од моментот на поднесувањето на барањето за признавање на статусот. Ова ограничување во поглед на рокот не се однесува на бегалците што се неспособни за стопанисување и што не можат самостојно да се издржуваат.

Како сместување и материјално обезбедување, во смисла на овој закон, се подразбира паричната помош нужна за обезбедување простории за живеење и за издржување на бегалецот, која се одредува според бројот и возраста на членовите на неговото семејство, според неговата имотна состојба, степенот на способноста за стопанисување и според тоа дали е на стручно оспособување.

Средствата потребни за сместување, за материјално обезбедување и за здравствена заштита на бегалците, и трошоците во врска со работите околу обезбедување на сместувањето и доделувањето на материјално обезбедување, ги обезбедува федерацијата.

Децата на бегалците во Југославија го следат статусот на родителите до полнолетството. По наплетата 18-годишна возраст се третираат како и другите странци што имаат привремен престој во Југославија.

Член 45

За странци на кои им е признаен статус на бегалци може да се организира прифатилиште за бегалци.

Сојузниот секретаријат за внатрешни работи организира прифатилиште за бегалци, се грижи за прифатилиштето и за материјалното обезбедување на бегалците сместени во прифатилиштето.

За сместувањето и материјалното обезбедување и за оспособувањето за самостојно издржување на бегалците, сместени во прифатилиштето за бегалци, се грижи Сојузниот секретаријат за труд и социјална политика, во соработка со Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Член 46

Решението за сместување и за нужна парична помош за бегалци сместени вон од прифатилиштето за бегалци, го донесува и го извршува надлежниот орган на општината на чија територија е одреден привремениот престој на бегалците.

Против решението донесено по жалба не може да се води управен спор.

Член 47

Во прифатилиштето за бегалци се сместуваат бегалците што во прифатилиштето ќе ги упати Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

На странец на кој му е признаен статус на бегалец, а кој не се сместува во прифатилиштето за бегалци, местото на привремениот престој му го одредува републичкиот односно покраинскиот орган на управата надлежен за внатрешни работи.

Член 48

Статус на бегалец нема да му се признае на странец за кој оправдано ќе се посомнева дека сторил воено злосторство или друго кривично дело против човечноста или меѓународното право, или дека е впиовен за постапки што се во спротивност со целите и начелата на Обединетите нации.

Признавањето на статус на бегалец може да му се одбие на странец и од причина за заштита на јавниот поредок.

Ако причините од ст. 1 и 2 на овој член постоеле пред признавањето на статусот на бегалец, а надлежниот орган узнал за нив подоцна или настапиле по признавањето, статусот на бегалец ќе се одземе.

Член 49

Странец на кој му е признаен статус на бегалец го губи овој статус:

- 1) ако побара заштита на државата чиј државјанин е или во која бил постојано населен како лице без државјанство;
- 2) ако може да се врати во државата чиј државјанин е или во која бил постојано населен како лице без државјанство, откако престанале причините поради кои избегал од таа држава;
- 3) ако доброволно се врати во државата од која избегал;
- 4) ако се здобие со државјанство на друга држава.

Член 50

На странец на кој му е признаен статус на бегалец може да му се откаже натамошниот престој во Југославија, ако тоа го бараат причините на заштитата на јавниот поредок.

Надлежниот општински орган на управата ќе му го откаже натамошниот престој на странец на кој му е одземен статусот на бегалец.

Во решението за откажување на престојот на странец на кој му е признаен статус на бегалец се одредува и рокот во кој странецот мора да ја напушти Југославија. При одредувањето на тој рок ќе се земе предвид времето потребно странецот да го прими друга држава.

Во решението за откажување на привремениот престој на странецот од став 1 на овој член надлежниот општински орган на управата не мора да ги наведе причините од кои се раководел при донесувањето на таквата одлука.

Против решението за откажување на привремениот престој во Југославија странецот на кој му е признаен статусот на бегалец може да поднесе жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

Против решението донесено по жалба не може да се води управен спор.

Член 51

Сојузниот извршен совет поблиску ќе ја одреди височината на паричната помош потребна за сме-

стување и за издржување на бегалците, обемот на здравствената заштита и мерилата и условите за користење и начинот на остварување на таа форма на заштита.

5. Присилно отстранување на странци од Југославија

Член 52

Странец на кој му е изречена мерката на безбедност протерување или заштитната мерка отстранување од територијата на Југославија, или на кој му е откажан натамошниот престој во Југославија, или кој без одобрение престојува во Југославија, е должен да ја напушти Југославија во рокот што му е одреден во одлуката на надлежниот орган.

Ако странецот од став 1 на овој член не ја напушти Југославија во одредениот рок а има важечка патна исправа, ќе биде присилно спроведен до државната граница и отстранет од Југославија. Органот што ја донел одлуката за откажување на натамошниот престој на странецот може да одлучи присилното спроведување да се изврши веднаш.

Странецот од став 1 на овој член што не ќе ја напушти Југославија во одредениот рок а нема важечка патна исправа, ќе се упати односно ќе се спроведе до дипломатското или конзуларното претставништво на државата чиј државјанин е заради добивање на патна исправа. Ако тоа претставништво одбие да му издаде патна исправа на странецот, странецот присилно ќе биде спроведен односно упатен до државната граница и ќе му биде предаден на органот на безбедноста на соседната држава, ако тој е нејзин државјанин, или на органот на безбедноста на државата која се согласува да го прифати.

Спроведувањето на странец до прифатилиштето за странци односно до државната граница се врши во согласност со Сојузниот секретаријат за внатрешни работи. Оваа согласност се дава најдоцна во рок од два дена од денот на приемот на известувањето за предлогот за спроведување на странецот.

Член 53

Трошоците на присилното спроведување на странецот до државната граница паѓаат врз товар на странецот кој присилно се спроведува.

Ако странецот што присилно се спроведува до прифатилиштето за странци односно до државната граница нема средства, трошоците на присилното спроведување ги поднесува федерацијата.

Член 54

За странците од член 52 на овој закон и за странците што илегално ќе дојдат во Југославија и престојуваат во неа, или на кои не може да им се утврди идентитетот, или на кои не им е одобрен привремен престој, или на кои им е одбиено барањето за постојано населување, или на кои не им е признаено правото на азил или не им е признаен статус на бегалец, а кои од која и да е причина не можат веднаш да се упатат во друга држава, се организира прифатилиште за странци.

Прифатилиштето за странци го организира и за него се грижи Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Странецот го упатува во прифатилиште за странци републичкиот односно покраинскиот орган на управата надлежен за внатрешните работи, во согласност со Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

На странците од став 1 на овој член што имаат средства за издржување или издржувањето на друг начин им е обезбедено, надлежниот општински орган на управата може да им одреди престојот на територијата на општината или да ги упати во место каде што им е обезбедено издржувањето.

6. Движење на странци во униформа**Член 55**

Странски воени лица за време на престој во Југославија можат да ја носат својата униформа:

- 1) ако се членови на воени мисии во Југославија или на воени делегации што доаѓаат во Југославија во службена посета;
- 2) ако се на школување во училишта на Југословенската народна армија;
- 3) ако како членови на воена делегација минуваат преку територијата на Југославија со дипломатски или службен пасош.

Сојузниот секретар за народна одбрана, во согласност со Сојузниот секретар за внатрешни работи, може да им одобри и на други странски воени лица за време на престојот во Југославија да ја носат својата униформа.

Член 56

Полициски и царински службеници на странски држави за време на престој во Југославија можат да ја носат својата униформа:

- 1) ако се членови на делегација на странски полициски или царински органи што доаѓаат во Југославија во службена посета;
- 2) ако вршат служба на заеднички железнички станици или на погранични железнички станици, одредени со меѓународен договор;
- 3) ако како членови на странски делегации минуваат преку територијата на Југославија со дипломатски или службен пасош или, по претходна согласност од Сојузниот секретаријат за надворешни работи, со друга патна исправа.

7. Здружување на странци**Член 57**

Странци постојано населени во Југославија и странци што престојуваат во Југославија подолго од една година можат да основаат здружение на странци само по претходно одобрение.

Одобрението од став 1 на овој член за основање на здружение што дејствува на територијата на републиката или на автономната покраина го издава републичкиот односно покраинскиот орган на управата надлежен за внатрешните работи, а за основање на здружение што дејствува на територијата на две или повеќе републики или автономни покраини — Сојузниот секретаријат за внатрешни работи, по прибавено мислење од републичките односно покраинските органи на управата надлежни за внатрешните работи.

Член 58

Здружение на странци можат да основат група од најмалку 10 полнолетни странци.

Барањето за одобрение на основањето на здружение на странци треба да содржи: назив и седиште на здружението, цели на здружението и средства со кои тие цели ќе се остваруваат.

Правилата (статутот) на здружението на странците треба да ги содржат: целта на здружувањето и средствата со кои таа цел ќе се постигнува; правата и должностите на членовите на здружението; правата и должностите на органите на здружението; начинот на стапувањето во членство на здружението; престанувањето на членството и истапувањето од здружението; застапувањето на здружението; изворот на материјалните средства на здружението; називот и седиштето на здружението и располагањето со имотот во случај на престанување на работата на здружението.

Правилата на здружението на странците се усвојуваат на основачкото собрание.

Член 59

Здружението на странците се здобива со својство на правно лице и може да почне со работа со денот на запишувањето во регистарот на здруженијата на странците.

Регистарот на здруженијата на странците го води органот кој го одобрил основањето на здружението.

Кон барањето за запишување во регистарот се поднесуваат записникот за текот на основачкото собрание и два примерока од правилата или статутот на здружението.

Член 60

Одобрение за основање на здружение на странци нема да се издаде односно работата на здружението на странците ќе се забрани, ако неговата активност е насочена:

- 1) кон соборување на поредокот утврден со Уставот на СФРЈ, или кон друга промена на општествено-политичкото и економското уредување на Југославија;
- 2) кон разбивање на рамноправноста на народите и народностите на Југославија, или кон разгорување на национална, расна или верска омраза;
- 3) против независноста и територијалната целокупност на Југославија, или кон загрозување на мирот или рамноправната меѓународна соработка;
- 4) кон вршење на кривични дела или кон поттикнување на вршење на такви дела.

Ако надлежниот орган на управата одбие да издаде одобрение за основање на здружение на странци односно ако ја забрани работата на здружението, во решението не мора да ги наведе причините од кои се раководел при донесувањето на таквата одлука.

Против решението од став 2 на овој член не може да се води управен спор.

Член 61

Странец може да биде член на југословенско здружение на граѓани, ако тоа е предвидено со правилата на здружението.

8. Набавување и носење на оружје и лично име на странци**Член 62**

Странец постојано населен во Југославија и странец кој престојува во Југославија подолго од една година можат да набавуваат, да носат и да држат оружје и муниција под условите пропишани со републички или покраински закон.

Член 63

Странец кој престојува во Југославија е должен да се служи со личното име што го добил според прописите на својата земја. Ако склучи брак со југословенски државјанин, странецот има право на избор на семејното име како и југословенскиот државјанин, доколку тоа е во согласност со прописите на неговата земја.

IV. Пријавување на престојувалиштето и пријавување и одјавување на живеалиштето**Член 64**

Странец кој престојува во Југославија е должен да го пријави престојувалиштето односно да го пријави и одјави живеалиштето.

Член 65

Престојувалиштето на странец е местото во кое престојува странецот на кој му е одобрен привремен престој во Југославија односно местото во кое привремено престојува странецот кој постојано е населен во Југославија.

Живеалиштето на странец е местото во кое е населен странецот кој добил одобрение за постојано населување во Југославија со намера во тоа место постојано да живее.

Член 66

Организацијата на здружениот труд или друга организација, поединците кои им даваат услуги за сместување на странци и други приватни станодавци, се должни да го пријават престојот на странецот во рок од 12 часа од часот на давањето на услугата на странецот.

Странец кој не користи сместување според став 1 на овој член е должен сам да го пријави престојот.

Пријавувањето на странец може да се врши и преку туристичка организација.

Странецот е должен да го пријави својот престој во Југославија најдоцна во рок од 24 часа од денот на влегувањето во Југославија.

Член 67

Живеалиштето и секоја промена на живеалиштето, и промената на адресата на станот во живеалиштето, странецот е должен да ги пријави во рок од 8 дена од денот на доаѓањето во живеалиштето односно од денот на промената на живеалиштето или промената на адресата на станот во живеалиштето.

Живеалиштето странецот е должен да го одјави пред напуштањето на живеалиштето.

Член 68

Престојот и промената на адресата на станот му се пријавуваат, а живеалиштето му се пријавува и одјавува на надлежниот орган на управата на општината на чија територија странецот престојува односно живее.

Член 69

Организациите на здружениот труд и други организации и поединците што им даваат услуги на сместување на странци се должни да водат евиденција на странците на кои им даваат услуги на сместување (книга за странци).

Книгата за странци ја заверува надлежниот општински орган на управата.

Организациите и поединците од став 1 на овој член се должни да ја чуваат заклучената книга за странци најмалку три години од денот на нејзиното заклучување.

Член 70

Организациите на здружениот труд и други организации и поединците што им даваат услуги на сместување на странци се должни на овластеното службено лице на надлежниот орган на управата да му овозможат увид во книгата за странци што ја водат.

Член 71

На обврската за пријавување на престојот не подлежат странци, ако тоа е предвидено со меѓународен договор, или ако тоа е вообичаено во меѓународните односи.

Сојузниот секретар за надворешни работи, во согласност со сојузниот секретар за внатрешни работи, утврдува кои странци во смисла на став 1 од овој член не подлежат на обврската за пријавување на престојувалиштето.

V. Исправи за докажување идентитетот на странци

Член 72

Странец во Југославија може да го докажува својот идентитет со важечка патна исправа на странец, патна исправа издадена од надлежен југословенски државен орган и лична карта за странец.

Странецот може да го докажува својот идентитет и со друга исправа, ако врз основа на таа исправа му е издадена туристичка пропусница (член 14), или со потврда за привремено задржување или за одземање на патната исправа (член 27 став 3).

Странецот е должен, по барање на овластеното службено лице, да ја покаже патната исправа, исправата за идентитетот или потврдата.

Член 73

Личната карта за странец е исправата што му се издава на странец на кој му е одобрено постојано населување во Југославија и на странец на кој му е одобрен привремен престој во Југославија а нема странска патна исправа, и на странец кој е член на дипломатска или конзуларна мисија на странска држава во Југославија.

Личната карта за странец, по исклучок, може да му се издаде и на странец на кој му е одобрен привремен престој а кој има намера да престојува во Југославија подолго од една година и има важечка патна исправа, ако странецот или неговото дипломатско или конзуларно претставништво во Југославија поднесе барање за издавање на лична карта за странец.

Член 74

Образецот на личната карта за странец содржи: натпис: „Социјалистичка Федеративна Република Југославија“; назив на органот што ја издал личната карта за странец; натпис: „Лична карта за странец“; број на личната карта; место за фотографирање; место за запишување на податоците за странецот, и тоа: име и презиме; ден, месец и година на раѓањето, место и држава на раѓањето; државјанство; живеалиште и адреса на станот; својство во кое странецот престојува во Југославија; датум на издавањето на личната карта за странец, отпечаток на печатот на органот што ја издал личната карта и потпис на овластеното службено лице.

Член 75

Лична карта за странец му се издава на странец кој наполнил 18 години возраст и на странец помлад од 18 години кој е во работен однос.

Член 76

На странец на кој му е одобрено постојано населување во Југославија му се издава лична карта за странец со рок на важење до три години.

На странец на кој му е одобрен привремен престој во Југославија му се издава лична карта за странец со рок на важење до една година.

Член 77

Странецот на кој му е одобрено постојано населување во Југославија е должен барањето за издавање лична карта за странец да го поднесе во рок од 30 дена од денот на населувањето во живеалиштето, а странецот помлад од 18 години кој е во работен однос — во рок од 30 дена од денот на стапувањето во работен однос.

Кон барањето за издавање на лична карта за странец мораат да се приложат две фотографии од одредена големина што верно го прикажуваат лицето кое го поднесува барањето.

Член 78

Странецот не смее својата лична карта за странец да му ја даде на друг на послуга односно да се послужи со туѓа лична карта како со своја.

Член 79

Странецот на кој му е издадена лична карта за странец е должен таа карта да ја носи со себе и да ја покаже на барање на службеното лице кое со закон е овластено да легитимира.

Член 80

Личната карта за странец се заменува:

- 1) кога ќе ѝ истече рокот на важењето;
- 2) кога странецот ќе го промени живеалиштето;
- 3) кога е оштетена или дотраена, или кога од други причини не може повеќе да ѝ служи на својата намена.

Ако настапи некоја од причините за замена на личната карта за странец од став 1 на овој член, странецот е должен во рок од осум дена од денот на настанувањето на причината да поднесе барање за замена на својата лична карта.

Овластеното службено лице на надлежниот орган на управата може да бара од странецот да поднесе барање за замена на својата лична карта, ако при легитимирањето на странецот утврди дека постои некоја од причините од став 1 на овој член за замена на личната карта за странец.

Член 81

Личната карта за странец ќе му се поништи на странец.

- 1) кој добил југословенско државјанство;
- 2) кој се иселува од Југославија;
- 3) на кој му е изречена мерката на безбедност протерување односно заштитната мерка отстранување од територијата на Југославија, или на кој му е откажан натамошниот престој во Југославија.

Личната карта за странец ќе се поништи и кога таа се заменува со нова лична карта за странец.

Член 82

Личната карта за странец ја издава, ја заменува и ја поништува надлежниот орган на управата на општината на чија територија странецот има живеалиште односно престојувалиште.

При издавањето на личната карта за странец, од странецот се зема отпечаток на десниот показалец и се става на картонот на издадената лична карта за странец.

На странец кој е член на дипломатска или конзуларна мисија на странска држава во Југославија личната карта му је издава Сојузниот секретаријат за надворешни работи. На тој странец не му се зема отпечаток на показалецот.

Член 83

Странецот кој во Југославија ќе ја загуби или на друг начин ќе остане без исправата од член 72 став 1 на овој закон, е должен тоа веднаш да му го пријави на надлежниот орган на управата на општината на чија територија ја загубил исправата или узнал за нејзиното снемивање.

Странецот кој во странство ќе ја загуби или на друг начин ќе остане без патната исправа што ја издал надлежниот југословенски државен орган, е должен тоа да му го пријави на најблиското дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија во странство.

Органот од став 1 односно став 2 на овој член на кој странецот му го пријавил загубувањето на исправата ќе му издаде на странецот потврда за пријавувањето на загубувањето на исправата.

Член 84

Странецот кој во Југославија ќе ја загуби или на друг начин ќе остане без патната исправа е должен кон барањето за издавање југословенска виза на новата патна исправа, издадена од дипломатското или конзуларното претставништво на државата чиј државјанин е тој, да ја приложи потврдата за пријавувањето на загубувањето на својата патна исправа.

На барање на странецот кој во странство ќе ја загуби или на друг начин ќе остане без патната исправа издадена од надлежниот југословенски државен орган, дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија, на кое му е пријавено снемивањето на исправата, ќе издаде нова патна исправа по претходно прибавена согласност од органот што ја издал загубената патна исправа.

VI. Евиденција

Член 85

За странците кои привремено престојуваат или постојано се населени во Југославија, за странците кои минуваат преку територијата на Југославија

и за исправите и визите што надлежните југословенски органи им ги издаваат на странците, се водат евиденции.

Евиденциите од став 1 на овој член ги водат органите на управата надлежни за внатрешните работи, Сојузниот секретаријат за надворешни работи и дипломатските или конзуларните претставништва на Југославија во странство во рамките на нивната надлежност одредена со овој закон.

Сојузниот секретар за внатрешни работи донесува поблиски прописи за начинот на водење на евиденциите од став 1 на овој член што ги водат органите на управата надлежни за внатрешните работи, а сојузниот секретар за надворешни работи — за начинот на водење на евиденциите од став 1 на овој член што ги водат дипломатските и конзуларните претставништва на Југославија во странство.

Член 86

Евиденцијата на потрошените средства за сместување и материјално обезбедување на бегалците ја води надлежниот општински орган на управата.

За потрошените средства од став 1 на овој член надлежниот општински орган на управата го известува Сојузниот секретаријат за труд и социјална политика преку надлежниот републички односно покраински орган.

Сојузниот секретаријат за труд и социјална политика врши надзор над потрошокот на средствата и донесува поблиски прописи за начинот на водење на евиденцијата од став 1 на овој член и за известувањето.

VII. Овластувања и надзор

Член 87

Се овластува сојузниот секретар за внатрешни работи да ги пропише:

1) постапката за издавање на исправи за странци, на визи, на одобренција за привремен престој и на одобренција за постојано населување, постапката за признавање на статусот на бегалец, начинот на пријавување на престојувалиштето односно пријавување и одјавување на живеалиштето и начинот на водењето на регистарот на здруженијата на странците и на други регистри на странци.

2) обрасците на барањето за издавање на визи, на одобренieto за привремен престој и на одобренieto за постојано населување, обрасците на кои се врши пријавувањето на престојувалиштето и пријавувањето и одјавувањето на живеалиштето, и обрасците на евиденциите што, според одредбите на овој закон, ги водат организациите на здружениот труд и други организации и граѓани.

Сојузниот секретаријат за внатрешни работи ќе ја одреди цената што надлежните органи ќе ја наплатуваат за обрасците на исправите што се издаваат според одредбите на овој закон.

Член 88

Се овластува сојузниот секретар за внатрешни работи, во согласност со сојузниот секретар за надворешни работи, да ја пропише постапката за издавање на патни исправи и визи за странци, и за водење на евиденциите и за известување за издадените исправи и визи.

Се овластува сојузниот секретар за надворешни работи, во согласност со сојузниот секретар за внатрешни работи, да ја пропише цената на обрасците на исправите што, според одредбите на овој закон, ги издаваат дипломатските или конзуларните претставништва на Југославија во странство.

Член 89

Се овластува сојузниот секретар за надворешни работи, во согласност со одредбите на овој закон, да го пропише начинот на издавањето на визи, на одобрувањето на привремен престој, на издавањето на личните карти на членовите на дипломатските и конзуларните мисии на странски држави или на

други странски мисии што имаат дипломатски статус во Југославија, и начинот на издавањето на визи на други странци што имаат дипломатски пасош или службен пасош.

Член 90

Во работите на влегувањето, движењето и престојот на странците, личното име, здружувањето, набавувањето и носењето на оружје на странците во Југославија, упатства за спроведување на законот сојузниот секретар за внатрешни работи може да им издава на органите на управата што тие работи ги вршат во републиката и во автономната покраина.

Во работите на издавањето на патните исправи на странци, на одобрувањето на престојот (привремен престој, постојано населување), на признавањето на статусот на бегалец, на признавањето на право на азил, на пријавувањето на живеалиштето и престојувалиштето на странците и на здружувањето на странците, Сојузниот секретаријат за внатрешни работи може да врши и инспекција над спроведувањето на сојузните прописи.

Органот на управата во републиката и во автономната покраина во кој се врши инспекцијата е должен да овозможи увид во предметите што се однесуваат на спроведувањето на сојузните прописи во оваа област и да ги даде потребните податоци и известувања.

Ако утврди дека органот во кој се врши инспекцијата не ги извршува сојузните закони и другите сојузни прописи од оваа област, или ако во извршувањето на тие прописи утврди други неправилности, работникот што врши инспекција за тоа ќе ги запознае старешината на тој орган и сојузниот секретар за внатрешни работи и предлага мерки што треба да се преземат.

VIII. Казнени одредби

Член 91

Со парична казна до 5.000 динари ќе се казни за прекршок организацијата на здружениот труд или друго правно лице:

- 1) ако не го извести надлежниот орган на внатрешните работи за доаѓањето на странец — припадник на странски оружени сили или служба на безбедност (член 5 став 3);
- 2) ако не побара одобрение за привремен престој на странецот во пропишаниот рок (член 31 став 5);
- 3) ако на надлежниот орган во пропишаниот рок не му поднесе пријава за престојот на странецот на кој му дава услуга на сместување или ако поднесе неуредна пријава (член 66 став 1);
- 4) ако не води или неуредно ја води книгата за странци на кои им дава услуги на сместување (член 69 став 1);
- 5) ако на овластеното службено лице на надлежниот орган на управата не му овозможи увид во книгата за странци на кои им дава услуги на сместување (член 70).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна до 500 динари и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација.

Член 92

Со парична казна до 1.000 динари или со казна затвор до 30 дена ќе се казни за прекршок поединец кој дава услуги на сместување:

- 1) ако на надлежниот орган во пропишаниот рок не му поднесе пријава за престојот на странецот или му поднесе неуредна пријава (член 66 став 1);
- 2) ако не води или неуредно ја води книгата за странци на кои им дава услуги на сместување (член 69 став 1);
- 3) ако на овластеното службено лице на надлежниот орган на управата не му овозможи увид во книгата за странци на кои им дава услуги на сместување (член 70).

За прекршокот од точка 1 на став 1 на овој член ќе се казни со парична казна до 500 динари и приватен станодавец.

Спрема лицето од став 1 на овој член може да се изрече и заштитна мерка забрана на давање услуги на сместувањето, во траење до две години.

Член 93

Со парична казна до 1.000 динари или со казна затвор до 30 дена ќе се казни за прекршок странец:

- 1) ако дојде во Југославија кога тоа му е забрането според одредбите на член 25 од овој закон;
 - 2) ако за себе дал лажни податоци или се послужи со лажна исправа (член 32 точка 2);
 - 3) ако се послужил со туѓа исправа или својата патна исправа му ја дал на друг да се послужи со неа (член 32 точка 3);
 - 4) ако влезе во Југославија без важечка патна исправа, а не му е признаен статус на бегалец или не му е признаено право на азил (член 32 точка 4);
 - 5) ако му помогнал или го поттикнал друг да ја мине државната граница без важечка патна исправа (член 32 точка 6);
 - 6) ако влезе во Југославија во времето за кое му е откажан престојот (член 34 став 2);
 - 7) ако му е изречена мерката на безбедност протерување односно заштитна мерка отстранување од територијата на Југославија, или му е откажан натамошниот престој во Југославија, а не ја напушти Југославија во одредениот рок (член 52 став 1).
- За прекршокот од став 1 на овој член на странецот ќе му се изрече и заштитна мерка отстранување од територијата на Југославија.

Член 94

Со парична казна до 500 динари или со казна затвор до 15 дена ќе се казни за прекршок странец:

- 1) ако престојува во Југославија повеќе од два дена од денот на истекот на рокот одобрен во визата односно во одобрението за привремен престој (чл. 30 и 31);
- 2) ако го напушти присилното престојувалиште без одобрение (член 54 став 4);
- 3) ако во Југославија носи своја униформа противно на одредбите од чл. 55 и 56 на овој закон;
- 4) ако избегавал пријавување на престојувалиштето или пријавување или одјавување на живеалиштето или на адресата на станот кога според одредбите на овој закон пријавувањето е задолжително (член 64 и член 67 став 1);
- 5) ако одбие на овластеното службено лице да му ја покаже патната исправа односно исправата за идентитет или личната карта за странец (член 72 став 3 и член 79);
- 6) ако својата лична карта за странец му ја даде на друг на послуга или се послужи со туѓа лична карта како со своја (член 78);
- 7) ако се движи вон од зоната одредена со спогодбата за пограничен сообраќај (член 5 став 1).

Член 95

Со парична казна до 300 динари ќе се казни за прекршок странец:

- 1) ако не го пријави престојот кога не живее во објект на организацијата на здружениот труд или на друга организација, кај поединец кој дава услуги на сместување или кај друг приватен станодавец (член 66 став 2);
- 2) ако не го пријави живеалиштето, промената на живеалиштето или промената на адресата на станот во живеалиштето во одредениот рок или не го одјави живеалиштето (член 67);
- 3) ако не поднесе барање за издавање на лична карта за странец во пропишаниот рок (член 77 став 1);
- 4) ако не ја поднесе личната карта за странец заради замена во пропишаниот рок (член 80 став 2);
- 5) ако не го пријави загубувањето на исправата (член 84).

Член 96

Со парична казна од 100 динари ќе се казни за прекршок странец што престојува во Југославија до два дена од денот на истекот на рокот одреден во визата односно во одобрението за привремен престој.

Член 97

Паричната казна за прекршокот од член 96 на овој закон ја наплатува, на самото место, овластеното службено лице на органот на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница.

IX. Прејзни и завршни одредби**Член 98**

Страниците кои според досегашните прописи добиле статус на бегалец, правата по основот на тој статус можат да ги користат до здобивањето со услови за самостојно издржување односно најдолго две години од денот на влегувањето во сила на овој закон. Ова ограничување во поглед на рокот не се однесува на бегалците што се неспособни за стопанисување и не можат самостојно да се издржуваат.

Член 99

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат: Законот за движењето и престојот на странци во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр 50/69 и 24/71), одредбите на чл. 14 и 15 од Основниот закон за здруженијата на граѓани („Службен лист на СФРЈ“, бр 16/65) и одредбата на член 7 во врска со член 6 на Законот за личното име („Службен лист на СФРЈ“, бр. 8/65).

Правилникот за постапката за издавање исправи за движење и престој на странци во Југославија и за обрасците на тие исправи („Службен лист на СФРЈ“, бр 49/65, 30/66, 30/67 и 15/70) и Упатството за издавање визи од страна на органите на внатрешните работи во републиката надлежни за контрола на преминувањето на државната граница („Службен лист на СФРЈ“, бр. 45/68) престануваат да важат по истекот на 90 дена од влегувањето во сила на овој закон.

Член 100

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

61.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

УКАЗ**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВНИТЕ ПОДАТОЦИ ЗА МАТИЧНИТЕ КНИГИ**

Се прогласува Законот за основните податоци за матичните книги, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 30 јануари 1973 година.

ПР бр 165

31 јануари 1973 година
Белград

Претседател
на Републиката,

Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН**ЗА ОСНОВНИТЕ ПОДАТОЦИ ЗА МАТИЧНИТЕ КНИГИ****Член 1**

Матичните книги се јавни исправи за личните состојби на граѓаните.

За личните состојби на граѓаните се водат: матична книга на родените, матична книга на венчаните и матична книга на умрените.

Член 2

Во матичната книга на родените се запишуваат:

1) податоци за раѓањето, и тоа: име и презиме и пол на детето; ден, месец, година, час и место на раѓањето на детето и државјанство;

2) податоци за родителите на детето, и тоа: име и презиме (за мајката и моминското презиме), државјанство, живеалиште и адреса на станот;

3) признавање и утврдување на татковството и мајчинството; озаконување; посвојување и престанување на посвојувањето; старателството и престанување на старателството; склучување, престанување и поништување на бракот и огласување на бракот за непостоечки; промена на името и презимето на детето и промена на името и презимето на родителот односно посвоителот; промена на државјанството; смрт и прогласување за умрен.

Член 3

Во матичната книга на венчаните се запишуваат:

1) податоци за склучување на бракот, и тоа: име и презиме, ден, месец, година и место на раѓањето; државјанство; живеалиште и адреса на станот на брачните другари; ден, месец, година и место на склучувањето на бракот и изјави на брачните другари за нивното презиме;

2) име и презиме на родителите на брачните другари; име и презиме и живеалиште на сведоците при склучувањето на бракот; име и презиме на службеното лице пред кое е склучен бракот и име и презиме на матичарот;

3) огласување на бракот за непостоечки; поништување на бракот и престанување на бракот;

4) име и презиме и живеалиште на полномошникот, ако при склучувањето на бракот едниот брачен другар го застапува полномошник.

Член 4

Во матичната книга на умрените се запишуваат:

1) податоци за смртта, и тоа: име и презиме на умрениот; негово презиме пред склучувањето на бракот, пол, ден, месец, година, час и место на смртта; ден, месец, година и место на раѓањето; брачна состојба; државјанство; живеалиште и адреса на станот;

2) име и презиме на брачниот другар и негово презиме пред склучувањето на бракот, ако умрениот бил во брак; име и презиме на родителите на умрениот; име и презиме и живеалиште на лицето што ја пријавило смртта односно назив на установата ако смртта ја пријавила установа;

3) прогласување на исчезнато лице за умрено и податок за смртта што е докажан во судската постапка

Член 5

За личните состојби на југословенски државјани во странство, матичните книги ги водат дипломатските и конзуларните претставништва на Југославија во странство.

Се овластува Сојузниот извршен совет да донесе поблиски прописи за водење на матичните книги во дипломатските и конзуларните претставништва на Југославија во странство, и за издавање на изводи и уверенија врз основа на тие матични книги.

Член 6

Се овластува сојузниот секретар за внатрешни работи да донесе поблиски прописи за издавање на изводи од матичните книги наменети за странство.

Член 7

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за матичните книги („Службен лист на СФРЈ“, бр. 8/65).

• Упатството за образецот на потврдата за смртта („Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/66 и 33/68), Упатството за водење на матичните книги („Службен лист на СФРЈ“, бр. 42/63), Упатството за издавање изводи од матичните книги наменети за странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 28/69) и Упатството за образците за доставување статистички податоци до органите на статистичката служба („Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/66, 46/67 и 54/69), престануваат да важат по истекот на 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

62.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВНИТЕ ПОДАТОЦИ ЗА ЛИЧНА КАРТА

Се прогласува Законот за основните податоци за лична карта, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 30 јануари 1973 година.

ПР бр. 166

31 јануари 1973 година
Белград

Претседател
на Републиката.

Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ОСНОВНИТЕ ПОДАТОЦИ ЗА ЛИЧНА КАРТА

Член 1

Лична карта е јавна исправа со која се докажува идентитет.

Член 2

Образецот на личната карта содржи: назив: „Лична карта“; натпис: „Социјалистичка Федеративна Република Југославија“, со втиснат грб на СФРЈ; назив на републиката и место за запишување на општината во која личната карта се издава; ознака на серијата и сериски број; место за фотграфија; место за печат на надлежниот орган; место за запишување на датумот на издавањето на личната карта и место за потпис на овластеното службено лице на органот што ја издал личната карта.

Член 3

Во личната карта се запишуваат податоците на имателот на личната карта, и тоа: име и презиме; ден, месец и година на раѓањето; место, општина и република на раѓањето; живеалиште и адреса на станот.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за личната карта („Службен лист на СФРЈ“, бр. 8/65)

Правилникот за издавање и замена на лична карта и за евиденција за издадените лични карти („Службен лист на СФРЈ“, бр. 17/66) престанува да важи по истекот на 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

63.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕГАЛИЗАЦИЈА НА ИСПРАВИТЕ ВО МЕЃУНАРОДНИОТ ПРОМЕТ

Се прогласува Законот за легализација на исправите во меѓународниот промет, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 30 јануари 1973 година.

ПР бр. 169

31 јануари 1973 година
Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

ЗАКОН

ЗА ЛЕГАЛИЗАЦИЈА НА ИСПРАВИТЕ ВО МЕЃУНАРОДНИОТ ПРОМЕТ

Член 1

Легализација (во натамошниот текст: заверување) на исправи во меѓународниот промет се врши на начин предвиден со овој закон, ако со меѓународен договор што ја обврзува Југославија не е поинаку одредено.

Член 2

Со заверувањето, во смисла на овој закон, се потврдуваат веродостојноста на потписот на лицето што ја потпишало исправата и веродостојноста на печатот ставен на исправата.

Член 3

Јавни исправи издадени во странство можат да се употребат во Југославија само ако ги заверил Сојузниот секретаријат за надворешни работи односно дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија во странство.

Странски јавни исправи не подлежат на заверување во смисла на овој член, ако, по основ на за-

емност, ниту југословенски јавни исправи не подлежат на заверување во државата чија исправа е во прашање.

Како јавни исправи се подразбираат исправите што во државата во која се издадени се сметаат како јавни исправи и кои се издадени во форма и на начин пропишани со законот на односната држава.

Член 4

Ако органот кому странска јавна исправа му е поднесена се посомнева во нејзината веродостојност, може да побара од Сојузниот секретаријат за надворешни работи да провери дали исправата ја издал органот што е означен во неа.

Барањето од став 1 на овој член се упатува преску републичкиот односно покраинскиот орган на управата надлежен за работите на правосудството.

Член 5

Јавни исправи издадени во Југославија, што ќе се употребаат во странство, ќе се заверат само ако законот на земјата во која ќе се употреби југословенска исправа бара заверување.

Член 6

Пред доставувањето на домашни јавни исправи на заверување до надлежниот странски орган, домашните јавни исправи претходно ги заверува Сојузниот секретаријат за надворешни работи односно дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија во странство.

Член 7

Сојузниот секретаријат за надворешни работи ќе завери домашни јавни исправи заради нивна употреба во странство само ако, претходно, потпишет и печатот на органот односно на организацијата што ја издале исправата ги заверил претседателот на општинскиот суд или судијата кого ќе го одреди тој, а потпишет на претседателот на судот односно на судијата и печатот на судот — републичкиот односно покраинскиот орган на управата надлежен за работите на правосудството.

Претседателот односно судијата на општинскиот суд можат да ги заверат само оние јавни исправи што ги издале органи и организации што имаат седиште на подрачјето на тој суд.

Јавните исправи што ги издале сојузни, републички и покраински органи и организации не подлежат на претходна заверка од страна на органите од став 1 на овој член, туку овие исправи ги заверува непосредно Сојузниот секретаријат за надворешни работи.

Член 8

Југословенски исправи заради нивна употреба во државите што се членки на Хашката конвенција за укинување на потребата од легализација на странски јавни исправи („Службени лист на ФНРЈ“ бр. 10/62, — Дополнителни Меѓународни договори и други спогодби) ги заверува општинскиот суд и републичкиот односно покраинскиот орган на управата надлежен за работите на правосудството.

Во случај од став 1 на овој член, општинскиот суд може да ги завери само исправите што ги издале органите и организациите што имаат седиште на подрачјето на тој суд, а републичкиот односно покраинскиот орган на управата надлежен за работите на правосудството — исправите што ги издале органите и организациите што имаат седиште на подрачјето на кој и да било општински суд на територијата на републиката односно на автономната покраина.

Заверување, во смисла на овој член, во општинскиот суд врши претседателот на судот или судијата кого ќе го одреди тој, а во републичкиот односно покраинскиот орган на управата надлежен за работите на правосудството — работникот кого ќе го одреди старешината на тој орган.

Член 9

Лица што не се југословенски државјани можат да бараат нострификација на свидетелство за завршено училиште или за здобиен докторат на науки во странство, ако имаат правен интерес тоа да им се признае во Југославија.

Член 10

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за легализација исправите во меѓународните соопштенија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 44/46) и одредбата на член 1 став 2 на Законот за нострификација на училишните свидетелства здобиени во странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/67).

Член 11

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

64.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРАЗНИЦИТЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Се прогласува Законот за празниците на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 30 јануари 1973 година.

ПР бр. 170
31 јануари 1973 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Миљалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ПРАЗНИЦИТЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Член 1

Празници на Социјалистичка Федеративна Република Југославија (во натамошниот текст: празниците на СФРЈ) се: Нова година, Први мај — Празник на трудот, Деветти мај — Ден на победата, Четврти јули — Ден на борецот и Дваесет и деветти ноември — Ден на Републиката.

Член 2

Нова година се слави на 1 и 2 јануари, Први мај — Празник на трудот на 1 и 2 мај, а Дваесет и деветти ноември — Ден на Републиката на 29 и 30 ноември.

Ако еден од деновите од став 1 на овој член паѓа во недела, како празник се смета и првиот нареден работен ден по тие два дена.

Деветти мај — Денот на победата и Четврти јули — Денот на борецот се слават само еден ден и тоа на денот на празникот.

Член 3

Во деновите на празниците на СФРЈ, освен на Деветти мај — Денот на победата, не работат организациите на управата, организациите на здружениот труд и други организации.

Сојузниот извршен совет ќе одреди кои органи на управата и кои организации на здружениот труд и во кој обем се должни да работат и во деновите на празниците на СФРЈ.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат:

1) Законот за државните празници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 18/55 и 42/59);

2) Законот за прогласување на Четврти јули — Денот на борецот — за празник на востанието на народите на Југославија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/56);

3) Законот за прогласување на Деветти мај — Денот на победата — за државен празник („Службен лист на СФРЈ“, бр. 20/65 и 18/67).

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

65.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

УКАЗ**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПУШТАЊЕ НА ЛЕКОВИ ВО ПРОМЕТ**

Се прогласува Законот за пуштање на лекови во промет, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Социјално-здравствениот собор од 31 јануари 1973 година.

ПР бр. 171

31 јануари 1973 година

Белград

Претседател
на Републиката,

Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН**ЗА ПУШТАЊЕ НА ЛЕКОВИ ВО ПРОМЕТ****И. ОПШТИ ОДРЕДБИ****Член 1**

Заради заштита на здравјето на луѓето и на животните, пуштањето во промет на лекови и надворот над пуштањето во промет на лековите како производи од посебно значење, се врши на начин и под услови одредени со овој закон и со прописите донесени за негово спроведување.

Член 2

Лекови, во смисла на овој закон, се производи за кои по научен пат и по постапката одредена со овој закон е утврдено дека во одредени количини и на одреден начин можат да се употребуваат заради сузбивање и лекување на болести односно

заради остварување на други медицински оправдани цели.

Како лекови, во смисла на став 1 од овој член, се сметаат:

1) производи од синтетско, биолошко и природно потекло што се произведуваат по индустриски или лабораториски пат, а се употребуваат во форма и пакување во кое производителот ги пушта во промет (во натамошниот текст: готови лекови);

2) производи што се изработуваат во аптеките и се издаваат врз основа на лекарски рецепт или без лекарски рецепт (во натамошниот текст: магистрални лекови и галенски препарати);

3) крв, крвна плазма и сродни производи;

4) лековити супстанции, од растително, животинско и хемиско потекло што служат за приготвување на лекови;

5) завоен материјал и средства за шиење рани;

6) други производи што со пропис на сојузниот секретар за труд и социјална политика ќе бидат одредени како лекови односно други производи кои со пропис на сојузниот секретар за земјоделство, што тој го донесува во согласност со сојузниот секретар за труд и социјална политика, ќе бидат одредени како лекови што се употребуваат во ветеринарството.

Член 3

Организациите на здружениот труд што пуштаат лекови во промет или што се занимаваат со испитување и со контрола на лекови, покрај општите услови предвидени со прописите за соодветните организации на здружениот труд, мораат да ги исполнуваат и посебните услови одредени со овој закон.

Член 4

Лекови што се употребуваат за заштита на луѓето односно за заштита на животни, можат да се пуштаат во промет под услови:

1) претходно да е извршено испитување на нивниот состав, нештетноста и дејството, на начин одреден со овој закон;

2) да е прибавена согласност од Сојузниот секретаријат за труд и социјална политика — за лековите на хуманата медицина, односно од Сојузниот секретаријат за земјоделство — за ветеринарските лекови (во натамошниот текст: Сојузниот секретаријат).

Лековите што, според одредбите на овој закон, се пуштаат во промет, подлежат на задолжителна контрола на квалитативниот и квантитативниот состав во производството и во прометот.

Член 5

Секој лек што се пушта во промет мора да биде означен во согласност со одредбите од овој закон.

Лековите наменети за ветеринарни цели се обележени со видна ознака: „За употреба во ветеринарството“.

Член 6

Југословенската фармакопеја и посебните методи за испитување на лекови ги утврдува сојузниот секретар за труд и социјална политика.

Југословенската фармакопеја се објавува како посебно издание на Сојузниот секретаријат за труд и социјална политика.

II. УСЛОВИ ЗА ПУШТАЊЕ НА ЛЕКОВИ ВО ПРОМЕТ**1. Организации на здружениот труд****Член 7**

Организациите на здружениот труд што пуштаат лекови во промет на големо мораат да ги исполнуваат следните посебни услови.

1) да имаат работници со висока стручна подготовка, под чиј надзор се врши производството, изработката, контролата, сместувањето, чувањето и издавањето на лекови (хемичари, лекари, технолози, фармацевти, ветеринари и др.);

2) да имаат работник со висока стручна подготовка и со соодветна специјализација за испитување и контрола на лекови, по чие одобрение одделни серии лекови можат да се пуштаат во промет;

3) да имаат соодветни уреди и опрема за контрола на лековите;

4) да имаат соодветни простории за производство, изработка, контрола, сместување и издавање на лекови, за кои надлежниот републички односно покраински орган на управата утврдил дека ги исполнуваат техничките и санитарно-хигиенските услови.

Член 8

Организациите на здружениот труд што вршат испитување и контрола на лековите, мораат да ги исполнуваат следните посебни услови:

1) да имаат работници со висока стручна подготовка и со соодветна специјализација за испитување и контрола на лековите;

2) да имаат соодветни уреди и опрема за хемиски, биолошки и микробиолошки испитувања и контрола на лековите;

3) да имаат соодветни простории за испитување и контрола на лековите, за кои надлежниот републички односно покраински орган на управата утврдил дека ги исполнуваат техничките и санитарно-хигиенските услови.

Член 9

Организациите на здружениот труд односно државните органи, кои на кој и да е начин доаѓаат во посед на лекови (претпријатија во областа на транспортот, претпријатија на поштенскиот, телеграфскиот и телефонскиот сообраќај, царинарници и др.), мораат да обезбедат сместување и чување на лековите за да не дојде до нивна квалитативна промена или злоупотреба.

Член 10

Организациите на здружениот труд што пуштаат лекови во промет на големо и организациите на здружениот труд што се занимаваат со испитување и контрола на лекови, при запишувањето во регистарот кај окружниот стопански суд, мораат да поднесат докази за исполнување на условите од чл. 7 и 8 на овој закон.

Член 11

Сојузниот секретар за труд и социјална политика ги одредува поблиските услови од член 7 точ. 3 и 4 на овој закон што мораат да ги исполнуваат организациите на здружениот труд кои пуштаат лекови во промет на големо, и поблиските услови од член 8 точ. 2 и 3 на овој закон што мораат да ги исполнуваат организациите на здружениот труд кои вршат испитување и контрола на лековите.

Сојузниот секретар за земјоделство, во согласност со сојузниот секретар за труд и социјална политика, ги одредува поблиските услови од член 7 точ. 3 и 4 на овој закон што мораат да ги исполнуваат организациите на здружениот труд кои пуштаат лекови во промет на големо за употреба во ветеринарството, и поблиските услови од член 8 точ. 2 и 3 на овој закон што мораат да ги исполнуваат организациите на здружениот труд кои вршат испитување и контрола на лековите во ветеринарството.

2. Испитување на лековите

Член 12

Пред поднесувањето на предлогот за пуштање на лекови во промет, лековите мораат да бидат испитани лабораториски и клинички.

Со лабораториското испитување на лекот се утврдува квантитативниот и квалитативниот состав, чистотата, стабилноста, стерилноста и другите хемиски и физички односно биолошки својства на лекот, и степенот на токсичноста и другите фармакодинамски својства врз животните.

Со клиничкото испитување на лекот се утврдува нештетноста и дејството на лекот врз човечкиот односно животинскиот организам.

Член 13

Лабораториско испитување на лековите се врши во организациите на здружениот труд (заводи за испитување и контрола на лекови, соодветни институти на медицинските, фармацевтските и ветеринарските факултети и други научни институти), кои за такво испитување ќе добијат согласност од надлежниот републички односно покраински орган на управата.

Клиничко испитување на лековите се врши на универзитетските клиники и во здравствениите, ветеринарските односно научните организации, кои за такво испитување ќе добијат согласност од надлежниот републички односно покраински орган на управата.

Член 14

Лабораториското испитување на лековите се врши според методите на Југословенската фармакопеја и посебните методи за испитување на лековите.

Клиничкото испитување на лековите се врши во согласност со барањата на клиничката фармакологија.

Член 15

Клиничко испитување на лекови од странско производство може да се врши само по претходно прибавен доказ од органот надлежен за лековите во земјата на производителот дека лекот се наоѓа во промет во таа земја и под услов претходно да е извршено негово лабораториско испитување.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, во итни случаи или ако не постои можност за испитување на лекот во земјата, Сојузниот секретаријат може да ја ослободи организацијата на здружениот труд од обврската за испитување на лекот.

Член 16

Лек кој содржи една или повеќе новооткриени супстанции за кој не постојат докази дека се наоѓа во промет во други земји, може клинички да се испитува само на начин и под услови кои, на предлог од комисијата за лекови (член 23), ќе ги одреди Сојузниот секретаријат за труд и социјална политика.

Пред испитувањето на лекот во смисла на став 1 од овој член, организацијата на здружениот труд што го врши испитувањето мора да прибави писмена согласност од лицето врз кое ќе се врши испитувањето на дејството на лекот.

Член 17

Организацијата на здружениот труд што го испитувала лекот по клинички пат дава наод кој, покрај описот на методот на испитувањето, ги содржи и следните податоци:

- 1) број или ознака на пациентите врз кои е вршено испитувањето;
- 2) дијагноза;
- 3) количина и начин на давањето на лекот;
- 4) траење на лекувањето;
- 5) дејство на лекот;
- 6) подносливост на лекот и попатни појави;
- 7) паралелен препарат односно индиферентно средство со кое е вршено наспоредно (контролно) испитување на лекот;

- 8) општ заклучок за извршеното испитување;
- 9) потпис на стручното лице што го вршело испитувањето.

Наодот од став 1 на овој член подлежи на контрола на стручен колегиум во организацијата на здружениот труд. Ако стручниот колегиум го прифати наодот на стручното лице што го испитувало лекот, овластеното лице во организацијата на здружениот труд го заверува наодот.

Член 18

Организацијата на здружениот труд што го испитувала лекот по лабораториски пат дава наод кој, покрај описот на методот на испитувањето, ги содржи особено следните податоци:

- 1) идентификација на активните состојки;
- 2) испитување на специфични и други загадувања на препаратот;
- 3) испитувања на стерилност, апиногеност и нештетност на лекот;
- 4) одредување на сите активни состојки во препаратот;
- 5) испитување за утврдување на општите својства и на физичкиот квалитет и униформноста на лековитиот облик;
- 6) оценка на технолошката доработеност на препаратот и на начинот на пакувањето во однос на трајноста, контаминацијата и ракувањето со лекот;
- 7) мислење за квалитетот на лекот врз основа на извршеното лабораториско испитување.

Наодот од став 1 на овој член подлежи на контрола на стручен колегиум во организацијата на здружениот труд. Ако стручниот колегиум го прифати наодот на стручното лице што го испитувало лекот, овластеното лице во организацијата на здружениот труд го заверува наодот.

Член 19

Лабораториско и клиничко испитување на лекот се врши на предлог од организацијата на здружениот труд за производство и промет на лекови или од заинтересираниот орган или организација.

Сојузниот секретаријат може да организира лабораториско или клиничко испитување на лек ако тоа е од општоопштествено значење, а особено ако не е поднесен предлог во смисла на став 1 од овој член.

Трошоците на лабораториското и клиничкото испитување ги поднесува предлагачот.

3. Согласност за пуштање на лекови во промет

Член 20

За пуштање на готови лекови во промет е потребна согласност од Сојузниот секретаријат.

Лековите од член 2 став 2 точ. 2 до 6 од овој закон можат да се пуштаат во промет без согласност од Сојузниот секретаријат ако се предвидени во Југословенската фармакопеја или нивното пуштање во промет е предвидено со прописи донесени врз основа на овој закон.

Член 21

Предлог за пуштање на лек во промет може да поднесе организација на здружениот труд чија основна дејност е производство на лекови или странски производител на лекови преку овластеното застапништво.

Организацијата на здружениот труд која врши клиничко испитување на лек (член 13 став 2) може да предложи преземање на мерки за пуштање во промет на таков лек ако производителот на лекот не го сторил тоа.

Сојузниот секретаријат, врз основа на предлогот од ст. 1 и 2 на овој член, по прибавено мислење од комисијата за лекови, може да покрене постапка за пуштање на лекот во промет.

Член 22

Предлогот за пуштање на лек во промет му се поднесува на Сојузниот секретаријат.

Кон предлогот за пуштање на лекот во промет се поднесуваат:

- 1) предлог-назив на лекот;
- 2) наоди на организацијата на здружениот труд што извршила лабораториско испитување на лекот;
- 3) наоди на организацијата на здружениот труд што извршила клиничко испитување на лекот;
- 4) мислење на фармаколошкиот институт на медицинскиот, фармацевтскиот или ветеринарниот факултет за лекот;
- 5) уверение дека лекот се наоѓа во промет во земјата на производителот, ако е во прашање лек од странско потекло;
- 6) упатство за употреба на лекот со податоци за описот на дејството на лекот, за индикациите односно контраиндикациите, за дозволените дози, за начинот на употребата на лекот, за рокот на траењето на лекот, за начинот на чувањето на лекот и за противотровот (антидот).

Ако лекот е од странско потекло, кон преводот на упатството за употреба на лекот се прилага и неговиот оригинален текст.

Член 23

Предлогот за пуштање на лекот во промет го разгледува комисија за лекови која се формира во Сојузниот секретаријат.

Членовите на комисијата за лекови секоја четврта година ги именува сојузниот секретар за труд и социјална политика односно сојузниот секретар за земјоделство од редот на стручњаците, земајќи ги предвид предлозите од надлежните републички и покраински органи на управата.

Член 24

Согласност за пуштање на лекот во промет може да се даде ако комисијата за лекови утврдила:

- 1) дека кон предлогот за пуштање на лекот во промет е поднесена документацијата од член 22 на овој закон;
- 2) дека наодите на организациите на здружениот труд што извршиле лабораториско и клиничко испитување на лекот се позитивни;
- 3) дека лекот нема недопуштено штетно дејство односно дека контраиндикациите и споредните ефекти, ако се познати, се наведени во упатството што се прилага кон лекот;
- 4) дека кон предложениот назив на лекот е наведен и неговиот генерички назив, ако тоа е можно, а ако тоа не е можно — дека предложениот назив на лекот не упатува на индикација и дека ги исклучува заблудите при неговото пропишување, издавање и употреба;
- 5) дека лекот, во поглед на составот, е рационален односно дека е утврдена оправданоста на составот, ако станува збор за лек што содржи повеќе супстанции;
- 6) дека лекот, во поглед на дејството, одговара на барањата на современата медицина односно ветерина и на потребите на здравствената односно ветеринарната заштита.

Член 25

Сојузниот секретаријат со решение дава согласност за пуштање на лек во промет.

Согласноста за пуштање на лекот во промет, по правило, важи пет години од денот на приемот на решението. По исклучок, на предлог од комисијата за лекови, Сојузниот секретаријат може да одреди и подолг или пократок рок на траење на согласност.

Организацијата на здружениот труд која од оправдани причини не е во можност да го пушти лекот во промет во рок од шест месеци од денот на приемот на решението за давање согласност, може да бара продолжување на рокот за уште шест месеци.

Решението од став 1 од овој член е конечно во управната постапка.

Член 28

Организацијата на здружениот труд што добила согласност за пуштање на лекот во промет, а не е во можност да ги произведе потребните количини на лекот за пазарот за сето време на важењето на согласноста, е должна за тоа да го извести Сојузниот секретаријат.

Член 27

Согласноста за пуштање на лекот во промет престанува да важи по истекот на рокот за кој е дадена согласноста или по истекот на шест месеци од денот на приемот на решението — ако организацијата на здружениот труд на која ѝ е дадена согласноста не го пушти лекот во промет.

По истекот на рокот за кој е дадена согласноста, барањето за пуштање на лекот во промет може да се обнови. Кон барањето за обнова на согласноста се поднесуваат само податоците што ќе ги побара комисијата за лекови на Сојузниот секретаријат.

Член 28

Списокот на лековите за кои е дадена согласност за пуштање во промет и списокот на лековите за кои е укината согласноста за пуштање во промет, Сојузниот секретаријат ги објавува најмалку двапати годишно во „Службен лист на СФРЈ“.

Списоците од став 1 на овој член можат да се објавуваат и во стручниот медицински, фармацевтски и ветеринарен печат и во посебни публикации.

4. Контрола на лековите

Член 29

Лековите што се пуштаат во промет врз основа на согласност од Сојузниот секретаријат (член 20 став 1) и лековите што се пуштаат во промет без согласност на Сојузниот секретаријат (член 20 став 2), подлежат на редовна контрола, заради проверување на квалитативниот и квантитативниот состав.

Лековите од биолошко потекло (серуми, вакцини и сл.), и антибиотиците подлежат на редовна и посебна контрола.

Покрај лековите од став 2 на овој член, на редовна и посебна контрола подлежат и лековите што ќе ги одреди сојузниот секретар за труд и социјална политика, и лековите за употреба во ветеринарството што ќе ги одреди сојузниот секретар за земјоделство, во согласност со сојузниот секретар за труд и социјална политика.

Член 30

Организациите на здружениот труд што произведуваат лекови вршат редовна контрола на секоја серија на произведен лек.

Член 31

Организациите на здружениот труд што увезуваат лекови вршат редовна контрола на секоја серија на увезен лек во една од организациите овластени за испитување и контрола на лекови.

Организациите од став 1 на овој член се должни да извршат редовна контрола на секоја серија и од оние лекови чие испитување се врши во организациите од член 13 став 2 на овој закон.

Член 32

Организациите на здружениот труд што се занимаваат со промет на лекови на големо во своите лаборатории вршат редовна контрола на лековите од член 2 став 2 точка 4 на овој закон, ако ги пуштаат во промет во свое пакување односно ако

ги пуштаат во промет во оригинално пакување а се произведени во организации на здружениот труд што не произведуваат лекови.

Член 33

Организациите на здружениот труд што произведуваат односно увезуваат лекови од биолошко потекло (серуми, вакцини и сл.), антибиотици и други лекови за кои тоа е посебно одредено (член 29 став 3), покрај редовна контрола, вршат и посебна контрола на секоја серија на лек во организациите овластени за испитување и контрола на лекови.

Секој лек од став 1 на овој член мора да има нумерирана бандерола или марка на организацијата на здружениот труд што извршила посебна контрола.

Член 34

Во вршењето на редовната и посебната контрола се применуваат методите на Југословенската фармакопеја и посебните методи за испитување на лекови.

За испитување на лекови за кои не постојат методи од став 1 на овој член, се применуваат методите кои, на предлог од производителот, ќе ги усвојат организациите на здружениот труд за испитување и контрола на лекови.

Член 35

Организациите на здружениот труд од чл. 30 до 33 на овој закон се должни да водат евиденција за извршената редовна односно посебна контрола на лековите.

Евиденцијата се води во прописно подврсана книга за контрола на лековите која мора да биде заверена од надлежниот општински орган.

Книгата за контрола на лековите мора да содржи:

- 1) назив на лекот;
 - 2) број на серијата и датум на производството односно датум на пакувањето на лекот, а за увезените лекови — и датуми на увозот;
 - 3) датум на извршената редовна односно посебна контрола на лекот;
 - 4) наод за извршената редовна односно посебна контрола на лекот;
 - 5) назив на организацијата на здружениот труд во која е извршена редовна односно посебна контрола на лекот;
 - 6) потпис на лицето што е одговорно за вршење на редовната односно посебната контрола на лекот
- Книгата за контрола на лековите мора да им биде достапна на органите овластени за вршење надзор над пуштањето на лековите во промет.

Член 36

Организациите на здружениот труд што увезуваат лекови се должни да водат евиденција за видот и количината на увезените лекови за кои е дадена согласност за пуштање во промет

Евиденција се води и за лековите за кои не е дадена согласност за пуштање во промет туку се увезуваат заради испитување во организациите на здружениот труд од член 13 став 2 на овој закон

Евиденциите од ст. 1 и 2 на овој член се водат во прописно подврсани книги што мораат да бидат заверени од надлежниот општински орган.

Книгата за евиденција ги содржи следните податоци.

- 1) назив на лекот и на производителот;
- 2) број на решението под кое е дадена согласноста за пуштање на лекот во промет;
- 3) назив на корисникот на лекот.

Книгата за евиденција мора да им биде достапна на органите овластени за вршење надзор над пуштањето на лековите во промет.

III. ПРОМЕТ НА ЛЕКОВИ

Член 37

Секој лек од домашно или странско производство што се пушта во промет како готов лек, на обвивката, на етикетата односно на упатството, мора да има декларација со податоци:

- 1) за називот на лекот, со назначување на неговиот генерички назив, ако тоа е можно;
- 2) за квалитативниот и квантитативниот состав на сите активни супстанции на лекот;
- 3) за начинот на употребата на лекот (надворешна или внатрешна употреба и други предупредувања);
- 4) за начинот на издавање на лекот (само во здравствени односно во ветеринарни организации на здружениот труд, со рецепт или без рецепт);
- 5) за начинот на чувањето и ракувањето со лекот;
- 6) за рокот на траењето на лекот — ако содржи состојки кои се менуваат во тек на време;
- 7) за точниот назив (фирмата) на производителот на лекот;
- 8) за бројот на решението со кое е дадена согласност за пуштање на лекот во промет;
- 9) за бројот и датумот на сериското производство на лекот.

Член 38

Кон лекот што се пушта во промет се прилага и упатство чиј текст е усвоен при давањето на согласност за пуштање на лекот во промет.

Начинот на употребата на лекот, контраиндикациите и рокот на траењето на лекот во упатството мораат да бидат отпечатени на сите јазици на народите на Југославија и на јазиците на албанската и унгарската народност.

Член 39

Лековите од член 2 став 2 точ. 3, 4 и 5 на овој закон, на обвивката или на етикетата мораат да имаат декларација со податоците од член 37 точ. 1, 2, 5, 6, 7 и 9 на овој закон.

Член 40

Организациите на здружениот труд што произведуваат и увезуваат лекови можат да им продаваат лекови на организациите на здружениот труд што вршат промет на лекови на големо, на аптеки и на други здравствени односно ветеринарни организации на здружениот труд што имаат организирано аптекарска служба.

Организациите на здружениот труд што вршат промет на лекови на големо можат да им продаваат лекови на аптеки и на други здравствени организации на здружениот труд што имаат организирано аптекарска служба, како и на ветеринарни организации на здружениот труд.

Промет на лекови на мало вршат аптеките и здравствените организации на здружениот труд што имаат организирано аптекарска служба, како и ветеринарните организации на здружениот труд.

Член 41

Увоз на готови лекови заради клиничко испитување може да се врши само врз основа на согласност од Сојузниот секретаријат.

Член 42

Прописувањето и издавањето на лековите и водењето на евиденцијата за прописувањето и издавањето на лековите се регулираат со пропис на сојузниот секретар за труд и социјална политика, а за лековите што се употребуваат во ветеринарството — со пропис на сојузниот секретар за земјоделство што тој го донесува во согласност со сојузниот секретар за труд и социјална политика.

IV. ОГЛАСУВАЊЕ И РЕКЛАМИРАЊЕ НА ЛЕКОВИ

Член 43

Организациите на здружениот труд што произведуваат, увезуваат и вршат промет на лекови можат да ги огласуваат лековите во стручниот медицински, фармацевтски и ветеринарен печат и во стручни публикации, со задолжително предупредување на одобрените индикации контраиндикации и споредни ефекти.

Не е дозволено рекламирање на лекови по пат на средствата на јавните информации, ниту во просториите и изложите на здравствените и други организации на здружениот труд.

Член 44

По исклучок, кога тоа е во општ интерес (епидемии и др.), сојузните, републичките и покраинските органи на управата надлежни за работите на здравството, по пат на средствата на јавните информации (печатот, радиото, телевизијата), можат да ги известуваат граѓаните за употреба на одредени лекови.

Член 45

Информирање на здравствените односно ветеринарните работници за лековите што се пуштени во промет според одредбите од овој закон може да се врши придржувајќи се кон податоците за дејството на лекот што го утврдила комисијата за лекови.

Забрането е рекламирање и делење на мостри на лекови за чие пуштање во промет не е дадена согласност.

V. НАДЗОР

Член 46

Над пуштањето на лекови во промет се врши надзор.

Во вршењето на надзорот од став 1 на овој член, надлежните органи се овластени да утврдуваат:

- 1) дали организациите на здружениот труд од чл. 7 и 8 на овој закон ги исполнуваат условите пропишани со овој закон и со прописите донесени врз основа на него;
- 2) дали лековите се пуштаат во промет и се чуваат во согласност со одредбите на овој закон и со прописите донесени врз основа на него;
- 3) дали организациите на здружениот труд од чл. 30 до 33 на овој закон вршат контрола на лековите според одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на него;
- 4) исправноста на квалитетот на одделни серии лекови;
- 5) дали организациите на здружениот труд од чл. 30 до 33 и чл. 36 и 42 на овој закон ја водат евиденцијата пропишана со овој закон и со прописите донесени врз основа на него.

Организациите на здружениот труд чија работа подлежи на надзор, на надлежните органи мораат да им овозможат вршење надзор и да им ги дадат потребните податоци со кои располагаат.

Член 47

Сојузниот секретаријат во вршењето на надзорот над пуштањето на лекови во промет на големо и над увозот на лекови е овластен:

- 1) на организацијата на здружениот труд од член 7 односно член 8 на овој закон да ѝ нареди да го усогласи работењето со условите пропишани со овој закон и со прописите донесени врз основа на него, во рок кој не може да биде пократок од 15 дена ниту подолг од 6 месеци од денот на приемот на решението со кое се наредува оваа мерка;
- 2) на организацијата на здружениот труд од член 7 на овој закон да ѝ го забрани прометот на лекови, ако неисполнувањето на условите од тој член или на условите пропишани врз основа на овластувањето од член 11 на овој закон, може да предизвика опасност по животот и здравјето;

3) да избрани промет на серија на лек ако е утврдена неисправност на квалитативниот и квантитативниот состав на лекот;

4) да забрани промет на лек кој е извршен противно на одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на него;

5) за повреда на одредбите од овој закон, на надлежниот орган да му поднесе пријава за покренување постапка против организацијата на здружениот труд и одговорното лице во неа.

Мерките од точ. 1 до 4 на став 1 на овој член се одредуваат со решение.

Решението од став 2 на овој член е конечно во управната постапка.

Член 48

Организациите на здружениот труд што произведуваат, увезуваат и вршат промет на лекови мораат на надлежниот орган, на негово барање, да му дадат податоци за производството, увозот, прометот и залихите на лекови.

Податоците од став 1 на овој член се сметаат за деловна тајна.

VI. ПОВЛЕКУВАЊЕ НА ЛЕКОВИ ОД ПРОМЕТ

Член 49

Лек се повлекува од промет:

1) ако се утврди дека е пуштена во промет неисправна серија на лек;

2) ако дополнително се утврди дека лекот што е пуштен во промет предизвикува штетни последици што не биле познати во времето на давањето на согласност за пуштање на лекот во промет;

3) ако се утврди дека лекот според својот состав и дејството не одговара повеќе на барањата на современата медицина односно ветерина и на потребите на здравствената односно ветеринарната заштита;

4) кога ќе му истече рокот на траењето.

Кога организациите на здружениот труд што се занимаваат со испитување и контрола на лекови и други здравствени односно ветеринарни организации на здружениот труд, ќе узнаат дека постојат причини за повлекување на лекот од промет, тие се должни за тоа веднаш да го известат Сојузниот секретаријат.

Член 50

Решение за повлекување на лек од прометот донесува Сојузниот секретаријат.

Решението од став 1 на овој член е конечно во управната постапка.

Решението за повлекувањето на лекот од прометот се објавува во „Службен лист на СФРЈ“.

Член 51

Трошоците за повлекувањето на лекот од прометот ги поднесува организацијата на здружениот труд што го произвела или увезла лекот односно организацијата на здружениот труд по чија вина дошло до повлекување на лекот од прометот.

Организацијата на здружениот труд што врши контрола на лековите ги поднесува трошоците на повлекувањето на лекот од прометот ако дала погрешен наод за исправноста на лекот што подлежи на посебна контрола во смисла на член 33 на овој закон односно на редовна контрола во смисла на член 32 од овој закон.

VII. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 52

Со парична казна до 100.000 динари ќе се казни за прекршок организацијата на здружениот труд:

1) ако одобрение за пуштање во промет на одделна серија лекови даде работник кој не е овластен за тоа (член 7 точка 2);

2) ако не обезбеди транспорт, сместување и чување на лек (член 9);

3) ако изврши испитување на лек противно на одредбите на чл. 12 и 19 од овој закон;

4) ако пушти во промет лек за кој не е прибавена согласност (член 20);

5) ако издаде лек противно на решението за давање согласност за пуштање на лек во промет (чл. 25 и 42);

6) ако пушти во промет серија на лек пред извршена контрола (чл. 30 до 33);

7) ако пушти во промет лек без декларација или со непотполна декларација (член 37);

8) ако огласува или рекламира лек противно на одредбите на чл. 43, 44 и 45 на овој закон

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна до 5.000 динари и одговорното лице во организацијата на здружениот труд.

Член 53

Со парична казна до 50.000 динари ќе се казни за прекршок организацијата на здружениот труд или друго правно лице;

1) ако не ја води или неуредно ја води евиденцијата (чл. 35, 36 и 42);

2) ако го спречи вршењето на надзорот (член 46 став 2);

3) ако одбие да му ги достави на надлежниот орган потребните податоци за производството, увозот, прометот и залихите на лековите (член 48).

За дејствието од став 1 од овој член ќе се казни со парична казна до 2.500 динари и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друго правно лице.

Член 54

Покрај казната за прекршок од член 52 на овој закон може да се изрече заштитна мерка одземање на имотната корист остварена со извршувањето на прекршокот и заштитната мерка одземање на производите што се предмет на прекршокот.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 55

Организациите на здружениот труд од чл. 7 и 8 од овој закон ќе го усогласат своето работење со одредбите од овој закон во рок од една година од денот на неговото влегување во сила.

Член 56

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат: Законот за прометот на лекови („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/65), одредбите на чл. 12, 69, 70, 89 став 1 точка 1, како и на член 95 став 1 доколку се однесува на средствата за заштита на добиток — од Основниот закон за мерките за унапредување на сточарството и за здравствената заштита на добитокот („Службен лист на СФРЈ“, бр. 16/65 и 29/66), Правилникот за постапката за издавање дозвола за пуштање во промет на средства за заштита на добитокот и за пакување, обележување и контрола на тие средства („Службен лист на СФРЈ“, бр. 43/65), Упатството за пропишување и издавање на лековите („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 2/56) и Упатството за пропишување и издавање на лекови што имаат токсикоманогено дејство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 26/61).

По исклучок на одредбата на став 1 од овој член, остануваат во сила: Наредбата за хигиенско-техничките мерки што мораат да ги преземат работните организации што се занимаваат со производство и промет на крв и крвни деривати („Службен лист на СФРЈ“, бр. 28/67 и 31/68), Решението за

утврдување на Југословенска фармакопеја III („Службен лист на СФРЈ“, бр. 36/70 и 28/71), Списоците на лекови за чие пуштање во промет е дадено одобрение („Службен лист на СФРЈ“, бр. 35/67, 7/68, 15/69, 32/70 и 46/71), Списоците на ветеринарните биолошки препарати и лекови за кои е издадена дозвола за пуштање во промет на територијата на Југославија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 28/61, 16/62, 37/62, 3/63 и 11/63 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 27/63, 17/64, 7/65 и 19/65) и Списоците на средствата за заштита на добитокот за кои е издадена дозвола за пуштање во промет на територијата на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 47/65, 8/66, 31/66, 11/67, 34/67, 13/68, 31/68, 10/69, 9/70, 18/71 и 45/72).

Член 57

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

66.

Врз основа на Уставниот амндман XXXVII точка 4 под 1, издавам

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Кривичниот законик, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 30 јануари 1973 година.

ПР бр. 159

31 јануари 1973 година

Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Председател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Член 1

Во Кривичниот законик („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 30/59, 11/62 и 31/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/65, 15/67 и 20/69) во член 37 став 1 зборот: „шеесет“ се заменува со зборовите: „сто и педесет“, зборовите: „десет илјади“ — со зборовите: „дваесет илјади“, а зборовите: „педесет илјади“ — со зборовите: „сто илјади“.

Член 2

Во член 45 став 3 зборот: „триесет“ се заменува со зборот: „педесет“.

Член 3

Во член 48 по став 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„(2) При осудата на казната затвор и на парична казна, судот може да го одложи извршувањето на обете казни или само извршувањето на казната затвор.“

Досегашните ст. 2 до 5 стануваат ст. 3 до 6.

Член 4

Во член 59 став 2 зборот: „триесет“ се заменува со зборот: „педесет“.

Член 5

Во член 99 став 3 зборовите: „што се однесува на управувањето или работењето со општествениот имот или на процесот на производството во производствени претпријатија“ се заменуваат со зборовите: „што се однесува на управувањето, работењето или на процесот на производството“.

Член 6

Во член 100 зборовите: „на народите на Југославија“ се заменуваат со зборовите: „на народите и народностите на Југославија“.

Член 7

По член 101 се додава нов член 101а, кој гласи:

„Признавање на капитулација и спречување на борбата против непријателот

Член 101а

(1) Тој што ќе потпише или ќе признае капитулација или окупација на Југославија или на одделен нејзин дел,

Ќе се казни со строг затвор најмалку десет години или со смртна казна.

(2) Со иста казна ќе се казни тој што за време на војна или на оружен судир спречува граѓани на Југославија да водат борба против непријателот.“

Член 8

Во член 111 став 1 зборовите: „се префрли“ се заменуваат со зборот: „дојде“, а зборот: „префрлување“ се заменува со зборовите: „упатување или префрлување“.

Член 9

По член 113 се додава нов член 113а, кој гласи:

„Тероризам

Член 113а

Тој што со намера да врши непријателска дејност против Југославија со предизвикување експлозија или пожар или со друг терористички акт ќе лиши од живот, ќе се обиде да лиши од живот или ќе го доведе во опасност животот на едно или повеќе лица,

Ќе се казни со строг затвор најмалку десет години или со смртна казна.“

Член 10

Во член 117 став 1 по бројот: „109,“ се додава бројот: „113а“.

Член 11

Во член 118 став 1 по зборовите: „со напис.“ се додаваат зборовите: „леток, цртеж“.

Во став 2 зборовите: „се префрли“ се заменуваат со зборот „дојде“.

Во став 3 зборот: „префрлува“ се заменува со зборовите: „упатува или префрлува“.

По став 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„(4) Тој што умножува или со намера за растурање држи пропаганден материјал од став 1 на овој член,

Ќе се казни со строг затвор до десет години.“

Член 12

Во член 120 зборовите: „чл. 100 до 117“ се заменуваат со зборовите: „чл. 100 до 113 и член 119 ст. 1 и 2“.

Член 13

Назирот на член 121 се менува и гласи:

„Подготвување на дела од чл. 101а, 102, 103, 113а и 114“.

Во став 1 на овој член зборовите: „чл. 102, 103 и 114“ се заменуваат со зборовите: „чл. 101а, 102, 103, 113а и 114“.

Член 14

Во член 135 се додава нов став 2, кој гласи:

„(2) Ако делото од став 1 на овој член е сторено под особено отежнителни околности, а не се работи за случај од став 3 на овој член,

сторителот може да се казни со строг затвор од дваесет години.“

Во досегашниот став 2, кој станува став 3, во точка 4 зборовите: „вршењето на нивната должност“ се заменуваат со зборовите: „вршењето на работите на јавната или државната безбедност или на должноста“.

Досегашниот став 3 станува став 4.

Член 15

Во член 153 се додава нов став 2, кој гласи:

„(2) Тој што делото од став 1 на овој член ќе го стори спрема повеќе лица или ако ова дело предизвика вознемиреност на граѓаните или е сторено под особено отежнителни околности,

ќе се казни со затвор најмалку три месеци или со строг затвор до пет години.“

Досегашниот став 2, кој станува став 3, се менува и гласи:

„(3) Гонењето за делото од став 1 на овој член се презема по предлог.“

Член 16

Член 160а се менува и гласи:

„Тој што со злоупотреба на својата службена положба или овластувањето, со свесно кршење на прописи или на друг противзаконит начин го спречува или оневозможува остварувањето на правото на самоуправувањето,

ќе се казни со затвор.“

Член 17

По член 160а се додава нов член 160б, кој гласи:

„Злоупотреба на самоуправувањето

Член 160б

Тој што со злоупотреба на својата службена положба или овластувањето ќе преземе дејствие, или како член на орган на самоуправување ќе ја искористи својата положба, во намера со кршење на прописи, на општествен договор, на самоуправни спогодба или на општи акти на работната заедница да издејствува да се донесе незаконита одлука или органот на самоуправувањето да прикрие кривично дело или стопански престап што е извршен во работната организација односно во друга самоуправни организација или во државен орган, на поради тоа таквата одлука биде и донесена односно кривичното дело или стопанскиот престап не бидат пријавени,

ќе се казни со затвор најмалку три месеци.“

Член 18

По член 168 се додава нов член 168а, кој гласи:

„Извршување на судска одлука

Член 168а

(1) Службеното или одговорното лице кое не ќе постави по правосилна пресуда на судот со која е одлучено за враќање на работник на работа во основната организација на здружениот труд, во друга организација или во државен орган,

ќе се казни со затвор.

(2) Со иста казна ќе се казни тој што на некое лице ќе му овозможи вршење на одреден позив, на самостојна дејност или на одредени работи иако знае дека на тоа лице правосилно му е изречена мерка на безбедност забрана на вршење на одредено занимање или заштитна мерка забрана на вршење на одредена должност или дека забраната на вршење на одредено занимање или на вршење на одредени работи настапила како правна последица на осуда.“

Член 19

Во член 174 по зборот: „органи,“ се додаваат зборовите: „социјалистичка автономна покраина, нивни највисоки органи или претставници на тие органи,“.

Член 20

Во член 179 став 2 на крајот се додаваат зборовите: „или делото е извршено под особено отежнителни околности,“.

Член 21

Во член 208 ст. 1 и 2 се заменуваат со три нови става, кои гласат:

„(1) Тој што неовластено произведува, преработува, продава или нуди на продажба, или заради продажба купува, држи или пренесува, или посредува во продажба или во купување, или на друг начин неовластено пушта во промет супстанции или препарати што се прогласени за опојни дроги или отрови,

ќе се казни со затвор најмалку три месеци или со строг затвор до пет години.

(2) Со иста казна ќе се казни тој што наведува друго на уживање опојна дрога, или му дава опојна дрога да ја ужива тој или друго лице, или му стави на располагање простории заради уживање дрога.

(3) Ако делото од став 1 на овој член е извршено од страна на повеќе лица што се здружиле за вршење на вакви дела, или ако делото од став 2 е сторено спрема малолетник, или ако делото од став 2 предизвикало особено тешки последици,

сторителот ќе се казни со строг затвор до десет години.“

Досегашниот став 3 станува став 4.

Член 22

Пред член 213 се додава нов член 212а, кој гласи:

„Повреда на единството на југословенскиот пазар

Член 212а

(1) Тој што со злоупотреба на свјата службена положба или овластувањето ќе преземе дејствие, или со користење на својата општествена положба влијае да се преземе дејствие со кое се ограничува слободното движење и здружување на трудот и на средствата за репродукција, слободната размена на стоки и услуги, на научни достигања и на стручни искуства, слободата на формирањето и здружувањето на организациите на здружениот труд или слободното вршење на нивната дејност, или ѝ се ускратува на организација на здружениот труд да се занимава со промет на стоки и услуги на одредено подрачје, или се ограничува слободното враќавање на граѓани и еднаквото признавање на

правата врз основа на трудот на целата територија на Југославија, или на друг начин свесно се нарушува единството на југословенскиот пазар,

ке се казни со строг затвор до осум години.

(2) Ако делото од став 1 на овој член предизвикало особено тешки последици или е сторено под особено отежнителни околности,

сторителот ќе се казни со строг затвор до дванаесет години."

Член 23

Во член 213 став 1 зборовите: „кршење на прописите или на одлуките на органите на самоуправањето“ се заменуваат со зборовите: „кршење на прописи, на општествен договор, на самоуправа на спогодба или на одлуки на органите на самоуправањето или со извршување на одлуки на органите на самоуправањето за кои знае дека се во спротивност со законот“.

Во став 2 зборовите: „стопанската организација дошла под присилна ликвидација“ се заменуваат со зборовите: „е поведена постапка за санација или стопанската организација дошла под стечај“.

Член 24

Во член 213а називот на кривичното дело се менува и гласи: „Предизвикување на стечај“.

Во став 1 зборовите: „присилна ликвидација“ се заменуваат со зборот: „стечај“, а зборовите: „со затвор најмалку шест месеци или“ се бришат.

Член 25

Во член 213в став 1 зборовите: „противправно прибавува од заедницата средства“ се заменуваат со зборовите: „свесно невистинито ја прикажува состојбата и движењето на средствата и на резултатите на работењето и на тој начин ги доведе во заблуда органите на управувањето во стопанската организација при донесувањето на одлуките во работите на управувањето или стопанската организација ја стави во поповолна положба при добивањето средства или други погодности што на работната организација не би ѝ се признале според важечките прописи, или при извршувањето на обврските спрема општествената заедница и ускрати средства што ѝ припаѓаат на заедницата“.

Член 26

Во член 226 став 1 по зборовите: „посредување во трговија“ се додаваат зборовите: „или со застапување на домашни организации во прометот на стоки и услуги“.

По став 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„(2) Тој што неовластено се занимава со посредување или со застапување во надворешнотрговското работење,

ке се казни со затвор или со строг затвор до пет години“.

Досегашните ст. 2 и 3 стануваат ст. 3 и 4.

Во досегашниот став 4, кој станува став 5, зборовите: „ст. 1 до 3“ се заменуваат со зборовите: „ст. 1 до 4“.

Досегашниот став 5 станува став 6.

Член 27

Во член 255 став 1 по бројот: „252“ се додаваат зборовите: „и 253“.

Член 28

По член 257а се додава нов член 257б, кој гласи:

„Противправно отуѓување и прибавување на општествен имот

Член 257б

(1) Тој што на штета на општествениот имот ќе даде подарок, провизија или награда, или на друг начин ќе отуѓи општествен имот во корист на друго во вредност што е во очигледна несразмера со вложениот труд или воопшто не произлегува од трудот, ако не постојат обележја на некое друго кривично дело,

ке се казни со затвор.

(2) Со иста казна ќе се казни тој што во случаите од став 1 на овој член ќе прими пари или друга имотна корист, ако не постојат обележја на друго кривично дело.“

Член 29

Во член 268 се додава нов став 3, кој гласи:

„(3) Со казна од став 1 на овој член ќе се казни службено или одговорно лице кое не ќе ги постави пропишаните уреди за заштита од пожар, експлозија, поплава, отрови, отровни гасови или јонизирачки зрачења, или овие уреди не ги одржува во исправна состојба, или во случај на потреба не ќе ги стави во дејство или воопшто не поставува според прописите за мерките за заштита и со тоа ќе предизвика опасност за животот на луѓето или за имотот од поголем обем.“

Во досегашниот став 3, кој станува став 4, зборовите: „ст. 1 и 2“ се заменуваат со зборовите: „ст. 1 до 3“.

Член 30

Во член 271 став 1 зборовите: „најмалку три месеци“ се бришат.

Член 31

По член 272 се додаваат два нови члена, кои гласат:

„Грабнување на воздухоплов

Член 272а

(1) Тој што со сила или со сериозна закана дека ќе употреби сила ќе ја преземе контролата над воздухоплов што се наоѓа во летање,

ке се казни со строг затвор.

(2) Ако делото од став 1 на овој член е извршено под особено отежнителни околности, сторителот може да се казни со строг затвор од дваесет години.

Загрозување на безбедноста на летање на воздухоплов

Член 272б

(1) Тој што со поставување или со внесување во воздухоплов на експлозивна или друга слична направа или супстанција, со уништавање или со оштетување на уредите за навигација или со нанесување друга штета на воздухопловот, со давање лажни известувања во врска со летањето на воздухопловот, или на друг начин ја доведе во опасност безбедноста на летањето на воздухопловот,

ке се казни со строг затвор до десет години.

(2) Тој што некое од дејствијата од став 1 на овој член ќе преземе со намера да го уништи воздухопловот или да предизвика смрт на едно или повеќе лица, или со вакво дело е предизвикано уништување на воздухопловот или смрт на едно или повеќе лица,

ке се казни со строг затвор најмалку десет години, или со смртна казна.

(3) Ако делото од став 1 на овој член е сторено од небрежност,

сторителот ќе се казни со затвор.“

Член 32

Во член 273 став 1 зборовите: „чл. 268 ст. 1 и 2“ се заменуваат со зборовите: „чл. 268 ст. 1 до 3“.

Во став 2 зборовите: „чл. 268 ст. 1 и 2“ се заменуваат со зборовите: „чл. 268 ст. 1 до 3“, а зборовите: „и 272 ст. 1 и 2“ се заменуваат со зборовите: „272 ст. 1 и 2 и 272б став 1“.

Во став 4 зборовите: „чл. 268 став 3“ се заменуваат со зборовите „чл. 268 став 2“, зборовите: „и 272 став 3“ се заменуваат со зборовите: „272 став 3 и 272б став 3“, а зборовите: „најмалку шест месеци“ се бришат.

Во став 5 зборовите: „чл. 268 став 3“ се заменуваат со зборовите: „чл. 268 став 4“, а зборовите: „и 272 став 3“ се заменуваат со зборовите: „272 став 3 и 272б став 3“.

Член 33

Во член 280 се додава нов став 2, кој гласи:

„(2) Со иста казна ќе се казни службено или одговорно лице кое свесно ќе пропушти да пријави кривично дело за кое узнало во вршењето на својата должност, ако за тоа дело спред законот може да се изрече казна пет години строг затвор или потешка казна, а за делото се гони по службена должност.“

Досегашниот став 2 станува став 3.

Член 34

Во член 289 став 3 зборовите: „вршење на неговата должност“ се заменуваат со зборовите: „вршење работи на јавната или државната безбедност или на должноста“.

Член 35

По член 289 се додава нов член 289а, кој гласи:

„Напад врз службено лице при вршење работи на безбедноста“

Член 289а

(1) Тој што ќе нападне или сериозно се заканува дека ќе го нападне службено лице при вршење работи на јавната или државната безбедност или на должноста чување на јавниот ред,

ќе се казни со затвор.

(2) Ако при извршувањето на делото од став 1 на овој член на службеното лице му е нанесена лесна телесна повреда или сторителот се заканувал со употреба на оружје,

сторителот ќе се казни со затвор најмалку три месеци, или со строг затвор до пет години.

(3) Ако при извршувањето на делото од став 1 на овој член на службеното лице му е нанесена тешка телесна повреда,

сторителот ќе се казни со строг затвор до дванаесет години.“

Член 36

Во член 291 став 2 во уводната реченица на крајот се додаваат зборовите: „или ова дело го сторил предводникот на групата“.

Член 37

Во член 292 на почетокот на став 1 се додава ознаката: „(1)“

По став 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„(2) Предводникот на групата што ќе го изврши делото од став 1 на овој член,

ќе се казни со затвор.“

Член 38

Во член 292а на почетокот на став 1 се додава ознаката: „(1)“, а зборовите: „со парична казна или

со затвор до една година“ се заменуваат со зборовите: „со затвор“.

По став 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„(2) Во особено тешки случаи на дело од став 1 на овој член,

сторителот ќе се казни со строг затвор до пет години.“

Член 39

Во член 292б називот на кривичното дело се менува и гласи: „Насилничко обносување“.

На почетокот на став 1 се додава ознаката: „(1)“, зборовите: „на јавно место“ се бришат, а пред зборот: „дрско“ се додава зборот: „или“.

По став 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„(2) Ако делото од став 1 на овој член е извршено во група, или при извршувањето на делото на некое лице му е нанесена лесна телесна повреда, или дошло до тешко понижување на граѓани,

сторителот ќе се казни со затвор најмалку три месеци или со строг затвор до пет години.“

Член 40

Член 301 се менува и гласи:

„(1) Тој што неовластено изработува, продава, набавува или врши размена на огнено оружје, муниција или експлозивни материји, или тој што неовластено држи огнено оружје, муниција или експлозивни материји чие набавување на граѓаните воопшто не им е дозволено,

ќе се казни со затвор.

(2) Ако предмет на делото од став 1 на овој член е поголема количина на огнено оружје, муниција или експлозивни материји,

сторителот ќе се казни со строг затвор до десет години.“

Член 41

Во член 326 став 3 се менува и гласи.

„(3) Сторителот на делото од ст. 1 и 2 од овој член кој дал поткуп на барање на службено лице и го пријавил делото пред неговото откривање или пред узнавањето дека делото е откриено,

може да се ослободи од казната.“

Член 42

Во член 331 став 1 по зборот: „нападне“ се додаваат зборовите: „или сериозно се заканува дека ќе нападне“, а зборовите: „затвор до една година“ се заменуваат со зборот: „затвор“.

Став 2 се менува и гласи:

„(2) Ако при извршувањето на делото од став 1 на овој член сторителот му нанел на военото лице лесна телесна повреда или му се заканувал со употреба на оружје,

ќе се казни со затвор најмалку три месеци или со строг затвор до пет години.“

Став 4 се менува и гласи:

„(4) Ако при извршувањето на делото од став 1 на овој член сторителот се обидел да го лиши или го лишил од живот военото лице,

ќе се казни со строг затвор најмалку три години или со смртна казна.“

Член 43

Во член 347 зборовите: „Воспо лице“ се заменуваат со зборот: „Тој“, а по зборот: „употреба“ се додаваат зборовите: „и служат за потресбите на народната одбрана“.

Член 44

Во член 347а називот на кривичното дело се менува и гласи:

„Кражба на предмети на вооружавање или на дел на борбено средство“

Став 1 се менува и гласи:

„(1) Тој што ќе украде предмет на вооружавање или дел на борбено средство што служи за потребите на народната одбрана,

ќе се казни со затвор најмалку три месеци или со строг затвор до пет години.“

Во став 2 по зборот: „кражбата“ се додаваат зборовите: „(член 249)“.

Член 45

Во член 348 став 2 по зборот: „орган“ се додаваат зборовите: „или со друг општ акт на организацијата на здружениот труд“, а зборовите: „со наредба на старешина на воена единица или установа“ се заменуваат со зборовите: „со наредба или со друг акт на старешина на воена единица односно установа или на овластено лице во организација на здружениот труд или во друга организација“.

Член 46

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

67.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНИКОТ ЗА КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА**

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законикот за кривичната постапка, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 30 јануари 1973 година.

ПР бр. 160

31 јануари 1973 година
Белград

Претседател

на Републиката,

Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател

на Сојузната скупштина,

Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНИКОТ ЗА КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА****Член 1**

Во Законикот за кривичната постапка („Службен лист на СФРЈ“, бр. 50/67 и 54/70), во член 41 став 2 се додава нова точка 1, која гласи:

„1) да презема потребни мерки во врска со откривање на кривични дела и пронаоѓање на сторителите и заради насочување на претходната кривична постапка“.

Досегашните точ. 1 до 3 стапуваат точ. 2 до 4.

Член 2

Во член 72 по став 1 се додаваат два нови става, кои гласат

„По исклучок, во текот на претходната постапка на бранителот може привремено да му се ускрати разгледување на одделни списи или разгледува-

ње на предмети кога тоа го бараат посебни причини на одбраната или на безбедноста на земјата.

Против решението од став 2 на овој член е дозволена жалба до советот на окружниот суд која не го задржува извршувањето на решението.“

Член 3

По член 81 се додава нов член 81а, кој гласи: „Истражниот судија може да одреди изведувањето на истражното дејствие да се сними со помош на магнетофон. За тоа истражниот судија претходно ќе го извести лицето што се испитува односно се сослушува.

Истражниот судија може да одреди магнетофонската снимка, во целост или делум, да се препише. Преписот истражниот судија ќе го прегледа, ќе го завери и ќе го приклучи кон записникот за преземањето на истражното дејствие.

Магнетофонската лента се чува до правосилното окончување на кривичната постапка, ако судот не одреди подолго чување.

Истражниот судија може да дозволи лицата, кои имаат оправдан интерес, со помош на магнетофон да го снимат изведувањето на истражното дејствие.“

Член 4

Во член 89 став 1 по зборот: „завршување“ се додаваат записка и зборовите: „и издатоците за преземените истражни дејствија пред истрагата“.

Во став 3 зборовите: „од 20 до 500“ се заменуваат со зборовите: „од 50 до 3.000“.

Член 5

Во член 92 став 1 записката по зборовите: „издатоци на обвинетиот“ и зборовите: „а во случај на задолжителна одбрана“ се бришат.

Член 6

Во член 120 по став 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„Доставувањето до југословенските државјани во странство, ако не се применува постапката предвидена во чл. 478 и 479 на овој законик, се врши со посредство на дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија во странската држава, под услов странската држава да не се противи на таквиот начин на доставување и лицето кому се врши доставувањето доброволно да се согласува да го прими писменото. Овластениот работник на дипломатското или конзуларното претставништво ја потпишува доставницата како доставувач — ако писменото е вработено во самото претставништво, а ако писменото е доставено преку пошта — го потврдува тоа на доставницата.“

Член 7

Во член 140 ст. 2 и 3 се заменуваат со пет нови ставови, кои гласат:

„За извршување на задачите од став 1 на овој член, органите на внатрешните работи можат да бараат потребни извештаи од граѓани; да извршат потребен преглед на превозни средства, патници и багаж; за неопходно потребно време да го ограничат движењето на одреден простор; да преземат потребни мерки во врска со утврдувањето на идентичноста на лица и предметите; да распишат потрага за лице и предмети кои се бараат, како и во присуство на одговорно лице да извршат преглед на одредени објекти и простории на државни органи, на организации на здружениот труд и на други организации и да отстапат увид во одредена документација на органите и организациите, и да преземат други потребни мерки и дејствија. За фактите и околностите што се утврдуваат при преземањето на одредени дејствија, а можат да бидат од интерес за кривичната постапка, и за предметите што се пронајдени или одземени, ќе се состави записник или службена белешка.

Органите на внатрешните работи можат и да повикуваат граѓани, но во поканата мора да се назначи причината за повикувањето. Присилно може да се доведе лице кое не се одзвало на поканата, само ако на тоа било предупредено во поканата. При постапувањето според одредбите на овој член, органите на внатрешните работи не можат да сослушуваат граѓани во својство на обвинет, сведок или вештак, ако во овој законик не е поинаку предвидено (член 141 став 1).

Лицето спрема кое е применето некое од дејствијата или некоја од мерките од ст. 2 и 3 на овој член има право да поднесе поплака до надлежниот јавен обвинител во рок од три дена.

Органите на внатрешните работи можат да собираат известувања и од лица што се наоѓаат во притвор, ако тоа е потребно заради откривање на други кривични дела на истото лице, на неговите соучесници или на кривични дела на други сторители. Овие известувања ќе се собираат во време и на начин што ќе ги одреди истражниот судија.

Врз основа на собраните известувања органот на внатрешните работи ја составува кривичната пријава во која ги наведува доказите за кои узнал при собирањето на известувањата. Кон кривичната пријава се доставуваат и предметите, скиците, фотографиите, прибавените извештаи, списите за преземените мерки и дејствија, службените белешки, изјавите и други материјали што можат да бидат од корист за успешното водење на постапката. Ако органите на внатрешните работи по поднесувањето на кривичната пријава узнаат за нови факти, докази или траги на кривичното дело, се должни да ги соберат потребните известувања и извештај за тоа, како дополнение на кривичната пријава, да достават до јавниот обвинител.“

Член 8

Во член 141 став 1 во последната реченица зборовите: „два часа“ се заменуваат со зборовите: „шест часови“.

Став 2 се менува и гласи:

„Органите на внатрешните работи можат да го фотографираат лицето за кое постојат основи за сомневање дека извршило кривично дело, а можат да земат и отпечатоци од неговите прсти. Кога тоа е неопходно заради утврдување на идентичноста, или во други случаи од интерес за успешното водење на постапката, органите на внатрешните работи можат јавно да ја објават фотографијата на тоа лице.“

Член 9

Во член 142 став 2 во првата реченица зборовите: „јавниот обвинител може да“ се заменуваат со зборовите: „јавниот обвинител, ако не е во можност тоа да го преземе сам или преку други органи, ќе“.

Член 10

Во член 143 став 2 се менува и гласи:

„Ако истражниот судија не е во можност веднаш да излезе на самото место, органите на внатрешните работи можат и сами да извршат увид и потребните вештачења, освен обдукција и ексхумација на лешот. Ако истражниот судија стигне на самото место во текот на вршењето на увидот, тој може да го преземе вршењето на овие дејствија. За сето што е преземено ќе биде известен јавниот обвинител.“

Став 3 се брише.

Член 11

Член 144 се менува и гласи:

„Кога сторителот на кривичното дело е непознат, јавниот обвинител може да побара органот на внатрешните работи да преземе одделни истражни дејствија ако, со оглед на околноста на случајот, би било целесообразно, и пред покренувањето на истрагата, да се преземат такви дејствија. Ако јавниот обвинител смета дека одделни истражни дејствија треба да ги преземе истражниот судија, или ако треба да се изврши обдукција или ексхумација на

лешот, ќе му предложи на истражниот судија да ги преземе тие дејствија. Ако истражниот судија не се согласи со овој предлог, ќе побара за тоа да одлучи советот.“

Записниците за преземените истражни дејствија се доставуваат до јавниот обвинител.“

Член 12

Во член 151 се додава нов став 4, кој гласи:

„Истражниот судија, на предлог од јавниот обвинител може да му довери на органот на внатрешните работи извршување и на други истражни дејствија, ако истрагата се спроведува за кривични дела насочени кон поткопување или уривање на уставниот поредок или за кривични дела чии сторители се поврзани со странство или за други кривични дела што ги извршила група или организација, а таквото доверување, со оглед на зголемената општествена опасност на делото, е неопходно за успешно спроведување на истрагата.“

Досегашниот став 4 станува став 5.

Член 13

По член 151 се додава нов член 151а, кој гласи:

„При преземањето на истражните дејствија, органите на внатрешните работи постапуваат според соодветните одредби на овој законик за истражните дејствија“.

Член 14

Во член 152 став 1 по зборовите: „општински суд“ се додаваат зборовите: „односно органот на внатрешните работи“.

Во став 2 зборовите: „истражен судија“ се заменуваат со зборовите: „истражниот судија односно органот на внатрешните работи“, а по зборовите: „до надлежниот суд“ се додаваат зборовите: „односно орган на внатрешните работи“.

Член 15

Во член 155 став 2 зборовите: „на истражен судија на општински суд“ се заменуваат со зборовите: „на истражниот судија на општинскиот суд, односно на органот на внатрешните работи“, а зборовите: „истражниот судија на општински суд“ — со зборовите: „истражниот судија на општинскиот суд односно органот на внатрешните работи“.

Член 16

Во член 156 по став 4 се додава нов став 5, кој гласи:

„Од причините наведени во член 72 став 2 на овој законик, на бранителот и обвинетиот може да им се ускрати да присуствуваат на изведување на одделни истражни дејствија. Против ова решение е дозволена жалба до советот на окружниот суд која не го запира извршувањето на решението“

Досегашните ст. 5 до 8 стануваат ст. 6 до 9.

Член 17

Во член 165 став 1 бројот: „300“ се заменува со бројот: „500“.

Член 18

Во член 176 став 2 точка 4 зборовите: „за кое во законот е пропишана казната строг затвор во траење најмалку од пет години или потешка казна строг затвор“ се заменуваат со зборовите: „за кое според законот може да се изрече казна десет години строг затвор или потешка казна“.

Член 19

По член 180 се додава нов член 180а, кој гласи:

„Притвор, по исклучок, може да одреди и органот на внатрешните работи пред покренување на истрагата, ако поради утврдување на идентичноста, проверување на алибито или од други причини е

потребно да се соберат неопходни податоци за водење на постапка против одредено лице, а постојат причини за притвор предвидени во член 176 став 1 и став 2 точ. 1 и 3 на овој законик, а во случајот од член 176 став 2 точка 2 на овој законик — само ако постои основен страв дека тоа лице ќе ги уништи трагите на кривичното дело.

Органот на внатрешните работи може да одреди притвор и ако истражниот судија му доверил преземање на одделни истражни дејствија (член 151 став 4), а постојат причини за притвор предвидени во член 176 на овој законик.

Притворот што го одредил органот на внатрешните работи може да трае најдолго три дена сметајќи од часот на лишувањето од слобода. Одредбите на член 177 ст. 2 и 3 на овој законик согласно се применуваат и врз овој притвор. Против решението за притвор притвореното лице може да се жали до советот на окружниот суд, најдоцна во рок од 24 часа од часот на приемот на решението. Советот е должен да донесе одлука во рок од 48 часа од часот на приемот на жалбата. Жалбата не го задржува извршувањето на решението.

За одредување на притвор органот на внатрешните работи е должен веднаш да го извести јавниот обвинител, а во случајот од став 2 на овој член — истражниот судија, кој може да бара органот на внатрешните работи веднаш да му го спроведе притвореното лице.

Ако по истекот на рокот од три дена органот на внатрешните работи не го пушти на слобода притвореното лице, тој е должен да постапи според одредбите на член 180 на овој законик, а истражниот судија до кого тоа лице е спроведено — според одредбите на член 178 на овој законик. Ако лицето кое му е спроведено веќе е испитано во својство на обвинет, истражниот судија не е должен да го испита пред одлучувањето за одредување на притвор.

Член 20

Во член 193 став 5 по зборот: „Претресување“ се додаваат зборовите: „и прегледи“, а зборот: „изврши“ се заменува со зборот: „извршат“.

Член 21

Во член 203 став 9 по зборовите: „се откажал од тоа право“, се додаваат зборовите: „ако на бранителот му е ускратено да присуствува на изведување на ова истражно дејствие“.

Член 22

Во член 221 ст. 1 и 2 бројот: „200“ се заменува со бројот: „500“.

Член 23

Во член 224 став 2 бројот: „200“ се заменува со бројот: „500“.

Член 24

Во член 256 став 4 се додава нова втора реченица, која гласи: „По барање на оптужениот или по барање на обвинителот, а по согласност на оптужениот, овој рок може да се скрати“.

Член 25

Во член 269 став 1 на крајот се додава нова реченица, која гласи: „Претседателот на советот може да одреди претресување на лицата што присуствуваат на главниот претрес.“

Член 26

Во член 270 став 1 бројот: „300“ се заменува со бројот: „500“.

Член 27

Во член 277 став 3 бројот: „300“ се заменува со бројот: „500“.

Член 28

Во член 282 по став 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„За магнетофонско снимање на текот на главниот претрес согласно се применуваат одредбите на член 81а на овој законик. Одобрение за магнетофонско снимање дава претседателот на советот.“

Досегашните ст. 3 и 4 стануваат ст. 4 и 5.

Член 29

Во член 341 став 4 се додава нова втора реченица, која гласи: „Ако оптужениот не го известил судот за промената на престојувалиштето или на станот, може да се одржи седница на советот иако оптужениот за седницата не бил известен.“

Член 30

Во член 380 став 2 се додаваат две нови реченици, кои гласат: „Ако е поднесено барање за вонредно ублажување на смртна казна, со извршувањето на смртната казна ќе се застане до окончувањето на постапката по ова барање. Во случај на повторно поднесување на барање за вонредно ублажување на смртна казна, со извршувањето на смртната казна ќе се застане ако тоа го одлучи претседателот на окружниот суд на чие подрачје треба да се изврши оваа казна.“

Член 31

Во член 431 став 3 на крајот се додаваат записка и зборовите: „а може да му довери преземање на одделни дејствија во случаите предвидени во член 151 став 4 на овој законик“.

Член 32

Во член 484 точка 2 по зборовите: „на Југославија“ записката се брише.

Член 33

Во текстот на Законикот за кривичната постапка зборовите: „републичкото собрание“, „републичкиот орган на управата надлежен за правосудството“ и „републичкиот врховен суд“ се заменуваат со зборовите: „републичкото односно покраинското собрание“, „републичкиот односно покраинскиот орган на управата надлежен за правосудството“ и „републичкиот односно покраинскиот врховен суд“.

Член 34

Овој закон влегува во сила на триесеттиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

68.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА СТОПАНСКИТЕ ПРЕСТАПИ

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за стопанските престапи, што го усвои Сојузниот скупштина на седницата на Соборот на

народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 30 јануари 1973 година.

ПР бр. 161

31 јануари 1973 година

Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА СТОПАНСКИТЕ ПРЕСТАПИ

Член 1

Во Законот за стопанските престапи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/65 и 42/69) во член 1 став 1 зборовите: „на стопанските организации и други правни лица“ се заменуваат со зборовите: „на правните и одговорните лица“.

Член 2

Во член 2 став 1 зборовите: „на стопанските организации и на другите правни лица“ се заменуваат со зборовите: „на правните и одговорните лица“.

Член 3

Во член 5 став 1 зборовите: „одговорни работни или други организации и други правни лица“ се заменуваат со зборовите: „одговорни правни лица“.

Став 2 се менува и гласи:

„Со прописот со кој се одредува стопанскиот престап може да биде предвидено сите или само некои правни лица да можат да бидат одговорни за одделен стопански престап.“

Член 4

Во член 6 став 1 зборовите: „на домашно правно лице“ се бришат.

По став 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„Со закон може да се пропише за одреден стопански престап да одговара одговорното лице во органот на општествено-политичката заедница или во друг државен орган.“

Член 5

Во член 15 по зборот: „правни“ се додаваат зборовите: „и одговорни“.

Член 6

Во член 16 по зборовите: „дело (чл. 13 до 15)“ зборот: „и“ се заменува со запирка, а по зборовите: „обидот (член 16)“ запирката се брише и се додаваат се зборовите: „и за соучесништвото (член 19 до 22)“.

Член 7

Во член 17 став 2 бројот: „1.500“ се заменува со бројот „3.000“, а бројот: „200.000“ — со бројот: „1.000.000“.

Во став 3 бројот: „100“ се заменува со бројот: „500“, а бројот: „6.000“ — со бројот: „30.000“.

Во став 5 зборот: „петпати“ се заменува со зборот: „десетпати“.

Член 8

Во член 21 став 1 зборовите: „која не смее да го премине вкупниот износ на одделни утврдени парични казни ниту најголемата законска мерка на оваа казна“ се заменуваат со зборовите: „која му одговара на збирот на паричните казни утврдени за одделни стопански престани, но не смее да го премине двојниот износ на најголемата законска мерка на парична казна“.

По став 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Ограничувањето од став 1 на овој член не се применува во случај на одмерување казна во повеќепати поголем износ (член 17 став 5).“

Досегашниот став 3 станува став 4.

Член 9

Во член 24 став 1 по зборот: „корист“ се додаваат запирка и зборовите: „забрана на правното лице да се занимава со одредена стопанска дејност“.

Став 2 се брише.

Во досегашниот став 3 кој станува став 2, зборовите: „пет години“ се заменуваат со зборовите: „десет години“.

Член 10

Во член 29 став 2 се менува и гласи:

„Ако со прописот со кој се одредува стопанскиот престап не се посебно пропишани условите за изрекување на оваа мерка, оваа мерка може да му се изрече на правното лице ако натамошното занимавање со одредената стопанска дејност би било опасно по животот или здравјето на луѓето, или штетно за стопанското или финансиското работење на другите организации на здружениот труд или на други правни лица или за стопанството, или би му штетило на угледот на организацијата на здружениот труд на Југославија во странство при вршењето на надворешнотрговскиот промет, или ако правното лице за последните две години било казнето поради ист или сличен стопански престап.“

Член 11

Во член 55 став 3 по зборот: „републички“ се додаваат зборовите: „односно покраински“, а по зборот: „републиката“ се додаваат зборовите: „односно во автономната покраина“.

Член 12

По член 55 се додава нов член 55а, кој гласи:

„Ако за стопански престап одговара одговорното лице во орган на општествено-политичката заедница или во друг државен орган, месно надлежен е судот на чие подрачје е сторен стопанскиот престап.“

Член 13

Во член 56 по зборот: „правно“ се додаваат зборовите: „односно одговорно“.

Член 14

Во член 62 се додава нов став 2, кој гласи:

„Ако на подрачјето на окружниот стопански суд, надлежен за судење на одговорното лице во органот на општествено-политичката заедница, или во друг државен орган има повеќе окружни јавни обвинителства, за преземање на сите дејствија во претходната постапка е надлежен окружниот јавен

обвинител на чие подрачје е сторен стопанскиот престап, а за подигање на обвинителен предлог и за застапување на обвинението — окружниот јавен обвинител чие седиште е во местото каде што е седиштето на окружниот стопански суд надлежен за судењето.“

Член 15

Во член 65 став 3 зборовите: „на управниот одбор“ се заменуваат со зборовите: „на работничкиот совет односно на друг соодветен орган на управувањето на тоа правно лице“.

Член 16

Член 66 се менува и гласи:

„Претставник на странско правно лице е лицето што управува со деловната единица на тоа правно лице во Југославија, ако за претставник на странско правно лице не биде одредено друго лице.“

Член 17

Во член 67 став 3 по зборот: „лице“ се додаваат зборовите: „односно деловната единица на странско правно лице во Југославија“.

Во став 4 по зборот: „лице“ се додаваат зборовите: „односно деловната единица на странско правно лице во Југославија“.

Член 18

Во член 68 став 1 се менува и гласи:

„Сите покани, соопштенија и други писмена му се упатуваат на обвинетото правно лице.“

Член 19

Во член 70 бројот: „2.000“ се заменува со бројот: „5.000“, а бројот: „4.000“ — со бројот: „10.000“.

Член 20

Во член 72 став 1 по зборот: „органи“ се додава запирка, а зборовите: „и работни“ се заменуваат со зборовите: „организации на здружениот труд“.

Во став 2 по зборот: „органи“ се додава запирка, а зборовите: „и работните“ се заменуваат со зборовите: „организациите на здружениот труд“.

Член 21

Во член 74 став 2 зборовите: „во работната организација“ се заменуваат со зборовите: „во правното лице или во државниот орган“.

Член 22

Во член 83 став 1 бројот: „300“ се заменува со бројот: „500“.

Член 23

Во член 109а став 2 бројот: „500“ се заменува со бројот: „2.000“.

Член 24

Член 119 се менува и гласи:

„Паричната казна се исплатува од делот на доходот или соодветниот приход на осуденото правно лице, што му останува на располагање по одбивање на износот на обврските спрема општествената заедница (на законските обврски).“

Член 25

Во член 122 став 1 по зборовите: „на републиката“ се додаваат зборовите: „односно на автономната покраина“.

Член 26

Во член 128 став 1 по зборовите: „на републиката“ се додаваат зборовите: „односно на автономната покраина“.

Член 27

Во член 129 став 2 бројот: „20.000“ се заменува со бројот: „50.000“, а бројот: „1.000“ — со бројот: „3.000“.

Член 28

Во член 130 став 2 бројот: „500“ се заменува со бројот: „3.000“.

Во став 3 бројот: „1.000.000“ се заменува со бројот: „50.000“, бројот: „500“ — со бројот: „3.000“, а на крајот се додаваат запирка и зборовите: „ако со посебен пропис не е поинаку предвидено“.

Член 29

Овој закон влегува во сила по истекот на триесет дена од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

69.

Врз основа на член 147 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Уставниот амандман IX точка 1 став 2, во врска со член 32 став 2 од Основниот закон за општествените стоковни резерви, Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Стопанскиот собор од 30 јануари 1973 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА НА СОЈУЗНАТА ДИРЕКЦИЈА ЗА РЕЗЕРВИ НА ПРЕХРАНБЕНИ ПРОИЗВОДИ ЗА 1971 ГОДИНА

1. Се одобрува завршната сметка на Сојузната дирекција за резерви на прехранбени производи за 1971 година што ја донесе Советот на Сојузната дирекција за резерви на прехранбени производи, на седницата од 27 април 1972 година.

2. Се отпишуваат побарувањата спрема федерацијата во износ од 102,656.432,28 динари што Сојузната дирекција за резерви на прехранбени производи ги води на контото Разни побарувања.

Отписот на побарувањата од став 1 на оваа точка Сојузната дирекција за резерви на прехранбени производи ќе го изврши врз товар на средствата што ѝ се доделени од федерацијата како трајни обртни средства за финансирање на стоковните резерви на прехранбени производи.

Сојузна скупштина

АС бр. 683

31 јануари 1973 година

Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

Претседател
на Стопанскиот собор, на Соборот на народите,
д-р Васил Гривчев, с. р. Мика Шпиљак, с. р.

70.

Врз основа на Уставниот амандман IX точка 1 став 3, во врска со член 7 став 4 од Законот за извршување на Сојузниот буџет за 1971 година, Сојузната скупштина, по претходно прибавеното мислење на Сојузниот извршен совет, на седницата на Соборот на народите од 30 јануари 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 5 декември 1972 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ЗАВРШНИТЕ СМЕТКИ НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ НА ПОСЕБНИТЕ СМЕТКИ НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ И ОРГАНИЗАЦИИ ЗА 1971 ГОДИНА

1. Се одобруваат завршните сметки на приходите и расходите на посебните сметки на сојузните органи и организации за 1971 година, остварени со сопствена дејност, и тоа:

	Приходи	Расходи	Вишок на приходите над расходите
1) Сојузен секретаријат за стопанство			
— средства за контрола на квалитетот на земјоделски производи наменети за извоз	2,593.541,06	2,491 770,58	* 101.770,48
— средства за работи на ветеринарството	6,322.532,00	4,363.414,30	1,959 117,70
— средства за заштита на растенија	7,566.220,47	5,055 916,15	2,510.304,32
2) Сојузен секретаријат за труд и социјална политика	1,855 559,44	1,208.574,66	646.984,78
3) Сојузна управа за царини	91,720.680,55	85,053 689,20	6,666.991,35
4) Сојузна управа за радиоврски	339 701,85	191 698,50	148.003,35
5) Сојузна управа за цивилна воздушна пловидба	54,113.633,92	53,866.568,06	247 065,86
6) Сојузна геодетска управа	1,020 639,85	1,011.052,55	9 587,30
7) Сојузен завод за патенти	1,326.908,15	777.495 65	549.412,50
8) Југословенски завод за стандардизација	2,328.555 25	1,862.783,55	465.771,70
9) Сојузен завод за мерки и скапоцени метали	15,354.967,69	12,586.400,00	2,768.567,69
10) Сојузен хидрометеоролошки завод	1,612.420,84	943.046,20	669 374,64
11) Сојузна комисија за преглед на филмови	395 609,19	284.253,66	111.355,53
12) Југословенска слободна зона во Солун	1,355.254,60	1,163.266,80	191.987,80

2. Вишокот на остварените приходи над извршените расходи од точка 1 на оваа одлука што се остварени преку посебните сметки на сојузните органи и организации, согласно Уставниот амандман XXXIV, се уплатени во корист на приходите на Сојузниот буџет за 1971 година.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Сојузна скупштина

АС бр. 704
31 јануари 1973 година
Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
Радомир Коматина, с. р.

Претседател
на Соборот на народите,
Мика Швиљак, с. р.

71.

Врз основа на член 53 став 4 од Законот за прометот на стоки и услуги со странство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/65, 28/66, 54/67, 15/71, 29/71 и 26/72), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА НАЧИНОТ И УСЛОВИТЕ ЗА СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОРИ ЗА ОТСАПУВАЊЕ И ПРИБАВУВАЊЕ НА ПРАВО НА ИНДУСТРИСКА СОПСТВЕНОСТ ВО СТРАНСТВО И НА ДОГОВОРИ ЗА ДЕЛОВНО-ТЕХНИЧКА СОРАБОТКА СО СТРАНСТВО

Член 1

Организацијата на здружениот труд може да склучи договор за отстапување и за прибавување

на право на индустриска сопственост во странство (во понатамошниот текст: договор за индустриска сопственост) и договор за деловно-техничка соработка со странски лица — на начинот и под условите што се предвидени со оваа уредба.

Член 2

Договорите од член 1 на оваа уредба можат да се склучаат само во писмена форма.

Член 3

Договорот за индустриска сопственост се склучува заради прибавување односно отстапување на права на патенти, лиценци, знаења и искуства (know-how), техничка документација, модели, жигови и други слични права.

Член 4

Договорот за прибавување на право на индустриска сопственост организацијата на здружениот

труд може да го склучи само ако со него се обезбедува прибавување на современа техника и технологија.

Член 5

Организацијата на здружениот труд може да склучи договор за прибавување на право на индустриска сопственост во странство или договор за деловно-техничка соработка со странски лица, ако се исполнети следните услови:

1) ако соработката е заснована врз современи технички достигнувања и врз специјализација на производството;

2) ако организацијата на здружениот труд е пододобна за производство односно за вршење услуги кои се предмет на договорот;

3) ако со договорот се обезбедуваат економичност и унапредување на производството.

Организацијата на здружениот труд е технички пододобна за остварување на деловно-техничка соработка, ако има долгорочна производствена програма, средства, производствена технологија и кадри.

Член 6

Договорите од член 1 на оваа уредба се регистрираат кај Сојузниот секретаријат за стопанство.

Сојузниот секретаријат за стопанство нема да регистрира договор, ако не се исполнети условите од член 5 на оваа уредба, ако не му е доставена документацијата од член 7 на оваа уредба и ако договорот не е во согласност со другите одредби на оваа уредба.

По барањето за регистрација на договорот Сојузниот секретаријат за стопанство ќе донесе решение во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето.

Договорот кој не е регистриран не произведува правно дејство.

Одобрениот договор Сојузниот секретаријат за стопанство го запишува во посебен регистар.

Во регистарот се запишуваат: фирмите односно називите и седиштата на договорачите, предметот на договорот, денот на склучувањето на договорот, рокот на кој договорот е склучен и бројот и датумот на решението за запишувањето во регистарот.

Сојузниот секретаријат за стопанство ќе им достави по еден примерок од регистрираниот договор на Народната банка на Југославија и на народната банка на републиката односно на народната банка на автономната покраина.

Член 7

Кон барањето за регистрација на договорот од член 1 на оваа уредба организацијата на здружениот труд ја поднесува следната документација:

1) нацрт на договорот склучен со странските договорачи, во четири примероци;

2) економско-техничко образложение;

3) дека со склучувањето на договорот се обезбедува освојување на рентабилно производство, засновано врз современи технички решенија;

4) дека е во можност навремено да обезбеди соодветна техничка опрема и стручни кадри за производството што е предмет на договорот, како и за неговото натамошно развивање;

5) мислење на Југословенскиот завод за стандардизација за тоа дека предметот на договорот е во согласност со југословенските стандарди и со типизацијата;

6) потврда од Управата за патенти дека предметот на договорот е заштитен и на кој начин;

7) потврда на Центарот за техничка и научна документација дека располага со документацијата за производствениите постапки што се предмет на договорот, како и дека организацијата на здружениот труд имала увид во таа документација.

Член 8

Одредбите на чл. 5 и 7 на оваа уредба не се однесуваат на прибавување на жигови и модели во странство.

Член 9

Договорот од член 1 на оваа уредба склучен со странско лице заради производство на предмети на вооружувањето или воена опрема, може да се склучи само врз основа на претходна согласност од Сојузниот секретаријат за народна одбрана и од Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Член 10

За извршување на обврските по договорите од член 1 на оваа уредба за деловно-техничка соработка, организацијата на здружениот труд обезбедува средства за плаќање согласно со прописите за надворешнотрговското и девизното работење.

Член 11

Организацијата на здружениот труд што склучила полноважен договор од член 1 на оваа уредба, е должна на Сојузниот секретаријат за стопанство и на народната банка на републиката односно на народната банка на автономната покраина на чија територија е седиштето на таа организација, најдоцна до 31 март тековната година за изминатата година да им достави годишен извештај за остварувањето на тој договор.

Член 12

Договорите од член 1 на оваа уредба, склучени до денот на влегувањето во сила на оваа уредба, можат да се извршуваат според прописите што важеле за тие договори.

Ако важењето на договорите од став 1 на овој член по истекот на договорниот рок се продолжи, тие договори мораат да се сообразат со одредбите на оваа уредба.

Измените и дополненијата на договорите од член 1 на оваа уредба по влегувањето во сила на оваа уредба се вршат во согласност со одредбите на оваа уредба.

Член 13

Сојузниот секретар за стопанство, по потреба, по прибавено мислење од надлежниот орган на републиката односно на автономната покраина, донесува поблиски прописи за примена на чл. 4 до 9 на оваа уредба.

Член 14

Со денот на влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи Наредбата за склучување договори за прибавување и отстапување на право на индустриска сопственост во странство и договори за деловно-техничка соработка со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 32/64).

Член 15

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр 21

31 јануари 1973 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедиќ, с. р.

72.

Врз основа на член 118 став 2 и член 142 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр 7/65). Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНА И ДОПОЛНЕНИЕ НА УРЕДБАТА ЗА ПОСЕБНИТЕ УСЛОВИ ЗА ВРШЕЊЕ НА РАБОТИТЕ НА АДМИНИСТРАЦИЈАТА ВО СОЈУЗНАТА УПРАВА И ЗА СТРУЧНОТО ОСПОСОБУВАЊЕ И УСОВРШУВАЊЕ НА РАБОТНИЦИТЕ ШТО ГИ ВРШАТ ТИЕ РАБОТИ

Член 1

Во Уредбата за посебните услови за вршење на работите на администрацијата во сојузната управа и за стручното оспособување и усовршување на работниците што ги вршат тие работи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 45/68) во член 22 став 2 по зборовите: „стручната способност“ записката и зборовите: „на начинот предвиден со оваа уредба“ се бришат

По став 2 се додава нов став 3, кој гласи:
„Проверувањето на стручната способност на работниците од став 2 на овој член се врши во сојузниот орган, а го врши комисија чии членови ги именува старешината на сојузниот орган.“

Член 2

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 25
31 јануари 1973 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедиќ, с. р.

73.

Врз основа на член 59 од Законот за девизно работење („Службен лист на СФРЈ“, бр. 36/72 и 71/72), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ДОЛГОРОЧНА ДЕЛОВНО-ТЕХНИЧКА СОРАБОТКА И ЗА ДОЛГОРОЧНА ПРОИЗВОДСТВЕНА КООПЕРАЦИЈА ПОМЕЃУ ДОМАШНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД

1. Како долгорочна деловно-техничка соработка и долгорочна производствена кооперација, во смисла на член 39 став 6 од Законот за девизно работење, се смета деловно-техничката соработка и кооперацијата помеѓу домашни организации на здружениот труд што се вршат врз основа на договор склучен, и тоа:

1) помеѓу производствени организации на здружениот труд кои врз основа на производствено-техничка соработка или кооперација се поврзани со меѓусебни испораки на компоненти, состојки, делови, склопови, потсклопови и полупроизводи;

2) помеѓу организации на здружениот труд што даваат угостителски услуги и производствени земјоделски организации на здружениот труд односно организации на здружениот труд на прехранбената индустрија, заради снабдување со прехранбени производи на организациите на здружениот труд што даваат угостителски услуги;

3) помеѓу организации на здружениот труд што се меѓусебно поврзани врз основа на договор за основање и финансирање на одредени стопански

капацитети и за нивното работење или врз основа на договор за заедничко основање и за работење на претпријатијата односно погоните;

4) помеѓу производствени организации на здружениот труд и организации на здружениот труд во областа на науките што се занимаваат со унапредување на дејностите и кои вршат пренесување (трансфер) на знаење и искуства во областите на техниката и технологијата, организацијата на производството и прометот и организацијата на работата и работењето;

5) помеѓу производствени организации на здружениот труд што меѓусебно се поврзани врз основа на договор за заедничко финансирање на научно-истражувачка работа, лабораториски испитувања или електронско-сметачки работи,

6) помеѓу организации на здружениот труд заради заедничко намирување на трошоците на претставништва и делегати во странство.

2. Како долгорочна деловно-техничка соработка и долгорочна производствена кооперација, во смисла на член 41 став 4 од Законот за девизно работење, се смета деловно-техничката соработка и кооперацијата помеѓу организациите на здружениот труд што се меѓусебно поврзани врз основа на договор за основање и финансирање на одредени стопански капацитети и работењето на тие капацитети или врз основа на договор за заедничко основање и за работење на претпријатија односно погони.

3. Како долгорочна деловно-техничка соработка и долгорочна производствена кооперација, во смисла на член 42 став 2 од Законот за девизно работење се смета деловно-техничката соработка и кооперацијата помеѓу домашни организации на здружениот труд што се вршат врз основа на договор склучен помеѓу производствени организации на здружениот труд кои врз основа на производствено-техничката соработка или кооперацијата се поврзани со меѓусебни испораки на компоненти, состојки, делови, склопови, потсклопови и полупроизводи.

4. Договорите од точ. 1 до 3 на оваа одлука мораат да бидат склучени на рок подолг од три години.

5. Договорите од точ. 1 до 3 на оваа одлука се регистрираат кај Сојузниот секретаријат за стопанство.

Организацијата на здружениот труд е должна три примероци на договорот од точ. 1 до 3 на оваа одлука да му достави на Сојузниот секретаријат за стопанство, заради регистрација.

Сојузниот секретаријат за стопанство нема да регистрира договор, ако договорот не е составен во согласност со одредбите на точ. 1 до 3 на оваа одлука.

По барањето за регистрација на договорот Сојузниот секретаријат за стопанство ќе донесе решение во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето.

Договорот кој не е регистриран не произведува правно дејство.

Одобрениот договор Сојузниот секретаријат за стопанство го запишува во посебен регистар.

Во регистарот се запишуваат: фирмите односно називите и седиштата на договорачите, предметот на договорот, денот на склучувањето на договорот, рокот на кој договорот е склучен и бројот и датумот на решението за запишувањето во регистарот.

Сојузниот секретаријат за стопанство еден примерок од регистрираниот договор ќе им достави на Народната банка на Југославија и на надлежниот орган за работите на стопанството на републиката односно автономната покраина заради евидентирање и контрола.

6. Организациите на здружениот труд што договорите за деловно-техничка соработка и кооперација која се смета како долгорочна ги склучиле пред влегувањето во сила на оваа одлука, се должни тие договори заради регистрација да му ги поднесат на Сојузниот секретаријат за стопанство во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

7. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1973 година.

Р. п. бр. 22
31 јануари 1973 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедиќ, с. р.

74.

Врз основа на член 37д став 2 од Законот за прометот на стоки и услуги со странство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/65, 28/66, 54/67, 15/71, 29/71 и 26/72), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА УТВРДУВАЊЕ И РАСПРЕДЕЛБА НА ГЛОБАЛНАТА ДЕВИЗНА КВОТА ЗА ПЛАЌАЊЕ НА УВОЗОТ НА СУРОВИНИ И ДРУГИ РЕПРОДУКЦИОНИ МАТЕРИЈАЛИ ЗА 1973 ГОДИНА — НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД ШТО СЕ ЗАНИМАВААТ СО НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ

1. За увозот на сировини и други репродукциони материјали за потребите на сопственото производство и за извоз, на организациите на здружениот труд што се занимаваат со научноистражувачка и развојна дејност (во натамошниот текст: институти) чие својство на правно лице е запишано во регистарот на организациите на здружениот труд, за 1973 година им се утврдува глобалната девизна квота во износ од 34.000.000 динари во девизи што се од значење за одржување на ликвидноста во меѓународните плаќања.

2. Распределбата на девизите од точка 1 на оваа одлука институти ја вршат договорно во рамките на соодветната групација на организациите на здружениот труд внатре во Стопанската комора на Југославија.

При распределбата на износите и видовите на девизите од став 1 на оваа точка, како критериум за распределба на девизите ќе се земе извозот извршен во 1972 година во однос на извозот извршен во 1971 година на пазари на кои се остваруваат девизи од значење за одржување на ликвидноста во меѓународните плаќања и производството остварено во тие години.

Покрај критериумите од став 2 на оваа точка, при распределбата на девизите можат да се земат предвид и други критериуми кои, во рамките на групацијата, договорно ќе ги утврдат институти.

По извршената распределбата на износот на глобалната девизна квота врз одделни институти, Стопанската комора на Југославија му доставува извештај за извршената распределба, со соодветната документација, на Сојузниот секретаријат за надворешна трговија.

3. Сојузниот секретаријат за надворешна трговија, врз основа на постигнатиот договор од точка 2 на оваа одлука, во рок од 15 дена од денот на приемот на извештајот од Стопанската комора на Југославија, на секој институт ќе му издаде решение за височината на средствата на глобалната девизна квота што му припаѓа.

4. Ако институти во рамките на Стопанската комора на Југославија не постигнат договор за распределба на износот на девизите од точка 2 на оваа одлука, распределбата ќе ја изврши Сојузниот секретаријат за надворешна трговија, во согласба со Сојузниот секретаријат за стопанство, по претходно прибавено мислење од Стопанската ко-

мора на Југославија, во рок од 30 дена од денот на приемот на тоа мислење.

5. Неискористените средства на глобалната девизна квота за 1973 година можат да се користат во наредната година.

6. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 23
31 јануари 1973 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедиќ, с. р.

75.

Врз основа на член 3 став 2 од Законот за компензациите на производителите на вештачки ѓубриња („Службен лист на СФРЈ“, бр. 71/72), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗНОСОТ И УСЛОВИТЕ ЗА ДАВАЊЕ КОМПЕНЗАЦИЈА НА ИМЕ РАЗЛИКА ВО ЦЕНАТА НА ВЕШТАЧКИТЕ ЃУБРИЊА

1. На организациите на здружениот труд што произведуваат или увезуваат вештачки ѓубриња им се одобрува компензација за вештачките ѓубриња продадени и испорачани на следните купувачи:

1) на организациите на здружениот труд што се занимаваат со земјоделство, шумарство, мелиорација на шумски и планински пасишта, со заштита на земјишта од порои и ерозија и со одгледување на риби во слатководни рибници — за количините набавени за тие дејности, ако ги вршат сами или во кооперација со индивидуални земјоделски производители;

2) на организациите на здружениот труд што вршат огледи со ѓубриња и нџолуваат односно оспособуваат кадри во земјоделството и шумарството — за количините потребни за изведување на огледи или настава;

3) на организациите на здружениот труд — за количините набавени за понатамошна продажба на купувачите од одредбите под 1 и 2 на оваа точка и на индивидуалните земјоделски производители, под услов при формирањето на малопродажната цена на ѓубрињата врз набавната цена да ја засметаат пропишаната маржа;

4) на индивидуалните земјоделски производители — ако организациите што произведуваат вештачки ѓубриња, вештачките ѓубриња им ги продаде по цените формирани според важечките прописи за цените и маржите.

2. Компензацијата од оваа одлука се одобрува за еден килограм активна хранлива материја, во следните износи:

Динари

1) кај азотните ѓубриња од домашно производство — за 1 kg активна хранлива материја N 0,75

2) кај фосфорните ѓубриња од домашно производство — за 1 kg активна хранлива материја P₂O₅ 0,67

3) кај мешани и комплексни ѓубриња од домашно производство — за 1 kg активна хранлива материја N 0,75
P₂O₅ 0,67

3. Количината на активната хранлива материја за која се дава компензација се утврдува врз основа на важечките прописи за југословенските стандарди, односно прописите за состојките и другите особини на вештачките ѓубриња и за испитувањето на тие ѓубриња.

Компензацијата за 1 kg активна хранлива материја по поодделни видови ѓубриња од точка 2 на оваа одлука се одобрува под услов продажната цена на производителот на ѓубрињата одобрена на купувачите од точка 1 на оваа одлука да се намали за износот на компензацијата од точка 2 на оваа одлука и да се пресмета франко натоварено во вагон на железничката станица или во фабриката на производителот односно во нејзин погон, или во камион во фабриката на производителот, или франко натоварено во брод односно шлеп во пристаништето на производителот.

4. За вештачки ѓубриња од увоз компензацијата се дава за ѓубрињата наведени во точка 2 на оваа одлука односно за слични на нив вештачки ѓубриња, според содржината на активната хранлива материја во вештачките ѓубриња.

Компензацијата за вештачките ѓубриња од став 1 на оваа точка се одобрува во височина на разликата помеѓу набавната цена на вештачките ѓубриња франко југословенската граница или CIF југословенска лука (во која се содржани одредените видови и височината на трошоците) зголемени за трошоците од границата односно луката до истоимената станица на купувачот, освен за трошоците на возарината, — и одобрената продажна цена на тие или на слични вештачки ѓубриња од домашно производство намалена за износот на компензацијата во смисла на точка 2 од оваа одлука.

Компензацијата од став 2 на оваа точка не може да биде поголема од компензацијата што се дава за единица активна хранлива материја за соодветни вештачки ѓубриња од домашно производство.

Пресметувањето и исплатувањето на разликата од став 2 на оваа точка ги врши Службата на општественото книговодство.

5. Компензацијата од точка 2 на оваа одлука се исплатува само за вештачките ѓубриња кои според својот квалитет им одговараат на важечките прописи за југословенските стандарди или на прописите за квалитетот односно за состојките и на другите особини на вештачките ѓубриња.

6. Корисникот на компензацијата што поднесува барање за компензација во смисла на одредбите на точ. 1 и 4 од оваа одлука, е должен во фактурата да назначи дека поднесол барање за компензација.

7. Со парична казна до 10.000 динари ќе се казни за прекршок организацијата на здружениот труд што ќе оствари компензација за количина на вештачки ѓубриња за која компензацијата веќе е остварена, или организацијата на здружениот труд што не ќе постапи во смисла на одредбата на точка 6 од оваа одлука.

Со парична казна до 10.000 динари ќе се казни за прекршок организацијата на здружениот труд или друго правно лице кое вештачките ѓубриња купени по цена намалена за износот на компензацијата според оваа одлука, ќе ги продаде за цели противни на одредбите на точка 1 од оваа одлука.

За прекршок од ст. 1 и 2 на оваа точка ќе се казни со парична казна до 1.000 динари и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друго правно лице.

8. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 24

31 јануари 1973 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедиќ, с. р.

76.

Врз основа на член 52, во врска со член 37 од Законот за прометот на стоки и услуги со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 27/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/65, 28/66, 54/67, 15/71, 29/71 и 26/72), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ВРШЕЊЕ НА КОМПЕНЗАЦИОНИ РАБОТИ СО СТРАНСТВО

1. Плаќањето на увезени стоки и услуги со извоз на одредени стоки и услуги се врши според одредбите на оваа одлука (компензациони работи).

2. Компензациони работи организациите на здружениот труд, запишани во регистарот кај окружниот стопански суд за вршење на надворешнотрговски промет, вршат само по исклучок и по посебно одобрение од Народната банка на Југославија.

3. Народната банка на Југославија може да одобри компензациона работа, ако плаќањето на увозот по таа работа се врши во согласност со Законот за девизно работење („Службен лист на СФРЈ“, бр. 36/72 и 71/72).

4. По исклучок од одредбата на точка 3 од оваа одлука, Народната банка на Југославија, само во исклучителни случаи, може да одобри компензациона работа и за увоз на стоки кој се врши над ограничувањата пропишани за односниот вид стоки освен за стоки за кои е пропишано да се увезуваат по основ на стоквен контингент, девизен контингент, или дозвола, ако плаќањето му се врши на странски соговорувач од земја во која продажбата на југословенски стоки е посебно ограничена, или ако инаку значително е ограничена можноста за пласирање на одделни домашни стоки во Југославија или во странство.

Пред одобрувањето на компензационата работа од став 1 на оваа точка, Народната банка на Југославија ќе прибави мислење за исполнување на условите од тој став. Мислењето го даваат, во согласност со насоките на Сојузниот извршен совет, Сојузниот секретаријат за надворешна трговија и Сојузниот секретаријат за стопанство.

5. При извоз на стоки по компензационата работа од точка 4 на оваа одлука не се применуваат одредбите на член 39 од Законот за девизно работење и на член 37в од Законот за прометот на стоки и услуги со странство.

6. Народната банка на Југославија одобрува и компензациони работи во кои учествуваат повеќе организации на здружениот труд со пошироки листи за извоз и увоз, ако се исполнети условите од точ. 3 и 4 на оваа одлука, со тоа што за компензационата работа од точка 4 на оваа одлука дава одобрение на предлог од Сојузниот секретаријат за надворешна трговија и од Сојузниот секретаријат за стопанство.

7. Народната банка на Југославија, по потреба, дава технички упатства за поднесување на барање за одобрување на компензациона работа и за документацијата кон тоа барање.

8. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за вршење поединечни компензациони и глобални компензациони работи со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 48/67).

9. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 26

31 јануари 1973 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедиќ, с. р.

77.

Врз основа на член 37д став 2 од Законот за прометот на стоки и услуги со странство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/65, 28/66, 54/67, 15/71, 29/71 и 26/72), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ИЗНОСОТ НА ДЕВИЗИТЕ ЗА ПЛАЌАЊЕ НА УВОЗОТ НА РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ ЗА ОДРЕДЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД

1. На организациите на здружениот труд што вршат работи на застапување на странски фирми и држат консигнациони складови им се утврдува глобалната девизна квота за плаќање на увозот на резервни делови заради нивна продажба од консигнациони складови за динари, и тоа:

1) на организациите на здружениот труд што вршат работи на застапување на странски фирми и држат консигнациони складови на моторни возила — 80% од наплатената провизија од продадените моторни возила и резервни делови, со тоа што увезените резервни делови платени со девизи од оваа одлука, во вредност од 50% да ги продадат на организациите на здружениот труд што вршат поправка и сервисирање на моторни возила;

2) на другите организации на здружениот труд што вршат работи на застапување на странски фирми и држат консигнациони складови — 30% од наплатената провизија за извршените услуги на застапување на странски фирми.

2. Народната банка на Југославија, по потреба, донесува технички упатства за примена на оваа одлука.

3. Оваа одлука ќе се применува на девизниот прилив по основ на застапничка провизија остварен почнувајќи од 1 јануари 1973 година.

4. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 27

31 јануари 1973 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедиќ, с. р.

78.

Врз основа на член 36, во врска со член 44 од Законот за девизно работење („Службен лист на СФРЈ“, бр. 36/72 и 71/72), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА РАСПОЛАГАЊЕТО СО ДЕВИЗИТЕ ВО ТЕКОТ НА ИЗВЕДУВАЊЕТО НА ИНВЕСТИЦИОНИ РАБОТИ ВО СТРАНСТВО, ЗА ПРЕСМЕТУВАЊЕТО НА ТРОШОЦИТЕ НА РАБОТЕЊЕТО И ЗА УТВРДУВАЊЕТО НА ДОБИВКАТА

1. Организацијата на здружениот труд што изведува инвестициони работи во странство, за време на траењето на овие работи слободно располага за потребите на изведувањето на тие работи со девизите што произлегуваат.

1) од аванси примени врз основа на договор склучен со странски содоговорувач;

2) од износи наплатени во текот на работите од странски содоговорувачи;

3) од средства на девизните кредити;

4) од девизи со кои слободно располага.

2. Девизите од точка 1 на оваа одлука се држат на посебна девизна сметка кај овластената банка за секоја склучена работа, односно, врз основа на посебно одобрение од Народната банка на Југославија, — на сметка кај странски банки.

3. Девизите што се наоѓаат на посебна сметка кај овластената банка организацијата на здружениот труд може да ѝ ги продаде на овластената банка со право да ги купи повторно за потребите на изведувањето на инвестициони работи во странство.

Девизите на посебната сметка кај овластената банка, организацијата на здружениот труд може да ги употреби и за привремено финансирање на други работи во странство, но само до завршувањето на работите на објектот за чија изградба тие средства се прибавени.

4. Ако инвестиционите работи се изведуваат преку градилишта (погони) во странство со самостојна пресметка, таквиот погон, за сето време на работата во странство, ги плаќа со девизи купените стоки и вршените услуги од матичното претпријатие и од други организации на здружениот труд во Југославија, издатоците во динари и девизи што за негова сметка се извршени во Југославија и во странство, како и сразмерниот дел на општите трошоци на матичното претпријатие.

Ако инвестиционите работи не се изведуваат во странство преку градилишта (погони), сите динарски и девизни трошоци и други издатоци што матичното претпријатие ги имало во врека со тие работи го товарат девизниот прилив по односната работа.

5. Организацијата на здружениот труд што изведува инвестициони работи во странство е должна да обезбеди евиденција и документација од која ќе може да се утврди нејзиното материјално-финансиско работење во странство за секоја склучена работа и финансиски резултат по секоја склучена работа за инвестиционите работи во странство.

6. Погонот во странство е должен да пресметува амортизација на сите основни средства со кои ги изведува работите во странство. Средствата на пресметаната амортизација погонот може да ги користи за набавка на нова опрема потребна за изведување на работите или да ѝ го дозначи на посебна сметка на матичното претпријатие кај овластената банка. Матичното претпријатие може да ги користи овие средства во целост за намените предвидени во член 41 од Законот за девизно работење.

Одредбата на став 1 од оваа точка се применува и врз девизите остварени со продажба во странство на основни средства што погонот ги добил од матичното претпријатие.

7. Организациите на здружениот труд што инвестициони работи во странство изведуваат преку погони, составуваат годишни пресметки за извршените работи во странство. Годишните пресметки се составуваат на образецот „Биланс на успехот на претпријатието во странство од 1 јануари до 31 декември 197... година“ и на образецот „Биланс на состојбата на претпријатието во странство на 31 декември 197... година“. Организациите на здружениот труд од искажаната добивка за односната година можат да користат до 50% за целите од член 39 на Законот за девизно работење.

Организацијата на здружениот труд по привремените годишни пресметки на погоните во странство, ако работите ги изведува преку погони, односно по привремените месечни пресметки, ако работите не ги изведува преку погони, може да користи 50% од искажаната добивка за таа година односно за тој месец, за целите од член 39 на Законот за девизно работење.

Организацијата на здружениот труд девизите од ст. 1 и 2 на оваа точка може да ѝ ги продаде на

овластената банка со право да ги купи повторно од овластената банка.

8. По завршувањето на работите на погоните во странство, матичното претпријатие е должно да изврши конечна пресметка за тие работи и утврдена добивка остварена во странство со изведување на тие работи да ја внесе во Југославија во рок од 90 дена од денот на завршувањето на работите.

Како ден на завршување на работите се подразбира денот на конечната пресметка на работите со инвеститорот согласно со договорот.

При донесувањето на завршната сметка, матичното претпријатие ќе ги земе предвид сите средства што се наоѓаат на посебната сметка во Југославија и во странство и целокупниот имот на погонот во странство кој останал откако погонот ги намирал сите обврски според прописите на земјата во која се изведувани работите. Сите девизни средства по завршувањето на работите односно по престанокот на работата на погонот во странство, матичното претпријатие е должно да ги внесе во Југославија во рок од 90 дена од денот на завршувањето на работата, а гарантните депозити — во рок од 60 дена по истекот на гарантниот рок.

9. По исклучок од точка 8 на оваа одлука, организацијата на здружениот труд може да задржи дел од добивката во странство и да ја користи за финансирање на други свои погони во странство и за други плаќања, под услов за тоа да добие одобрение од Народната банка на Југославија.

10. По исклучок од одредбите на оваа одлука, организацијата на здружениот труд што во странство врши инвестициони работи во вид на истражувачки геолошки, рударски, хидротехнички и слични работи во свое име и за своја сметка, за потребите на својот погон што ги изведува тие работи може да праќа стоки, да врши услуги, да плаќа стоки или услуги и да врши други плаќања без внесување во Југославија на нивната девизна противвредност. Овие издатоци, како и соодветната амортизација на основните средства отстапени на погонот или купени во земјата или во странство за тие работи, организацијата на здружениот труд е должна посебно да ги искаже во своето книговодство.

Ако по окончавањето на работите од став 1 на оваа точка организацијата на здружениот труд пристапи кон експлоатација на природно богатство, средствата што ги вложила во истражувачките работи ќе се сметаат како нејзин влог во девизи во работењето на странското претпријатие што ќе ја врши експлоатацијата. Во случај на отстапување на правото на експлоатација на друго претпријатие, организацијата на здружениот труд е должна девизите остварени на тој начин да ги внесе во Југославија и да ги пресмета во смисла на оваа одлука.

11. Ако во изведувањето на инвестиционите работи во странство учествуваат повеќе организации на здружениот труд (кооперанти) и ако по завршувањето на тие работи и по донесувањето на завршната сметка се искаже добивка односно загуба, добитката ќе се подели а загубата ќе се покрие на начин предвиден во договорот склучен помеѓу кооперантите.

12. Технички упатства за спроведување на оваа одлука дава Народната банка на Југославија.

13. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1973 година.

Р. п. бр. 28

31 јануари 1973 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедиќ, с. р.

79.

Врз основа на член 37 од Законот за прометот на стоки и услуги со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 27/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/65, 28/66, 54/67, 15/71, 29/71 и 26/72), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА СТОКОВНАТА РАЗМЕНА СО ЗЕМЈИТЕ СО КОИ СЕ СКЛУЧЕНИ СПОГОДБИ ЗА ПЛАЌАЊЕ ПО ПАТ НА КЛИРИНГ

1. Заради обезбедување на извршувањето на билатералните трговски и други економски спогодби со земјите со кои се склучени спогодби за плаќање по пат на клиринг (во понатамошниот текст: клириншките земји), организациите на здружениот труд пред склучувањето на работата на извоз на стоки во тие земји, како и пред изведувањето на инвестиционите работи во тие земји, од Сојузниот секретаријат за надворешна трговија прибавуваат согласност за извоз на одделни стоки односно за изведување на инвестициони работи.

Сојузниот секретаријат за надворешна трговија може да даде согласност и за извоз на одделни групи стоки односно за изведување на инвестициони работи, како и за извоз на стоки односно за изведување на инвестициони работи во одреден период (глобална согласност). Во тој случај организациите на здружениот труд таквите стоки ги извезуваат односно таквите инвестициони работи ги извезуваат без прибавување на согласноста од став 1 на оваа точка.

2. Согласноста од точка 1 на оваа одлука Сојузниот секретаријат за надворешна трговија ја дава во согласност со склучените стоковни листи, со движењето на увозот на стоките и со остварувањето на плаќањата и наплатувањата со односната клириншка земја.

3. Давањето на согласноста за извоз на одделни стоки во клириншките земји Сојузниот секретаријат за надворешна трговија може да го обуслови со обврската на организацијата на здружениот труд од клириншките земји да увезе одредена количина други стоки односно одредена количина исти или други стоки да извезе во други земји.

Сојузниот секретаријат за надворешна трговија во случаите во кои повеќе организации на здружениот труд во исто време поднесуваат барање за согласност за извоз на исти стоки, ќе им дава предимство на оние организации на здружениот труд кои повеќе увезуваат од клириншките земји односно кои повеќе извезуваат и во други земји (подрачја).

4. Одредбите на оваа одлука за давање согласност за извоз се применуваат и врз извозот на стоки кој во клириншките земји се врши над количините од стоковните листи, како и на извозот на стоки кој во клириншките земји се врши надвор од стоковните листи.

5. Организациите на здружениот труд што извезуваат стоки во клириншките земји се договараат во рамките на Стопанската комора на Југославија за извозот на стоките во тие земји, придржувајќи се кон критериумите од точка 3 на оваа одлука, како и кон другите критериуми за кои тие во рамките на групацијата на Стопанската комора на Југославија ќе се договорат. Заедничкиот предлог за давање согласност за извоз на стоки во клириншките земји тие организации му го доставуваат на Сојузниот секретаријат за надворешна трговија.

6. Давањето на согласност за извоз на одредени стоки според точка 5 на оваа одлука Сојузниот секретаријат за надворешна трговија може да го обуслови со обврска на односните организации на здружениот труд од клириншките земји да увезат одредена количина други стоки односно одредена

количина исти или други стоки да извезат во други земји. Заедничкиот предлог за преземените обврски за увозот од клириншките земји односно за извозот на други подрачја организациите на здружениот труд, заедно со предлогот за давање согласност за извоз на стоките, му го доставуваат на Сојузниот секретаријат за надворешна трговија.

7. Организациите на здружениот труд — извозници и организациите на здружениот труд — увозници, кои извоз односно увоз вршат од клириншките земји, можат да склучуваат спогодби за заедничко урамнотежување на наплатувањата и плаќањата по извозот и увозот.

При издавањето на согласност Сојузниот секретаријат за надворешна трговија ќе им даде предимство на организациите на здружениот труд — извозници од став 1 на оваа точка.

8. Ако, во смисла на точка 3 став 1 и точка 6 на оваа одлука, на организацијата на здружениот труд ѝ се дава согласност за извоз на стоки под услов да увезе одредени количини други стоки од клириншките земји, односно одредена количина исти или други стоки да извезе во други земји, Сојузниот секретаријат за надворешна трговија давањето на согласност за извоз на стоки во клириншките земји може да го обуслови со обврската на организацијата на здружениот труд да поднесе потврда од банката дека откупила девизи за увоз на одредени количини други стоки од клириншките земји.

Ако на организацијата на здружениот труд ѝ е дадена согласност за извоз на стоки под услов да извезе одредена количина стоки во други земји, а организацијата на здружениот труд не го изврши тој извоз, овластената банка односно народната банка на републиката или на автономната покраина на таа организација на здружениот труд за делот на неизвршениот извоз односно за делот на неостварениот девизен прилив, ќе ѝ ги намали девизните средства односно правата на девизите со кои организацијата на здружениот труд располага.

9. Сојузниот секретаријат за надворешна трговија може да ѝ даде согласност на Народната банка на Југославија да прифаќа пријави за склучена работа на увозот на одделни стоки од одредените клириншки земји само ако е веќе договорен извоз на одредени домашни стоки во односните клириншки земји.

10. Организациите на здружениот труд се должни на Сојузниот секретаријат за надворешна трговија да му достават примерок на пријавата за секоја склучена работа на увозот од одделна клириншка земја.

11. Сојузниот секретаријат за надворешна трговија им дава согласност на организациите на здружениот труд што вршат извоз на стоки во клириншките земји врз основа на договорите за долгорочна производствена кооперација склучени врз основа на прописите што ја регулираат долгорочната производствена кооперација со странство, во согласност со тие договори.

12. Сојузниот секретар за надворешна трговија ги прописува, по потреба, начинот и постапката за поднесување на барања за давање согласност за извоз на стоки и за изведување на инвестициони работи според одредбите на оваа одлука, како и постапката за доставување пријави за склучените работи на увозот на стоки.

13. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р п бр 29
31 јануари 1973 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедиќ, с. р.

80.

Врз основа на член 72 од Законот за печатот и за другите видови информации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 45/60 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/65), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЗАБРАНА НА ВНЕСУВАЊЕТО И РАСТУРАЊЕТО НА ВЕСНИКОТ „THE DAILY TELEGRAPH“

Се забранува внесувањето во Југославија и растурањето на весникот „The Daily Telegraph“ број 36589 од 6 јануари 1973 година, кој излегува на англиски јазик во Лондон.

Бр. 650-1-32/236
19 јануари 1973 година
Белград

Сојузен секретар
за внатрешни работи,
Лука Бановиќ, с. р.

81.

Врз основа на член 4 став 1 и член 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ЗАЕДНИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ НА ШИНСКИ ВОЗИЛА

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Кочница на збиен воздух за железнички возила. Челна славина на воздушни водови:

— Диспозиција	— — — —	JUS P.G5.110
— Кукиште	— — — —	JUS P.G5.111
— Капак	— — — —	JUS P.G5.112
— Голем и мал гумен затинач	— — — —	JUS P.G5.113
— Прирабница	— — — —	JUS P.G5.114
— Чеп на славина	— — — —	JUS P.G5.115
— Тулјак	— — — —	JUS P.G5.116
— Рачичка	— — — —	JUS P.G5.117
— Пружина	— — — —	JUS P.G5.118

и испорака — — — — — JUS P.G5.903

Кочници на збиен воздух:
— Спојница за воздушни водови.

Диспозиција на склоп — — — — JUS P.G5.120

— Глава на спојница на воздушен вод на автоматска кочница. Облик и мерки — — — — JUS P.G5.121

— Приклучок на цреводот на спојница на воздушни водови на кочница Облик и мерки — — — JUS P.G5.122

— Опфатница на цреводот на спојница на воздушните водови на кочница — — — — — JUS P.G5.123

— Глава на спојница на напојниот вод на кочница. Облик и мерки — — — — — JUS P.G5.124

— Спојница на воздушните водови на кочница Склоп. Технички услови за изработка и испорака — JUS P.G5.901

— Глава и приклучок на спојница на воздушни водови на кочница. Технички услови за изработка и испорака — — — — — JUS P.G5.902

2. Југословенските стандарди од точка 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенските стандарди од точка 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 мај 1973 година.

Бр. 21-130/1

9 јануари 1973 година

Белград

Директор на
Југословенскиот завод
за стандардизација,
Милан Крајновиќ, с. р.

82.

Врз основа на член 4 став 1 член 25 став 4 и член 29 став 1 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ЛЕАНО ЖЕЛЕЗО

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Сив лив со ламеларен графит — JUS C.J2.020

Механички испитувања на метали. Земање мостри за испитување со затегање и свиткување на сив лив со ламеларен графит — — — — — JUS C.A4.012

Механички испитувања на метали. Испитување со затегање на сив лив со ламеларен графит — — — — — JUS C.A4.013

Механички испитувања на метали. Испитување со свиткување на сив лив со ламеларен графит — — — — — JUS C.A4 014

2. Југословенските стандарди од точка 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенските стандарди од точка 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 мај 1973 година

4. Престануваат да важат следните југословенски стандарди:

Сив и тврд лив — — — — — JUS C.B2 020

донесен со Решението за југословенските стандарди за конструкциони челици, челични полуфабрикати и леано железо („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/58).

Механички испитувања на метали. Земање мостри за испитување на сив лив со затегање и свиткување — — JUS C.A4.012

Механички испитувања на метали. Испитување на сив лив со затегање JUS C.A4 013

Механички испитувања на метали. Испитување на сив лив со свиткување — — — — — JUS C.A4 014

донесени со Решението за југословенските стандарди за темпериран лив и за испитување на сив и темпериран лив („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 47/58).

5. Југословенските стандарди од точка 4 на ова решение престанува да важат на 1 мај 1973 година.

Бр. 04-137/1

9 јануари 1973 година

Белград

Директор
на Југословенскиот
завод за стандардизација,
Милан Крајновиќ, с. р.

83.

Врз основа на член 4 став 1 и член 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ЧЕЛИЧНИ ЦЕВКИ БЕЗ РАБ

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесува југословенскиот стандард:

Челични цевки без раб. Облик и мерки — — — — — JUS C.B5 221

2. Југословенскиот стандард од точка 1 на ова решение е објавен во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенскиот стандард од точка 1 на ова решение е задолжителен и влегува во сила на 1 мај 1973 година.

Бр. 04-136/1

9 јануари 1973 година

Белград

Директор на
Југословенскиот завод
за стандардизација,
Милан Крајновиќ, с. р.

84.

Врз основа на член 4 став 1 и член 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ЧЕЛИЧНИ ЦЕВКИ СО РАБ

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Челични цевки со раб од нелегирани и нисколегирани челици, за цевни водови, садови и апарати:

— Цевки за општа примена. Технички услови за изработка и испорака — — — — — JUS C.B5 025

— Цевки од пропишан квалитет. Технички услови за изработка и испорака — — — — — JUS C.B5.026

— Челични цевки со раб. Облик и мерки — — — — — JUS C.B5.240

2. Југословенските стандарди од точка 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенските стандарди од точка 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 мај 1973 година.

Бр 04-134/1

9 јануари 1973 година

Белград

Директор
на Југословенскиот
завод за стандардизација,
Милан Крајновиќ, с. р.

85.

Врз основа на член 4 став 1 и член 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ПОСТРОЈКИ НА ГОРНИ СТРОЈ ЗА ШИНСКИ СООБРАКАЈ**

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесува југословенскиот стандард:

Низок колосечен одбојник за завршни индустриски и лучни колосеци.
Облик и мерки — — — — — JUS P.B9.020

2. Југословенскиот стандард од точка 1 на ова решение е објавен во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенскиот стандард од точка 1 на ова решение е задолжителен и влегува во сила на 1 мај 1973 година.

Бр. 21-132/1

9 јануари 1973 година

Белград

Директор на
Југословенскиот завод
за стандардизација,
Милан Крајновиќ, с. р.

86.

Врз основа на член 4 став 1 и член 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ЧЕЛИЦИ ЗА СИНЦИРИ**

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесува југословенскиот стандард:

Челици за синцири тркалезни.
Технички прописи за изработка и испорака — — — — — JUS C.BO 507

2. Југословенскиот стандард од точка 1 на ова решение е објавен во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенскиот стандард од точка 1 на ова решение е задолжителен и влегува во сила на 1 мај 1973 година.

Бр. 04-135/1

9 јануари 1973 година

Белград

Директор
на Југословенскиот
завод за стандардизација,
Милан Крајновиќ, с. р.

87.

Врз основа на член 4 став 1 и член 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИЕ СТАНДАРДИ ЗА ШИНСКИ ВОЗИЛА**

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Шински возила од нормален колосек. Осни склопови на патнички и товарни коли. Технички услови за изработка и испорака — — — — — JUS P.F2.010

Железнички коли од нормален колосек. Прстено цилиндричновалчесто лежиште. Склоп — — — — — JUS P.F7.060

Железнички коли од нормален колосек. Прстено цилиндричновалчесто лежиште. Технички услови за изработка и испорака — — — — — JUS P.F7.915

Железнички електровлечни возила. Електродинамичка кочница. Основни прописи — — — — — JUS P.G0.012

Железнички возила. Кочници со голема сила за брзи патнички возови. Основни прописи — — — — — JUS P.G0.015

Затворени товарни коли. Бочна повлекувачка врата. Облик и мерки на заменливост — — — — — JUS P.P2.010

2. Југословенските стандарди од точка 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенските стандарди од точка 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 мај 1973 година.

Бр 21-133/1

9 јануари 1973 година

Белград

Директор
на Југословенскиот
завод за стандардизација,
Милан Крајновиќ, с. р.

88.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/72 и 35/72), претставниците на производството и претставниците на потрошувачката склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА ОДРЕДЕНИ САГИ

1. Претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите на 21 декември 1972 година склучија и потпишаа спогодба за промена на затечените цени за одредени саги, со тоа што производителските организации на здружениот труд своите постојни продажни цени за тие производи да можат да ги зголемат, така што највисоката продажна цена да изнесува, и тоа за:

саги ROF	-50 (SRF)	3,51	динари за 1 килограм
саги ROF	-57 (FEF)	3,58	„ „ „
саги ROF	-58 (HAF)	3,84	„ „ „
саги COLOREX		4,85	„ „ „
саги ROF -II		3,15	„ „ „

при постојните услови на продажбата.

2. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени со решение бр. 7/1 од 29 јануари 1973 година.

3. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставник на производителите:

ИНА — Кутина.

Претставници на купувачите-потрошувачи:

Сава — Крањ, Тигар — Пирот, Борово — Борово, Рекорд — Раковица, „Милоје Закиќ“ — Крушевац и Кемиски комбинат — Загреб.

НАЗНАЧУВАЊА И РАЗРЕШУВАЊА

Врз основа на член 43 став 3 од Законот за организацијата и делокругот на сојузните органи на управата и на сојузните организации („Службен лист на СФРЈ“, бр. 32/71, 54/71 и 67/72), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ПОВТОРНО НАЗНАЧУВАЊЕ НА ПОМОШНИК-ДИРЕКТОР НА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ ЗАВОД ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈА

За помошник-директор на Југословенскиот завод за стандардизација повторно се назначува инж. Душан Зоговиќ, помошник-директор на овој Завод.

Б. бр. 2

17 јануари 1973 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедиќ, с. р.

ОДЛИКУВАЊА

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 4 и член 4 од Законот за одликувањата одлучува да се одликуваат за особени заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува за општиот напредок на земјата

Од сојузните организации

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Капор Чедомир;

за особени заслуги на делото ширење на братството и единството меѓу нашите народи

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Лотвин Лазар;

за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Шотра Миленко, Томов Реља;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Ивановиќ Миодраг, Кондиќ Милорад, Митрашиновиќ Милан, Николић Славољуб, Стојановиќ Бурђе, Стојановиќ Никола;

за примерно залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Рајшиќ Љубан;

Од СР Босна и Херцеговина

по повод педесет години од постоењето и работата, а за истакнати заслуги за развивањето на спортот и за приспособувањето и воспитувањето на членството и симпатизерите на клубот во духот на прогресивните идеи, за масовното учество и за придонесот во Народноослободителната борба и за ширењето на братството и единството меѓу нашите народи

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Фудбалскиот клуб „Вележ“, Мостар;

за особени заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува за општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Врховац Милан;

за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЦРВЕНО ЗНАМЕ

Милаковиќ Милош;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Брењо-Еремић Мирјана, Гаковић Душан, Тихић д-р Смаил;

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Бешчелија Фахро, Хусетовић Хусеин, Липничевић Фадил, Луцић Анто;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Авдић Фадил, Донић-Дробњак Радмила, Кадиф Хусеин, Куносић Ахмет, Леви Исо, Марић Мијо, Шимић Андрија;

за примерно залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Павловић Спасоје;

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Гламочић Анђелко, Шестак-Дитрих Марија;

Од СР Црна Гора

за особени заслуги и придонес во ширењето на напредните идеи во текот на Народноослободителната борба, како и во известувањето на граѓаните и задвижувањето на општествената активност во комуната, со што е сторен придонес за социјалистичкиот развиток на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Локалниот лист „Слобода“, Иванград;

за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

Калезић Ђорђе;

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Бурановић Веселин;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Баковић Баћо, Богетић Блажо, Булатовић Велимир, Чаловић Велимир, Ивановић Иво, Ковачевић Предраг, Масловар Илија, Мрваљевић Стеван, Пасковић Грација, Перовић Данило, Перовић Љубомир, Петричевић Грација, Раичевић Светозар, Станић Душан, Трипковић др Божидар, Влаховић Рајко, Вучуровић Петар, Вулековић Војислав;

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Ђоковић Никола, Ковачевић Милутин, Ракочевић Мојсије;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Аптовић-Љубичић Божана, Балетић Божо, Бавовић Баћо, Булатовић Милутин, Булатовић Влајко, Дељанин Мујо, Ђедовић Павле, Ђоновић Јован, Ђурђић Петар, Ђуришић Драгољуб, Ђуровић Милисав, Губеринић Милан, Илић-Самарчић Босиљка, Јанкевић Милорад, Кривокапић Душан, Куљача Марко, Лакић Спасоје, Марић Јово, Марковић Симо, Милошевић Миливоје, Мартиновић Светислав, Мрдак Душан, Николић Михаило, Олевић Адем, Пајевић Станко, Пулетић Рајко, Радоичић Радован, Радовић Мирко, Шћепановић Илија, Тодоровић Панто, Томашевић-Шуковић Даринка, Злоковић-Дабиновић Ана;

за особени заслуги на делото ширење на братството и единството меѓу нашите народи

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Чаловић Душан, Дедић Јован, Ђоковић Милорад, Ђоковић Никола, Ђеневевић Бајрам, Међикукић Борислав, Вучетовић Хасан, Вујачић Ђорђе;

за покажана лична храброст во борбата против непријателот за ослободување на земјата

СО ОРДЕН ЗА ХРАБРОСТ

Ђаковић Никола;

за примерно залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Бајовић Станко, Балић Милорад, Балидемић Зефир, Бојић Манојле, Бојић Милутин, Брајовић Милена, Булатовић Мирко, Дарић Младен, Драшковић Миладин, Дрљевић Љубомир, Гардашевић Марко, Копривица Аким, Марић Славко, Рајковић Томислав, Мошков Станица, Ракочевић Светозар, Симић Предраг, Стојановић Миливоје, Шћепановић-Зекровић Олга, Жукић Туфик;

Од СР Хрватска

за истакнати заслуги за развивањето на спортот и за присобирањето и воспитувањето на членството и симпатизерите на клубот во духот на прогресивните идеи, за масовното учество и за придонесот во Народноослободителната борба и за ширењето на братството и единството меѓу нашите народи

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Работничкиот фудбалски клуб „Сплит“, Сплит;

за заслуги во развивањето на музичкиот и културнозабавниот живот, за учеството и придонесот во Народноослободителната борба и за ширењето на братството и единството меѓу нашите народи

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Блех-музиката „Мосор“, Клис Косе;

за особени заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува за општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Балтић Милутин, Ујевић Мато;

**СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО СРЕБРЕН
ВЕНЕЦ****Михл Франьо;**

за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

**СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО ЗЛАТНА
СВЕЗДА****Цесарић Добриша, Радановић Стево, Турковић Ружа;****СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЦРВЕНО ЗНАМЕ****Антоловић Алберт;****СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ
ЗРАЦИ****Ђирић Јелка, Радичевић Стево;****СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ****Дракулић Вељко, Габровец Алојз, Медведец Иван, Вукадиновић Марија, Велчић Владо;****СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА
СВЕЗДА****Јукић Анђелко;****СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ****Стипанчић Владо;**

за особени заслуги на делото ширење на братството и единството меѓу нашите народи

**СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБ-
РЕН ВЕНЕЦ****Максић Миле;****Од СР Словенија**

по повод педесет години од постоењето и работата, а за особени заслуги за развивањето на географската наука и за образованието на кадри во таа област

**СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ
ЗРАЦИ****Географското друштво на Словенија;**

за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

**СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО ЗЛАТНА
СВЕЗДА****Берчић Миха, Беркопец Јосип, Мајхен Владислав;**

за особени заслуги на делото ширење на братството и единството меѓу нашите народи

**СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО ЗЛАТЕН
ВЕНЕЦ****Батагел Август, Добравц Зоран, Крашовец-Збашиник Штефка;**

за особени заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува за општиот напредок на земјата

**СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО СРЕБРЕН
ВЕНЕЦ****Бајт Грегор, Боле Александар, Холу-Вршчај Зима, Јагер Емил, Краигхер Урош;****Од СР Србија**

за исклучителни заслуги во ослободувањето на нашата земја, за покажана храброст во Народно-ослободителната борба и за значаен придонес на јакнењето на општонародната одбрана и за изградбата на социјалистичката заедница

СО ОРДЕН НА НАРОДНО ОСЛОБОДУВАЊЕ**Перичин Марко;**

по повод шеесетгодишнината на животот и долгогодишната револуционерна работа, а за истакнати заслуги во развивањето и јакнењето на свеста на нашите граѓани во борбата за изградбата на социјализмот, за слободата и независноста на нашата земја и за заслуги на полето на зацврстувањето на мирољубивата соработка и пријателските односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и другите земји

**СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО
ЛЕНТА****Лековић Воја;**

за особени заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува за општиот напредок на земјата

**СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО ЗЛАТЕН
ВЕНЕЦ****Алиmpiћ Душан, Бојанић Миленко, Цветић Боса, Марковић Драгослав, Милосављевић Милосав, Пантовић Радован, Павловић др Милорад, Раковић Првослав, Стефановић Станоје, Тодоровић академик проф. др Коста;****СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО СРЕБРЕН
ВЕНЕЦ****Аларгић Јудита, Алфировић Ђуро, Вјелогрић Душан, Бурсаћ Милица, Чобански Мила, Чобански Спасоје, Демак Павле, Добановачки Велимир, Ђајић Јован, Гавриловић Тодор, Калаба Спасо, Крунић Бошко, Мијовић-Драшковић Десанка, Новаковић Петар, Обрадовић Драго, Петров-Бркић Милеса, Протић-Сучић др Зора, Радојловић Жика, Ранисављевић Живко, Рашковић Славољуб, Ристић Славко, Роквић Ђуро, Сердар Стеван, Стаматовић Јован, Шоти-Чаленић Марија, Тишма Тодор, Жугић Стојан;**

за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

**СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО ЗЛАТНА
СВЕЗДА****Хан Стјепан, Имер Пуља, Јовановић Ристо, Костић академик проф. др Миливоје, Крстић Бошко, Кулић Урош, Манић-Јагодић Марија, Мишић Живорад, Петровић Љубомир, Поповић Мирко;**

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЦРВЕНО ЗНАМЕ

Адања проф. др Соломон, Беџирић Тодор, Ботић Милорад, Данић проф. др Радован, Димковић проф. др Драгољуб, Добо Шандор, Ђурић проф. др Душан, Гађански Бранислав, Гојиновић Вујица, Грбовић Јово, Иконић Бранислав, Јовић др Борисав, Мацура др Милош, Магарашевић проф. др Милета, Мезен др Стеван, Миљковић Драгиша, Мирковић Бранко, Митровић проф. др Митар Најдановић проф. др Борислав, Перић-Војводић Даница, Петровић-Морић др Славка, Петровић Живорад, Радовановић Милија, Рашовић др Љубомир, Станојевић Виолан, Стануловић проф. др Димитрије, Стокић Андреја, Теке Имре;

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Богдановић Миодраг, Борисављевић Михаило, Марковић Вељко, Митровић Димитрије, Петковић Александар, Весаф Бериша, Вуцелић Воја;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Аничкић Филип, Куловић Стево, Лапчевић Милун, Николић Данило, Роџеновић Милорад, Шилес Јанош, Жарковић д-р Драгоје;

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Милошевић Љиљана;

за особени заслуги на делото ширење на братството и единството меѓу нашите народи

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Јовановић инж. Десанка, Луткић Константин;

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Калић Душан, Марковић-Рајковић Милица.

Бр. 17

24 март 1972 година

Белград

Претседател на
Република Југославија,
Јосип Броз Тито, с. р.

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 4 и член 4 од Законот за одликувањата одлучува да се одликуваат за особени заслуги во развивањето активност на толкувањето и реализирањето на концепцијата на општонародната одбрана, во издигањето и ширењето на воено-сгучното знаење и борбената готовност, како и во јакнењето на моралнополитичкото единство на земјата и на патриотизмот на нашите граѓани

Од СР Словенија

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО ГОЛЕМА СВЕЗДА

Кошак инж. Миха;

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Дежман Антон, Лоштрк Милан, Шобар Петар, Тробиш Штефан, Учакар Јанез, Жганк Нестл;

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Бернот Михаел, Црнкович Стјепан, Грил Драго, Хенигман Алојзиј, Калчич Миран, Михелич Антон, Мохар Данило, Радојевич Владимир, Симонович Вучић;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Абрахамсберг Богомир, Бабић Милан, Борјан Бошко, Бутала Матија, Делетић Димитрије, Фратник Славко, Хафнер Звонка, Клемен Антон, Лампрет Руди, Рибич Иван, Шпрајц Петер, Вукович Душан, Живец Славко, Жлендер Мирко, Жумар Јоже;

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО ЗЛАТНИ МЕЧЕВИ

Авгуштин Франц, Борштар Антон, Бречко Адам, Бух Јожеф, Џајхен Марјан, Чесен Станислав, Дебелач Цирил, Долчич Емил, Дренич Алојз, Дролц Адолф, Галичич Виктор, Гарб проф. Франц, Гобец Винко, Грубелник Павел, Херман Едвард, Хрибар Станко, Хумар Јернеј, Инђич Стојан, Јавор Богдан, Каузар Франц, Коцјан Мирослав, Коларич Јожеф, Коман Стане Корбар инж. Виктор, Коросец Алојз, Кошорок Полде, Козина Стане;

Лакнер Алојз, Лампе Франц, Лаврич Франц, Махнич Иван, Марјек Јоже, Михевц Јанез, Обачунич др Рудолф, Ожболт Антон, Пахор Станко, Пешич Станко, Пездирц Иван, Решец Јанез, Старин Иван, Шифреф Франц, Тавчар Леополд, Уле Алојз, Уршич Алојз, Варга Јоже, Винтар Јоже, Жабјек Франц, Жагар Јанез, Жегарац Шпиро;

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Цестник Алфонз, Иветич Раде, Јесеничнич Рудолф, Клемечич Антон, Коделич Јоже Крањц Игнац, Мавер Јустин, Мустар Винко, Музловнич Стане, Павчек Рудолф, Пољачиц Антон, Радакович Љубо, Скоберне Душан, Сној Јоже, Станчич Винко, Усеник Франц, Вовк Макс, Жагар Антон;

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Дерганц Адолф, Еркек — Фурлани Марија, Махнич Јоже, Мохорич Франц, Муховец Винко, Пахор Драго, Петернељ Габријел, Штимац Стеван, Трчич Богомир, Турк Сречко, Урбанц Антон, Волк Виктор, Вукович Милорад, Зиданич Михаел;

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Доленц Вид, Јавершек Антон;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Башкович Владимир, Божич Станко, Цанкар — Шкрлец Каролина, Церар Макс, Чретник Маријан, Дешман Мирослав, Довечар Теодор, Дрол Хенрик, Еберл Стево, Ферк Иван, Фон Јоже, Гачеша Јово, Јакопић Винко, Јарц Антон, Кастелиц Славко, Коленко Мирослав, Ковачич Мирко, Козјек Иван, Крапени Милица, Криж Антон;

Лисац Мартин, Луштрек Иван, Марчун Франц, Мазе Станислав, Михевиц Матија, Мулеј Јанез, Планинец Емил, Пољанец Петер, Ракоше Алојз, Слуга Вилем, Смејкал Леополд, Стритар Бојан, Шафар Карел, Ширцељ — Осолин Силва, Тарбук Матија, Таковац Динко, Тепеј Јожеф, Урбанија Владимир, Вебер Јоже, Вербич Јоже, Волф Франц, Заврл Иванка, Зорко Ладислав, Wondra — Јуднич Јелена;

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

Абрам Радивој, Ахлин Мартин, Андрејчич Антон, Арбајтер Франц, Арх Франц, Аупич Стане, Вабич Вожо, Бедрач Силво, Бенчина Драго, Бенедик Антон, Визјак Мартин, Вобовец Франьо, Богатај Габријел, Бокинец Драго, Болчина Алојз, Болчина Радислав, Волта Франц, Болтар Алојз, Борц Иван, Божичек Вењамин, Брајер Франц, Бранкович Мирко, Бравц Радо, Брце Винко, Бришек Рудолф, Брулц Драго, Буковец Јанез, Бушен Александер, Бузечан Марјан;

Цанкар Франц, Царич Иван, Carnelutti Јан, Цесар Драго, Цестник Јоже, Цигој Хенрик, Чампа Станко, Чебохин Петер, Челик Јанез, Чрешник Виктор, Держич Михаел, Дежелак Јоже, Долар Јоже, Доленц Франц, Доленц Станислав, Долина Милан, Долиншек Иван, Долихар Цветко, Дрме Винко, Дролц Франц, Друшкович Франц, Дулмин Иван, Душак Албин, Екарт Антон, Флорјанчич Роман, Фрицељ Франц, Градишар Вид, Гребеншек Цирил, Грегљ Милко, Грегор инж. Цирил, Грегорић Силво, Грмек Јоже, Гросар Рудолф, Грограњц Иво;

Харчек Хуберт, Хочевац Алојзиј, Хроватин Франц, Илц Франц, Иљич Јелко, Интихар Јанез, Истенич Антон, Јакош Виктор, Јамникар Иво, Јелић Ђоко, Јерас Јосип, Јере Алојз, Јереб Војко, Качичник Славко, Калиман Марјан, Камшек Наце, Кандуч Франц, Кастелиц Алојз, Кавчич Марјан, Кавшек Јоже, Керт Мирослав, Кикел Алојз, Кланчар Оскар, Клеменчич Франц, Кнез Јоже, Кнез Рудолф, Кобале Франц, Колар Антон, Колар Станко, Коленц Бојан, Коренчан Ловро, Корошец Јосип, Корошец Карел, Корун Франц, Кос Данко, Костен Винко, Кошир Антон, Краљ Иван, Крањец Драго, Крегар Алојз, Кривокапић Канто, Криштоф Бојан, Кум Адолф;

Лабура Звоне, Ламбергер Франц, Ласник Силво, Лазар Валентин, Лазник Стане, Лебан Рафаел, Лекше Иван, Лемич Мате, Ленац Витомир, Луин Иван, Лукнер Драго, Мачек Полде, Макуц Венцеслав, Малнаршич Иван, Маневски Борис, Марцијан Стане, Мартинчич др Антон, Мартинчич Рафаел, Мартинчич Франц, Мехакић Фикрет, Мерчун Андреј, Месарић Андреј, Мевља Франц, Михалич Владимир, Михолич Павел, Милавец Андреј, Милиновић Драгољуб, Мирник Франц, Млакар Франц, Млакар Мирко, Млинарич Франц, Мравље Соња, Мулеј Стане, Мурн Иван;

Носан Франц, Новак Борис, Новак Франц, Новак Валентин, Новак Штефан, Обид Цирил, Оражем Љубо, Оражем Мирко, Орожен Рафаел, Отрим

Јанез, Ожболт Владо, Пецељ Винко, Печар Срећко, Пек Грегор, Периоци Станислав, Перовшек Дарко, Петрич Владимир, Певец Марјан, Пирновар Хардвик, Плантан Франц, Подбевшек Мирко, Поточник Станко, Прах Винценц, Презељ Макс, Презељ инж. Марјан, Примц Антон, Приможич Мартин, Пуцоња Бранко, Пушпар Рудолф, Рачич Антон, Рахотина Антон, Ранзингер Јоже, Ребернак Франьо, Ребершак Јоже, Репник Иван, Решчич Звездан, Риглер Франц, Ријавец Милош, Робар Антон, Роде Вернард, Рус др Борут;

Сагадин Карло, Савник Франьо, Сбризај Данило, Сеитл Виктор, Симчич Франц, Слатиншек Мартин, Спрекар Лудвик, Стопар Станислав, Стрџиц Мирко, Стрнад Божидар, Светиц Франц, Шетина др Милош, Шибиле Стојан, Шифар Јанез, Шинкович Раул, Шивак Драго, Шкрабер Јоже, Шлајмер др Миран, Шонц Алојз, Шостер Иван, Шполад Иван, Шпрингер Франц, Штиглиц Јанез, Шуц Станко, Шуштершич Николај, Штрекељ Франц, Штозак Петер;

Тавзес Станислав, Текавич Алојз, Тич Антон, Ткавц Ладислав, Тодоровић Бошко, Томажич Франц, Торнич Франц, Торнич Славко, Трчек Јанез, Тртник Марјан, Варга Јозеф, Васа Бранко, Веснавер Светозар, Видици Звонимир, Видмар Јанез, Винклер Северин, Випотник Бранко, Водник — Лазник Тончка, Врх Франц, Вучајник Милко, Вучетић Јован, Згонц Душан, Згонц Јоже, Зоре Иван, Зоре Франц, Жагар Јоже, Жиберт Јустин, Жигман Винко, Живковић Будимир, Жмавц Карел;

СО МЕДАЛ ЗА ХРАВОСТ

Балон Иван;

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Конциља Јоже, Облак д-р Метод, Петек Алојзиј, Петровић Михаел, Пискарич Иван, Шобар Петер, Вербанчич Борис;

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Харапин Антон, Хауптман — Кепа Вероника, Хаусер Алојз, Кланчар — Церк Вероника, Облак Кристина, Ржек — Плесничар Милена, Скринар Антонија, Шкуфца Марија, Вучетић — Ребољ Бетка;

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

Амброж Леополд, Аубершек Станко, Бајц Иван, Бајец Антон, Бавчар Борис, Беденк Иван, Бедершак Штефан, Бенко Антон, Берталанчич Марјан, Бевк Петер, Бијац Јакоб, Борец Винко, Борко Јулиј, Божич Јожеф, Брачко Штефан, Брајковић Драган, Бранкович Бранко, Брлогар Јанез, Бух Стане, Буловец Радо, Целин Иван, Цешек Едвард, Цоља Ото, Цонич Тихомир, Црнкович Антон, Чедо Алојз, Черне Франц, Черне др Здравко, Чертанц Душан, Чесник Иван, Чешарец Алојз, Чрешнар Алојз;

Девеџак Цветко, Димиц Јуриј, Дрганц Антон, Дролц Јанез, Дролц Леополд, Еркавец Албин, Ержен Јакоб, Фабајц Иван, Фајфар Јоже, Финжгар Петер, Фојкар Руди, Фошнарич Алојз, Фриц Марко, Главан Антон, Гостиша Јанко, Градишник Иван, Гричар Иван, Гриљ Златко, Грљ Димитриј, Грм Франц, Гроф Фридерик, Гролегер Алојз, Грос Вилем, Грошељ Јакоб, Грошељ Срећко, Груден Александер, Густинчич Иван, Гутник Франц, Гузељ

Смиљан, Хабјан Хенрик, Хајдинак Виљем, Херодеж Албин, Хочевац Андреј, Хорват Иван, Хорват Стане, Хрепешки Франц, Хрибшек Руди;

Илић Милија, Јаклич Руди, Јакопић Јоже, Јанц Кристијан, Јанша Франц, Јазбец Франц, Јенич Милан, Јенич Јосип, Јенстерле Мартин, Јерај Миљко, Јерич Виктор, Јерман Ремигиј, Јеромен Јоже, Јесенко Богдан, Језник Антон, Јордан Јанко, Јурман Силво, Јуршич Штефан, Јуван Франц, Кајтнар Карел, Кавчић Франц, Кејжар Владимир Керепчић Михаел, Кевеш Јожеф, Кирали Ладислав, Кирбиш Јоже, Кленовшек Вили, Кнафлич Звонко, Коцијанчић Ангел, Коговшек Миха, Колар Антон, Комауер Марјан, Корен Владо, Корен Зоран, Корошец Антон, Корва Луцијан, Кос Андреј, Кос Леополд, Ковачић Андреј, Ковачић Иван, Крагел Јоже, Краљич Рудолф, Крамер Станко, Крањц Алојз, Крањц Станко, Kratochwil Божо, Кристан Павел, Крижман Јоже, Крмељ Јожица, Крух Радо, Кржинић Јанез, Куковец Радо, Кумељ др Цирил, Кунчич Леополд, Куре Јоже, Курент Иван, Кушар Алојз, Кушар Сречко, Кузмич Игор, Кузнер Алберт;

Лапајне Франц, Лауренчић Јосип, Лепеј Станко, Липник Јоже, Локаш Иво, Ловец Радован, Ловко Мирко, Лубеј Драго, Јулик Роман, Макше Леополд, Маринчек Винко, Мариншек Алојз, Матич Ђорђе, Мазник Лудвик, Мезе Андреј, Михелич Франц, Млакар Иван, Мрављак Виктор, Муц Антон, Мунда Маријан, Мужич Зденко, Новак Станислав, Новак Станко, Онич Франц, Орел Александер, Отоничар Јанез;

Панчур Божидар, Павлич Тоне, Павлин Блаж, Павлин Франц, Павлин Здравко, Печар Зденко, Печарич Јоже, Пеликан Храброслав, Першин Франце, Петрич Божидар, Пертовт Виктор, Пфајфар Антон, Пилеј Јанко, Пинтар Винко, Пипан Иван, Пирц Антон, Пирц Бранко, Пирнат Франц, Писек Марјан, Пивец Руперт, Пивк Павел, Плантан Франц, Подуратник Алојз, Погачар Антон, Поланц Бруно, Пољшак Ерих, Понуда Антон, Потребујеш Јоже, Прапротник Јанез, Прапротник Петер, Прелог Иван, Приможич Јоже;

Радиковић Јосип, Радош Стјепан, Раковец Штефан, Рихар Албин, Ријавец Јоже, Рошкар Франц, Ротар Ерисст, Рус Јоже, Рус Милан, Рженичнич Јанез, Самобор Санди, Седеј Славо, Селан Јанез, Ситар Антон, Скочир Стојан, Смоле Бранко, Софронијевиќ Трпе, Стајнко Даниел, Старич Иван, Старман Матевж, Стеновец Владо;

Шарц Антон, Шаврон Марјан, Шилер Август, Широла Милутин, Шкаработ Адолф, Шкербец Едмунд, Шкерлавај Луцијан, Шкофиц Јанез, Школарис Армандо, Шкорјанец Јожеф, Шкрабец Франц, Шкрбец Јоже, Шрибар Алојз, Штеблај Макс, Штефула Душан, Штерн Емил, Штрбенц Јанез, Шуберт Тоне, Шустар Рафаел, Шуштершич Урош, Шуштершич Винко, Теховник Јанез, Томшич Стане, Трента Албин, Тробентар Адолф, Трпин Антон, Учакар Славо, Умер Бруно, Умник Иван, Унетић Макс, Урбанц Јосип, Урбас Антон, Уршич Јоже, Вахич Богумил, Валич Јанко, Вавпетић Андреј, Велкаврх Јулијана, Вершник Алеш, Везјак Виктор, Водник Мирослав, Волк Андреј, Врбошек др Виљем, Врховец Штефан, Вучак Конрад, Вуга Рајко, Зајец Винко, Здовц Штефан, Зидар Кристијан, Змрзликар Мирко, Зрнец Јоже, Жебовец Јанез, Железник Филип, Железник Милан, Жнидаршич Милан, Жула Петер, Жун Милан;

СО МЕДАЛ ЗА ВОЈНИЧКИ ДОБРОДЕТЕЛИ

Глобочник Виљем, Гричар Виктор, Шпендал Милан;

Од СР Србија

за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Бошковић Радосав

Бр. 18
28 март 1972 година
Белград

Претседател на
Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 4 и член 4 од Законот за одликувањата одлучува да се одликуваат за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

Од сојузните организации

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Безданов Стеван;

Од СР Словенија

за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Mlakar — Scholz Pia, Млакар Пино, Останек Франце, Сухи Штефан, Шоба д-р Штехан;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Банчић Каролина, Брачун Антон, Бравничар Гизела, Ержен Славо, Јапел Силва, Кирбос Макс, Кланшек Едо, Неубаурер др Хенрик, Лесковшек инж. Матјаж, Полик Стане, Ремшкар-Јакше Марта, Ремшкар Татјана, Савник Роман, Симонич Војислав, Смеркољ Само, Сримшек Рудолф, Сухи Драго, Wislak Lidija, Зика Иван;

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Confidenti Petar, Димнич Цирил, Фенде инж. Јоже, Јеленко Агица, Корошец-Жижек-Баукарт Јања, Михелич-Гајсер Боговољка, Покљукар Виктор, Полх Лудвиг, Робиншак Франц, Томаш Јања;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Андољшек Алојз, Баричевић инж. Јанез, Батагел Даница, Белчић Жељко, Бенедичић Јоже, Бенедичић Тоне, Бенцулић Маријан, Божац Иван, Бубнич Иван, Бух Милица, Џурк Марија, Черне Ленарт, Чешек Франц, Чучек Вида, Дадич-Брзар Рези, Де-

Белак Јанез, Добршек Мерцедес, Дорник Франц, Ференц Марија, Фурлан Вид, Гантар Отилија, Гератич Милан, Горенц Алојз, Груден-Град Марија,

Хафнер инж Дамијан, Хафнер Јака, Хмељак Марјан, Хусел Франц, Јамник Валентина Јан Јуриј, Јанежић Павле, Јерас Метод, Југ Иван, Јуречич-Јарц Мира, Јурен Станко, Коцман-Колар Војислав, Керсник Алојзија, Кметец Јанез, Кнежевић Даница, Кокол-Дух Соња, Кравањз Антон, Лапања Филип, Ликавец Алберт, Ликавец-Чепелник Мимица, Лотрич Миха, Мачек Антон, Макаровић Лојзе, Маролт Винко, Марушич Алојз, Маврич Људмила, Матевжич Јожеф, Милер-Ерман Штефка, Муженич Кармело,

Неубауер-Голиа Наташа, Новак Здравко, Одар Јоже, Першоља Владо, Петернељ Франц, Подбрегар Адо, Погачар Бернарда, Поклукар Франц, Пољанец-Крајшек Јелка, Пољанец Јоже, Потребујеш Лојзе, Пристов Албин, Рајшел Драга, Ребозу Антон, Рјавец Станислав, Робиди-Воде Марија, Kotter Drago, Рупена Јосип, Сердиншек Иван, Севник Маина, Сођа-Артач Албина, Сотлар-Липовж Лидија, Шкриба Људмила, Шифреф Павла, Шкатар Антон, Шлибар Франц, Шмид Бреда, Шолар Јанез, Штефанич Алојз, Шток Цветко, Талер Нико, Тавш Симона, Тенчић Антон, Тиршек Франц, Трчек Радо, Варл Иван, Вердник Виктор, Запотник Алојз, Зеленик Љубица, Знидарчић Иван, Зупан Јакоб;

Бр. 21

4 април 1972 година

Белград

Претседател на
Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р

СОДРЖИНА:

	Страна
55. Закон за ратификација на Меѓународната конвенција за заштита на птиците — —	97
56. Закон за Советот за работите на народната одбрана на Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија — — — — —	101
57. Закон за Архивот на Југославија — —	101
58. Закон за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас — —	104
59. Закон за патните исправи на југословенските државјани — — — — —	111
60. Закон за движење и престој на странци во Југославија — — — — —	116
61. Закон за основните податоци за матичните книги — — — — —	126
62. Закон за основните податоци за лична карта — — — — —	127
63. Закон за легализација на исправите во меѓународниот промет — — — — —	127
64. Закон за празниците на Социјалистичка Федеративна Република Југославија — —	128
65. Закон за пуштање на лекови во промет — —	129
66. Закон за измени и дополненија на Кривичниот законик — — — — —	135
67. Закон за измени и дополненија на Законикот за кривичната постапка — — — — —	139
68. Закон за измени и дополненија на Законот за стопанските престапи — — — — —	141
69. Одлука за одобрување на завршната сметка на Сојузната дирекција за резерви на прехранбени производи за 1971 година — — — — —	143
70. Одлука за одобрување на завршните сметки на приходите и расходите на посебните сметки на сојузните органи и организации за 1971 година — — — — —	144
71. Уредба за начинот и условите за склучување на договори за отстапување и прибавување на право на индустриска сопственост во странство и на договори за деловно-техничка соработка со странство — — — — —	144
72. Уредба за измена и дополнување на Уредбата за посебните услови за вршење на работите на администрацијата во сојузната управа и за стручното оспособување и усовршување на работниците што ги вршат тие работи — — — — —	146
73. Одлука за долгорочна деловно-техничка соработка и за долгорочна производствена кооперација помеѓу домашни организации на здружениот труд — — — — —	146
74. Одлука за утврдување и распределба на глобалната девизна квота за плаќање на увозот на сировини и други репродукциони материјали за 1973 година — на организациите на здружениот труд што се занимаваат со научноистражувачка и развојна дејност — — — — —	147
75. Одлука за износот и условите за давање компензации на име разлика во цената на вештачките губриња — — — — —	147
76. Одлука за вршење на компензациони работи со странство — — — — —	148
77. Одлука за утврдување на износот на девизите за плаќање на увозот на резервни делови за одредени организации на здружениот труд — — — — —	149
78. Одлука за располагањето со девизите во текот на изведувањето на инвестициони работи во странство, за пресметувањето на трошоците на работењето и за утврдувањето на добивката — — — — —	149
79. Одлука за усогласување на стоконата размена со земјите со кои се склучени спогодби за плаќање по пат на клиринг — —	150
80. Решение за забрана на внесувањето и растурањето на весникот „The Daily Telegraph“ — — — — —	151
81. Решение за југословенските стандарди за заеднички елементи на шински возила — — — — —	151
82. Решение за југословенските стандарди за леано железо — — — — —	152
83. Решение за југословенскиот стандард за челични цевки без раб — — — — —	152
84. Решение за југословенските стандарди за челични цевки со раб — — — — —	152
85. Решение за југословенскиот стандард за постројки на горни строј за шински сообраќај — — — — —	153
86. Решение за југословенскиот стандард за челици за синдири — — — — —	153
87. Решение за југословенските стандарди за шински возила — — — — —	153
88. Спогодба за промена на затечените цени за одредени саѓи — — — — —	154
Назначувања и разрешувања — — — — —	154
Одликувања — — — — —	154

Ослободено од основниот данок на промет врз основа на мислењето на Републичкиот секретаријат за култура на СР Србија, бр. 413 55/72-03 од 15 август 1972 година

Издавач: Новинска установа „Службен лист на СФРЈ“ Белград Јована Ристиќа 1 Број 1а 226.

— Директор и главен и одговорен уредник Душан Машовиќ, Улица Јована Ристиќа бр. 1 —

Печат: Београдски графички завод, Белград, Булевар војводе Мишиќа бр. 11